

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

27 mei 2008

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer d.d. 9 november 2007	49
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen d.d. 5 december 2007	61
Advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken d.d. 13 december 2007	71
Advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer d.d. 16 januari 2008.....	83
Voorontwerp van decreet betreffende de kwalitatieve verbetering en digitalisering van de Vlaamse formulieren d.d. 23 november 2007	97
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen d.d. 14 december 2007	101
Advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken d.d. 19 december 2007	105
Voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer d.d. 22 februari 2008	109
Advies van de Raad van State	125
Ontwerp van decreet	141
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse.....	153

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. HET ELEKTRONISCHE BESTUURLIJKE GEGEVENSVERKEER

1.1 Draagwijdte

Elektronisch bestuurlijk verkeer of ‘e-government’ wil via het gebruik van informatie- en communicatie-technologieën (ICT) de relatie tussen de overheid en burgers, ondernemingen, organisaties, instellingen en verenigingen alsook tussen onderdelen van de overheid zelf, voortdurend transparanter, doelmatiger en meer geïntegreerd laten verlopen. ICT is slechts een middel om deze doelstellingen te realiseren. Elektronisch bestuurlijk verkeer slaat zowel op het elektronisch aanbieden van informatie (elektronische informatie) als van diensten (elektronische communicatie en transacties) in het belang van alle betrokken partijen. De term ICT dekt een ruime lading aan diensten, toepassingen, technologieën, uitrustingen en software, inclusief instrumenten zoals telefonie en internet, afstandsonderwijs, televisie, computers, netwerken en software die nodig zijn om deze technologieën te gebruiken.

Het succes van elektronisch bestuurlijk verkeer (e-government) is in grote mate afhankelijk van een efficiënt elektronisch gegevensverkeer. Het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer betreft het uitwisselen (het verkeer) van gegevens tussen overheidsinstanties op elektronische wijze. Voorliggend ontwerp van decreet regelt dat gegevensverkeer.

Voor het leveren van een goede dienstverlening is een goed beheer van de informatie binnen de overheid van bijzonder groot belang. De gegevens waarover de overheid beschikt zijn een strategische productiefactor voor de overheid.

De voornaamste zaken in dit ontwerp van decreet zijn:

- het principe van de eenmalige gegevensopvraging;
- het principe van de authentieke gegevensbronnen;

- het beschermen van de persoonlijke levenssfeer;
- kwalitatieve verbetering en digitalisering van formulieren.

1.2 Elektronisch bestuurlijk (gegevens)verkeer in Vlaanderen

De Vlaamse Regering heeft al vroeg de rol erkend van elektronisch gegevensverkeer om te komen tot een betere en efficiëntere overheid. Tegelijkertijd leidt elektronisch gegevensverkeer tot administratieve vereenvoudigingen.

Het ontwerp dient ook andere doelen dan de administratieve vereenvoudiging voor de burger. Zo wordt ook de samenwerking tussen de verschillende entiteiten binnen de Vlaamse overheid gepromoot en wordt de overheid gestimuleerd om de verkokering te overstijgen. Het ontwerp van decreet zorgt dan ook, zoals de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken terecht opmerkt, voor een beter bestuurlijk beleid in het algemeen.

In de beleidsnota 2004-2009 Bestuurszaken – Bouwen aan vertrouwen werd beklemtoond dat e-government een krachtig middel kan zijn om openbare diensten van betere kwaliteit te leveren, om procedures te vereenvoudigen, om wachttijden terug te dringen en de kosteneffectiviteit te verbeteren, de productiviteit op te voeren en de transparantie en verantwoordingsplicht te verbeteren.

Vlaanderen wil het goede voorbeeld geven en de overheidsdienstverlening verbeteren door het aanwenden van ICT. De uitdrukkelijke erkenning van elektronisch bestuurlijk verkeer als krachtlijn blijkt onder meer uit het Digitaal Actieplan Vlaanderen dat de Vlaamse Regering op 22 juli 2005 heeft goedgekeurd.

In de huidige regeerperiode werd er fors geïnvesteerd in een geïntegreerde dienstverlening aan burgers en bedrijven. We gaven daarbij prioriteit aan de ‘backoffice’.

Onder impuls van de Vlaamse minister bevoegd voor e-government bouwde de Coördinatiecel Vlaams e-government (CORVE) een generieke infrastructuur uit om de gegevensuitwisseling tussen Vlaamse administraties onderling mogelijk te maken en te stroom-

lijnen. Alleen door de uitwisseling van gegevens te vergemakkelijken en te verbeteren, kunnen we het principe van de eenmalige gegevensopvraging realiseren. De uitbouw van een dergelijke infrastructuur betekent dus meteen een hefboom voor de administratieve vereenvoudiging. Door de verbetering van de gegevensuitwisseling willen we vermijden dat er informatie-eilanden ontstaan.

De Vlaamse Ombudsdienst hamert sedert 2003 op het belang van gegevensdeling. Aanbeveling 2003-47 luidt: “De Vlaamse overheid moet alles in het werk stellen om zoveel mogelijk gegevens waarover zij beschikt of kan beschikken, te koppelen, zo actief mogelijk te gebruiken en, waar nodig, te corrigeren bij de behandeling van aanvragen. Als het om gegevens gaat die worden verwerkt of ter beschikking gesteld door andere overheden, al dan niet van een ander bevoegdheidsniveau, moet de samenwerking tussen de beleidsniveaus geïntensiveerd worden, bijvoorbeeld op het gebied van het onroerend goed. De mogelijkheden van e-government moeten optimaal worden benut.”.

In het Jaarverslag 2006 herhaalt de Vlaamse Ombudsdienst dat zij in heel wat klachtendossiers al jaren botst op het feit dat gegevens en informatie niet of onvoldoende worden uitgewisseld. De Vlaamse Ombudsdienst verwijst zelf naar het initiatief MAGDA (maximale gegevensdeling tussen administraties en agentschappen), een sleutelproject in het kader van het Vlaamse programma rond e-government.

Op 21 februari 2006 kende het ‘MAGDA’-platform zijn officiële start. MAGDA staat voor maximale gegevensdeling tussen administraties en agentschappen. Het platform is het technologische instrument om het principe van de eenmalige gegevensopvraging te realiseren.

De informatie die een overheidsadministratie nodig heeft haalt ze tot nog toe meestal op bij de burgers en bedrijven zelf. Maar heel vaak is dat informatie waarover een andere entiteit in de Vlaamse of federale overheid al beschikt.

De generieke infrastructuur komt heel de Vlaamse overheid ten goede. Momenteel is een basisinfrastructuur al operationeel, met daarop een eerste aanbod van generieke diensten (bijvoorbeeld voor identificatie van personen of ondernemingen). Voor de

Vlaamse overheid geldt voortaan het motto ‘Vraag niet wat je al weet’.

Het MAGDA-platform zorgt voor de ontsluiting van authentieke gegevensbronnen (federale en Vlaamse) en de uitwisseling van gegevens. Hierdoor wordt het principe van het ‘eenmalig inzamelen, meervoudig (her)gebruiken van gegevens’ stap voor stap gerealiseerd. Gegevens worden slechts één keer ingezameld bij burger of onderneming, wat een grote tijdswinst oplevert. Alle toepassingen die vervolgens gebruikmaken van deze gegevens beschikken steeds over de meest recente informatie.

Burgers of bedrijven geven dezelfde gegevens en/of attesten geregeld door aan verschillende overheidsdiensten, bijvoorbeeld fiscale attesten, RSZ-staten (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid), statuten van verenigingen enzovoort. Als deze gegevens wijzigen, worden deze wijzigingen niet altijd automatisch doorgegeven aan alle betrokken diensten. Zo krijg je achterhaalde of foutieve gegevens. Gevolg: flink wat ergernis bij burgers en bedrijven. Ook voor de ambtenaren is deze manier van werken omslachtig en inefficiënt. Het herhaaldelijk invoeren van dezelfde gegevens is tijdrovend en vergroot de kans op fouten en vergissingen.

Via het MAGDA-platform kunnen authentieke gegevensbronnen (zowel federale als Vlaamse) ontsloten worden en kan er een vlotte uitwisseling van gegevens plaatsvinden tussen gegevensbronnen en de applicaties die er gebruik van wensen te maken. Dit kan ondanks de verschillende structuur van deze gegevensbronnen en de verschillende opzet van deze applicaties.

Het MAGDA-platform levert vandaag al een aantal geïntegreerde diensten met betrekking tot de ontsluiting van authentieke gegevensbronnen en de uitwisseling van gegevens.

1.3 Onderdeel van een omvattend Vlaams (e-government) beleid

Het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer is slechts een schakel in het ruimere e-governmentbeleid van de Vlaamse Regering.

In de Beleidsnota Bestuurszaken 2004-2009 (Bouwen aan vertrouwen), meer bepaald in ‘2.2.3. Innovatie: e-government als elektronische hefboom’ wordt

duidelijk gesteld: “E-government moet worden omschreven als het gebruik van informatie- en communicatietechnologie bij overheidsdiensten in combinatie met organisatorische veranderingen en nieuwe vaardigheden met het oog op een verbetering van de openbare diensten. E-government gaat in essentie over het inzetten van nieuwe technologieën en procesreorganisaties in het verbeteren van de dienstverlening naar de klant en het verhogen van de interne efficiëntie van de overheid. Het verbeteren van de interne efficiëntie van de Vlaamse overheid zal ook voelbaar zijn aan het fysieke loket.

Het uitdenken van een nieuwe (elektronische) dienstverlening vereist het herdenken van deze dienstverlening. E-government staat niet op zich. Het moet hand in hand gaan met het constant herdenken van de organisatie en met de administratieve vereenvoudiging die iedereen voortdurend moet nastreven. Dit wordt opgenomen in de methodologie: een e-government project is pas mogelijk wanneer men grondig heeft nagedacht over hoe de dienstverlening kan verbeterd worden zelfs los van het ICT-gebeuren.

Dit vormt de kerngedachte van de e-government strategie: de ‘e(lektronische) overheid’ is een ‘herdachte’ overheid. Men spreekt daarbij over het reorganiseren van de backoffice (d.i. de interne machinerie van de overheid). Het herorganiseren van de backoffice komt ook de gebruikers ten goede die geen gebruik maken van elektronische diensten (efficiëntere overheid is voelbaar aan het loket).”.

De Vlaamse Regering werkt samen met andere overheidsniveaus om te komen tot een geïntegreerd e-government. Het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat, de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de principes voor een geïntegreerd e-government en de bouw, het gebruik en beheer van ontwikkelingen en diensten van een geïntegreerd e-government van 28 september 2006 (B.S., 19 oktober 2006) stelt zich tot doel de informatie- en communicatietechnologie te gebruiken om alle burgers, alle bedrijven en andere overheidsorganisaties en -instellingen op een gebruiksvriendelijke manier informatie aan te reiken en hen de mogelijkheid te bieden elektronische transacties te verrichten met de overheden in een vertrouwelijke en beveiligde omgeving.

In artikel 2 worden de principes van een geïntegreerd e-government opgesomd. De verwezenlijking van

een geïntegreerd e-government is slechts mogelijk voor zover de betrokkenen bij het akkoord de eigen en gezamenlijke e-government initiatieven en projecten op grond van de volgende principes trachten te realiseren:

- 1° het aanbieden van elektronische (overheids-)diensten op basis van intenties en afgestemd op de leefwereld en de behoeften van de burgers en de ondernemingen (‘intention-based services’);
- 2° het eenmalig verzamelen en maximaal hergebruiken van gegevens door gebruik te maken van authentieke gegevensbronnen;
- 3° een maximale interoperabiliteit (op organisationeel, semantisch en technisch niveau);
- 4° een optimaal hergebruik – waar mogelijk – van de aangeboden bepaalde e-government ontwikkelingen en diensten voor een geïntegreerd e-government;
- 5° een optimale integratie met de e-government inspanningen van de lokale besturen, waarvan wordt erkend dat deze een belangrijke actor zijn in het leveren van e-government diensten

Soms wordt de term ‘e-government’ in een adem genoemd (of verward) met de digitalisering van de overheid en van de samenleving en de daaraan verwante problematiek van de digitale kloof. Deze aspecten vallen buiten het toepassingsgebied van voorliggend ontwerp van decreet, maar maken wel deel uit van het Digitaal actieplan Vlaanderen dat de Vlaamse Regering goedkeurde op 22 juli 2005. Dit actieplan was een actualisering van het eerste plan uit 2000 onder de vorige Vlaamse Regering. Met dit actieplan wil de Vlaamse Regering Vlaanderen verder uitbouwen als vooruitstrevende informatiemaatschappij en de digitale kloof in Vlaanderen overbruggen.

De zeven krachtlijnen ervan zijn:

- een Vlaamse vertaling van het Europese i2010 actieplan;
- innovatie als hefboom voor ICT, met bijzondere aandacht voor kmo’s;
- verdere digitalisering van de informatiekkanalen, de inhoud en de diensten;
- e-vaardigheden als hefboom voor werkgelegenheid en als brug over de digitale kloof;

- een betere overheidsdienstverlening door ICT (e-government);
- digitale toepassingen ter verbetering van de levenskwaliteit;
- een geïntegreerd beleid inzake digitalisering.

Na een evaluatie van het nu lopende digitaal actieplan zal rekening houdend met de nieuwe trends in de informatiesamenleving, met de resultaten van de analyse van de digitale kloof in Vlaanderen en met de ontwikkelingen op federaal, Europees en internationaal niveau, een geactualiseerd digitaal actieplan voorgesteld worden aan de Vlaamse Regering.

De digitale kloof in Vlaanderen werd in 2007 onderzocht door de Studiedienst van de Vlaamse Regering (zie Marie-Anne Moreas, 'Digitale Kloof in Vlaanderen', SVR-Rapport 2007/3).

Een efficiëntere manier van gegevensbeheer komt niet alleen de elektronische dienstverlening ten goede, maar is ook aan het fysieke loket voelbaar.

De zogenaamde 'frontoffice' aspecten van e-government worden opgenomen in de beleidsdocumenten Overheidscommunicatie. De Vlaamse Regering investeert in een open, transparante en toegankelijke overheidsadministratie, toegankelijk via zoveel mogelijk communicatiekanalen.

Een centrale, geïntegreerde aanpak zorgt ervoor dat er geen ontelbare, naast elkaar staande loketten ontstaan, maar slechts één uniek loket voor eenduidige en verstaanbare overheidsinformatie en -diensten. Het Contactpunt Vlaamse Infolijn bouwt het unieke loket van de Vlaamse overheid verder uit, om ervoor te zorgen dat alle geledingen van de Vlaamse overheid gezamenlijk het verkorte nummer 1700 gebruiken voor hun wederzijdse contacten met burgers, bedrijven en voorzieningen. Daarnaast wil de Vlaamse Regering het verkorte nummer 1700 bereikbaar maken via nieuwe, innoverende kanalen, wat past in de doelstelling om de overheid toegankelijk te maken via zoveel mogelijk communicatiekanalen.

De Vlaamse portaalsite www.vlaanderen.be wordt voortdurend verbeterd, zodat dit een volwaardig zelfbedieningsloket wordt. De dienstverlening via interactieve, digitale televisie wordt verder uitgebreid.

De overheid is door de vele bestuursniveaus complex georganiseerd. Door verschillende hervormingspro-

jecten is het overheidslandschap, binnen en buiten de Vlaamse overheid, bovendien voortdurend in beweging. Het is de vaste overtuiging van de Vlaamse Regering dat burgers, bedrijven en voorzieningen slechts één aanspreekpunt nodig hebben voor al hun interacties met de overheid. Ook de recente Europese Dienstenrichtlijn (2006/123/EG, artikel 6 'Uniek loket' en artikel 7 'Recht op informatie') stuurt hierop aan. In dat kader onderzoekt Contactpunt Vlaamse Infolijn hoe de samenwerking met andere bestuursniveaus versterkt kan worden om te komen tot een gezamenlijk informatiebestand met wegwijsinformatie (geïntegreerde productencatalogus).

Zonder een stevige lokale component is het Vlaams e-government een reus op lemen voeten. Een groot gedeelte van de overheidsdienstverlening gebeurt immers via de lokale besturen. Bovendien vormen de lokale besturen het bestuursniveau waarmee burgers het meest in aanraking komen.

Om de verdere dienstverlening aan gemeenten te bepalen werd een studie 'interbestuurlijk e-government' uitgevoerd, om een strategie te definiëren die uittekent hoe een geïntegreerd e-government (gemeenten, provincies, Vlaamse overheid en federale overheid) realiteit kan worden. Uit de studie komen vier krachtlijnen naar boven voor een beter geïntegreerd e-government:

- 1° meer structurele samenwerking, zodat de behoeften van de lokale en centrale overheden op elkaar afgestemd kunnen worden;
- 2° meer interactieve communicatie, in het bijzonder meer informatie over wat er centraal gebeurt, maar vooral ook meer dialoog tussen de lokale en centrale overheden;
- 3° maximale gegevensdeling eenvoudig maken, zodat gegevens eenmalig worden ingezameld en maximaal hergebruikt. Het doorgeven van deze gegevens moet (zo veel mogelijk) niet-betalend zijn;
- 4° vastleggen van standaarden en normen, want om echte samenwerking mogelijk te maken worden goede afspraken als onontbeerlijk beschouwd.

In de studie interbestuurlijk e-government werden een aantal concrete strategische projecten naar voren geschoven die nodig zijn om een succesvol lokaal e-government te realiseren. Het zijn deze strategische projecten die de Vlaamse Regering prioritair moet aanpakken:

- 1° gezamenlijke producten- en dienstencatalogus: de meeste dienstverlening gebeurt in elke Vlaamse gemeente op een gelijkaardige wijze. Via een gemeenschappelijke elektronische producten- en dienstencatalogus, in samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen, moet het mogelijk zijn om informatie over deze producten en diensten te verzamelen en uit te wisselen, zowel tussen de gemeenten onderling als met de Vlaamse overheid. Op die manier krijgen burgers en bedrijven correcte informatie, krijgt iedereen zicht op de volledige dienstverlening, en wordt via samenwerking tussen overheden tijd en geld bespaard bij het opzetten van nieuwe diensten;
- 2° Competentiecentrum Vlaams e-government: ‘best practices’ en praktijkvoorbeelden verzamelen, e-government promoten en initiatieven hierover organiseren, een forum vormen voor ideeën en discussies. Een competentiecentrum met dergelijke taken kan een informatiebron en stimulans vormen voor meer en beter lokaal e-government;
- 3° authentieke gegevensbronnen: het uitbreiden van het stelsel authentieke gegevensbronnen bij de centrale overheid met de gegevensbronnen die bij de lokale besturen beschikbaar zijn. Om deze lokale authentieke gegevensbronnen te identificeren en beheren is een beslissingsorgaan nodig dat hen formeel erkent en de nodige financiering regelt;
- 4° uitbreiden MAGDA-platform: de authentieke gegevens uit de Vlaamse en federale authentieke gegevensbronnen dienen vlot te kunnen worden ontsloten door de lokale besturen. Daartoe dient het MAGDA-platform uitgebreid te worden zodat eenmalige gegevensopvraging ook lokaal mogelijk wordt. Dit project beantwoordt de vraag van de lokale besturen om niet voor elke Vlaamse administratie een nieuw gegevensuitwisselingskanaal te moeten opzetten. Het MAGDA-platform moet er voor zorgen dat deze gegevensuitwisseling via één enkel kanaal gebeurt, en dat tweerichtingsverkeer mogelijk is;
- 5° authenticatie, identificatie en autorisatie: wil men gegevens op een veilige manier kunnen ontsluiten, dan moet men ook kunnen bepalen wie wat kan zien. Heel wat informatie is immers privacygevoelig. Er is dus nood aan een identiteitsbeheersysteem voor e-government die het ook voor

de lokale besturen op eenvoudige wijze mogelijk maakt om gebruikers van en deelnemers aan elektronische overheidsprocessen te authenticeren, identificeren en autoriseren;

- 6° standaarden en normen: zonder afspraken over standaarden en normen kunnen gegevens niet uitgewisseld worden. Bestaande standaarden dienen dan ook gescreend te worden, en waar nodig nieuwe standaarden dienen gedefinieerd te worden. Zo worden gegevens en applicaties eenvoudiger koppelbaar, wat de kosten van integratie verlaagt en ‘vendor lock-in’ kan vermijden;
- 7° VIP-lokaal programma: (VIP: Vlaamse Integratieprojecten) interbestuurlijke gegevensdeling kan niet zonder nauwe samenwerking. De inhoudelijke en financiële inbreng van de centrale overheid is nodig om tot generiek bruikbare componenten te komen, maar om te bepalen welke eerst moeten gebouwd worden is de inbreng van de lokale besturen nodig. Dit alles kan mogelijk gemaakt worden via een jaarlijkse VIP-oproep, specifiek gericht op de lokale besturen. De ontwikkeling van herbruikbare generieke componenten, en het hergebruik van gegevens moeten daarbij belangrijke criteria zijn. Dit laatste project vormt dan ook het sluitstuk bovenop de zes andere strategische projecten.

De Vlaamse Regering maakt al werk van deze projecten, met dien verstande dat het realiseren van al deze projecten nog veel tijd en middelen zal vergen.

Contactpunt Vlaamse Infolijn werkt al aan een producten- en dienstencatalogus. CORVE (Coördinatieteel Vlaams e-government) investeert gestaag in de uitbouw van MAGDA en de authentieke gegevensbronnen. Specifiek naar de lokale besturen werd in samenwerking met de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) een oproep gelanceerd naar goede ideeën die lokale besturen eenvoudiger en/of efficiënter maken.

1.4 Decretale basis voor een Vlaams formulierenbeleid

In het Vlaams Regeerakkoord 2004-2009 ‘Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen’ wordt veel aandacht besteed aan de kwaliteit van regelgeving en de dienstverlening van de Vlaamse overheid. In de beleidsnota van de Vlaamse minister van Bestuursza-

ken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme ‘Bouwen aan vertrouwen’ wordt dat verder geconcretiseerd.

Eén van de initiatieven die wordt aangekondigd is het toekennen van een kwaliteitslabel aan goede formulieren: “Daarnaast krijgen kwaliteitsvolle en eenvoudige formulieren een kwaliteitslabel, dat op de portaalsite gepubliceerd wordt, zodat administraties aangemoedigd worden om gebruik te maken van goede, leesbare en eenvoudige formulieren.”.

1.4.1. Het formulierenproject van de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering startte een project waarin ze de formulieren inventariseert, de kwaliteit van deze formulieren wil verbeteren en met deze formulieren verdere stappen wil zetten in de digitalisering.

De beslissing van de Vlaamse Regering van 5 mei 2006 legde de basis voor de inventarisatie van de formulieren op een centrale site www.vlaanderen.be/formulieren.

Met deze inventarisatie werden verschillende problemen opgelost: de toegankelijkheid werd verhoogd en bovendien werd het mogelijk een beeld te krijgen van de omvang en de kwaliteit van deze formulieren.

Het formulierenproject bevat dan ook verschillende fasen.

Na de eerste fase – de inventarisatie – is een tweede fase – de kwaliteitsverbetering – onontbeerlijk. Hierbij worden formulieren getoetst aan een standaard bepaald door de formulierenleidraad van de cel Taaladvies (Kanselarij) en de Checklist Formulieren (dienst Wetsmatiging). De volgende fasen betreffen de verdere digitalisering van de formulieren.

1.4.2. De bijzondere problematiek van formulieren die in de regelgeving opgenomen zijn

Zoals eerder vermeld, heeft de Vlaamse Regering op 5 mei 2006 beslist om voortaan geen formulieren meer in de regelgeving op te nemen. Maar van de 850 formulieren op de formulierensite zijn er nog héél wat die als bijlage bij regelgeving werden vastgelegd. De schommelingen naargelang de beleidsvelden en -domeinen zijn daarbij zeer groot. Voor het beleidsdomein ruimtelijke ordening bijvoorbeeld zijn alle formulieren in de regelgeving opgenomen. Voor het

beleidsdomein economie zijn weinig formulieren in de regelgeving opgenomen.

- Is het opnemen van formulieren in de regelgeving gewenst?

Het is duidelijk dat het opnemen van een formulier in de regelgeving de grootste rechtszekerheid geeft. Maar daar staan minimaal vier nadelen tegenover.

Het is omslachtig om formulieren die in een ministerieel besluit of een besluit van de Vlaamse Regering zijn opgenomen, te wijzigen. Nog veel moeilijker is het als formulieren als bijlage bij een decreet opgenomen zijn. De administratieve praktijk of bepalingen uit hogere regelgeving bepalen echter dat formulieren vaak van jaar tot jaar geactualiseerd of aangepast worden. Die aanpassingen resulteren dan meestal in een nieuwe regelgevende tekst, wat het volume regelgeving onnodig doet toenemen. Door dit nadeel zou het onmogelijk zijn om op korte termijn een algemene kwaliteitsverbetering van de Vlaamse formulieren na te streven.

De huidige praktijk toont weinig uniformiteit. Als de doelgroep haar rechtszekerheid zou moeten vinden in het formulier dat in de regelgeving opgenomen is, zal dat niet voor alle regelgevende bevoegdheden van de Vlaamse overheid het geval zijn. Omdat uniformiteit voor de doelgroep meer duidelijkheid schept, is het wenselijk om ofwel alle formulieren in regelgeving op te nemen, ofwel dat slechts hoogst uitzonderlijk te doen. Omdat alle formulieren in regelgeving opnemen alleen in nog meer regelgeving zou resulteren, zonder dat de andere nadelen weggewerkt worden, is dat sterk af te raden. Het is daarom wenselijk om slechts zeer uitzonderlijk formulieren in regelgeving op te nemen.

Bovendien kan je vaststellen dat er formulieren circuleren die niet overeenkomen met het formulier dat in de regelgevende tekst opgenomen werd. In zulke situaties houdt het argument van de optimale rechtszekerheid geen steek meer.

Meer algemeen rijst de vraag of de beleidsvelden en -domeinen die de praktijk hanteren om formulieren in regelgeving op te nemen, meer rechtszekerheid aan hun doelgroep bieden dan de domeinen die dat niet doen. Er zijn weinig elementen die tot dergelijke conclusie zouden kunnen leiden.

Er kan besloten worden dat er meer nadelen dan voordelen zijn aan de praktijk om formulieren in de regelgeving op te nemen. Het argument van de hoge

rechtszekerheid is door de verschillende praktijken in de domeinen en de niet altijd consequente toepassing nogal dubieus.

– Is het opnemen van formulieren noodzakelijk?

Het juridische advies van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving geeft aan dat slechts in twee situaties de opname van formulieren in regelgeving noodzakelijk is.

Het eerste geval is wanneer de overheid het gebruik van een welbepaald formulier wil verplichten. Het formulier moet dan in de vorm van een rechtsregel vastgelegd worden.

Het tweede geval betreft de implementatie van Europees recht. Zo bevatten sommige Europese richtlijnen formulieren of modellen die door de overheid in interne regelgeving moeten worden omgezet. De richtlijn schrijft dan zelf het gebruik van een bepaald formulier voor om redenen van eenvormigheid. De lidstaten zijn in dat geval verplicht dat formulier in hun interne regelgeving vast te stellen en hebben niet de vrije keuze om daarvan af te zien.

Omdat de Vlaamse overheid op de tweede situatie weinig impact heeft, bespreken we alleen de eerste uitzondering. Behoorlijke regelgeving houdt onder meer in dat je geen nodeloze verplichtingen oplegt aan burgers, bedrijven, lokale overheden en organisaties. Dat de overheid bepaalde gegevens nodig heeft, bijvoorbeeld voor de behandeling van een subsidieaanvraag, spreekt vanzelf. Dat de overheid daarvoor best formulieren ter beschikking kan stellen, zodat de aanvragers gemakkelijk kunnen nagaan welke gegevens ze aan de overheid moeten bezorgen, is ook evident. Dat betekent echter nog niet dat het gebruik van dat formulier juridisch moet worden opgelegd. In veruit de meeste gevallen zullen de betrokkenen uit eigen beweging gebruik maken van dat formulier. Het enige verschil dat in de praktijk bestaat tussen het al dan niet juridisch verplicht maken van een formulier is dat de overheid aanvragen zou kunnen weigeren die niet gebeuren op het juridisch voorgeschreven formulier. Indien dergelijke aanvragen toch in behandeling worden genomen, heeft een verplichting geen zin. Indien dergelijke aanvragen systematisch worden geweigerd, kan men zich afvragen of dat wel getuigt van behoorlijk bestuur, zeker wanneer de aanvraag inhoudelijk volledig is en alle gegevens vermeldt die op het formulier zouden moeten worden opgenomen.

Het is om die redenen dat de Vlaamse overheid op 5 mei 2006 de principiële beslissing nam om geen formulieren meer in regelgeving op te nemen. Dat betekent vanzelfsprekend niet dat burgers, bedrijven of non-profitorganisaties aan hun lot overgelaten worden bij het bezorgen van informatie aan de overheid. Een overheid die oog heeft voor kwalitatieve dienstverlening voert ook op dit punt een beleid dat het bezorgen van die informatie aan de overheid vergemakkelijkt, onder meer door het ter beschikking stellen van formulieren. Het verplicht voorschrijven van formulieren is in het licht van dat beleid een onnodige en zelfs ongewenste maatregel. Dat betekent echter nog niet dat alle regelgeving over formulieren moet worden afgeschaft. Er zijn gevallen denkbaar waarin omwille van het belang van de kwestie voor de burger, het bedrijf, de organisatie of de Vlaamse overheid toch een juridische regeling van het formulier wenselijk blijft, maar dat behoren de uitzonderingen te zijn op het principiële uitgangspunt dat formulieren niet in regelgeving worden opgenomen.

– Het juridisch initiatief

Een goed formulierenbeleid heeft naast het managementaspect ook een aantal juridische componenten die geregeld moeten worden. Er is een juridische omkadering nodig van het beleid van de Vlaamse overheid om elektronische formulieren ter beschikking te stellen, om het gebruik ervan te promoten en te vergemakkelijken en om formulieren zoveel als mogelijk uit de bestaande regelgeving te verwijderen. Deze juridische omkadering omvat twee onderscheiden maatregelen.

Een eerste maatregel betreft het scheppen van een algemene rechtsgrond om elektronische formulieren voor de toepassing van Vlaamse regelgeving rechtsgeldig aan de bevoegde overheid te bezorgen. Hierdoor sparen we nutteloze verplaatsingen en portkosten uit.

Een tweede maatregel houdt verband met het beleidsbeginsel dat formulieren niet in de Vlaamse regelgeving worden opgenomen. Er bestaan nog tal van bepalingen over formulieren in de Vlaamse regelgeving die om de hoger aangegeven redenen beter kunnen worden weggelaten of worden herleid tot een opsomming van de essentiële gegevens die aan de Vlaamse overheid moeten worden bezorgd met het oog op de toepassing van de betrokken regelgeving. Omdat dergelijke ingrepen van zeer technische aard zijn en nauwelijks enige beleidsafweging inhouden,

wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om binnen deze strikte grenzen zowel decretale als reglementaire bepalingen aan te passen. Dit maakt het mogelijk om de aanpassingen op efficiënte en eenvormige wijze aan te brengen voor verscheidene regelingen tegelijk.

1.5 Het Europees actieplan i2010

In haar mededeling van 25 april 2006 betreffende het i2010-actieplan voor de elektronische overheid (COM(2006) 173) heeft de Europese Commissie zich uitgesproken voor de versnelde invoering van de elektronische overheid tot nut van iedereen. Hiertoe worden een aantal prioriteiten en een stappenplan voorgesteld.

Een van de prioriteiten is de ‘grotere doeltreffendheid’. De lidstaten hebben zich ertoe verplicht tegen uiterlijk 2010 door een innoverend gebruik van ICT meer doeltreffendheid te bewerkstelligen en de administratieve lasten aanzienlijk te beperken.

Ter begeleiding van dit proces is in het i2010-actieplan voor de elektronische overheid vastgesteld dat de lidstaten en de Commissie een systeem zullen opzetten voor een vergelijkende evaluatie van de impact en de voordelen van elektronisch bestuurlijk verkeer. Er zullen ook maatregelen worden genomen om een grotere uitwisseling van ervaring te bevorderen.

Doeltreffendheid en beperking van administratieve lasten zijn inderdaad ook belangrijke doelstellingen voor het Vlaams e-governmentbeleid.

1.6 Naar meer efficiëntie en kwaliteit

Elektronisch bestuurlijk verkeer beoogt een grotere efficiëntie en effectiviteit in de dienstverlening door de overheid. Hierin passen onze principes van eenmalige gegevensopvraging, authentieke gegevensbronnen en maximale gegevensdeling tussen administraties.

De eenmalige gegevensopvraging veronderstelt dat de overheid zo weinig mogelijk bekende en beschikbare informatie bij de burger opvraagt. Om deze te realiseren worden gegevens opgeslagen bij de diensten die het dichtst bij de burger staan en via deze weg als eerste gegevens van de burger hebben gekregen. Dit zijn de zogenaamde authentieke gegevensbronnen die tevens verantwoordelijk zijn voor het bewaken

van de juistheid, volledigheid en actualisering van de gegevens.

Dankzij het principe van de authentieke gegevensbron moeten andere administratieve diensten de gegevens niet meer zelf verzamelen, opslaan of beheren. Zij kunnen deze in principe rechtstreeks, bij voorkeur langs elektronische weg, bij de authentieke gegevensbron opvragen. Door dit principe van gegevensdeling worden administratieve lasten en kosten voor de betrokkenen alsook de risico's op fouten en dubbel werk verminderd.

1.7 Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Tussen het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bestaat een voortdurend spanningsveld waarvoor een evenwicht gevonden moet worden.

Als gevolg van artikel 22 van de Grondwet heeft ieder recht op eerbiediging van zijn privéleven en gezinsleven (de persoonlijke levenssfeer of privacy). Dit artikel bepaalt verder dat de wet en het decreet de bescherming van dit recht moeten waarborgen. Een onderdeel van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is de bescherming van persoonsgegevens (de zogenaamde informationele privacy).

Persoonsgegevens zijn elke informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, zowel burgers, als medewerkers van de overheid. Zij worden beschermd door de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (waarnaar in deze memorie zal verwezen worden als ('privacywet') en haar uitvoeringsbesluiten. In de privacywet werd richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens omgezet. De privacywet heeft de bescherming van alle in België verwerkte persoonsgegevens tot doel, ongeacht welke overheid ze verwerkt.

In uitvoering van artikel 22 van de Grondwet moet de Vlaamse decreetgever maatregelen nemen die strekken tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze verplichting geldt ook voor de bescherming van persoonsgegevens als onderdeel van de persoonlijke levenssfeer. In het kader van het Vlaams elektroni-

sche bestuurlijke gegevensverkeer betekent dit dat de uitwisseling van persoonsgegevens moet gebeuren met de noodzakelijke waarborgen en voorwaarden voor de privacy. Immers, de doelstellingen van efficiëntie en effectiviteit van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer mogen niet tot gevolg hebben dat persoonsgegevens onrechtmatig worden verwerkt zonder respect voor de beginselen van finaliteit, proportionaliteit en transparantie uit de privacywet. Omgekeerd moet de bescherming van de persoonlijke levenssfeer op een manier kunnen geschieden die geen onnodige beperkingen meebrengt voor de realisatie van de basisprincipes van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer in het belang van alle burgers en ondernemingen.

1.8 Bevoegdheid van de decreetgever

1.8.1 *Bevoegdheid om de principes van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vast te leggen*

Het spreekt vanzelf dat de Vlaamse decreetgever bevoegd is om een aantal principes inzake (interne) werking van de Vlaamse overheidsdiensten te bepalen.

Het vaststellen van het principe van de eenmalige gegevensopvraging, dat gerealiseerd wordt door authentieke gegevensbronnen vast te stellen en te bepalen dat de administraties gegevens aan elkaar mededelen, behoort tot de autonomie van de Vlaamse Gemeenschap en Gewest.

1.8.2 *Bevoegdheid met betrekking tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*

Aangaande de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, heeft de Raad van State in haar advies 37.288/3 over het voorontwerp van decreet betreffende het gezondheidsinformatiesysteem gesteld dat de gemeenschappen en gewesten ook regelingen ter zake mogen opstellen voor zover deze kaderen binnen een aangelegenheid die tot hun bevoegdheid behoort en voor zover daarbij de federale basisnormen en internationaalrechtelijke bepalingen niet worden aangetast. Dit komt erop neer dat de decreetgever specifieke regelgeving mag uitvaardigen, maar het federale beschermingsniveau daarbij niet mag verlagen.

Dit strookt met het standpunt ingenomen door het Grondwettelijk Hof in zijn arrest van 19 januari 2005. In dit arrest heeft het Hof beslist dat de bekendmaking van persoonsgegevens, in casu publicatie van disciplinaire schorsingen van meerderjarige sportbeoefenaars op een website van de Vlaamse Regering, een inmenging inhoudt van het recht op eerbiediging van het privéleven zoals gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet en een schending van het proportionaliteitsbeginsel uit de privacywet.

In het licht van deze rechtspraak en artikel 22 van de Grondwet is het belangrijk dat de Vlaamse decreetgever de nodige maatregelen neemt ter bescherming van persoonsgegevens in het kader van het Vlaams elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, op voorwaarde dat de decreetgever de bepalingen van de privacywet niet versoepelt.

1.8.3 *Samenloop met de federale beschermingsregeling*

Enkel de Vlaamse decreetgever is bevoegd om regels te bepalen die te maken hebben met andere dan persoonsgegevens, wat ook binnen het toepassingsveld van het huidige ontwerp van decreet valt.

Wat betreft persoonsgegevens echter loopt de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever samen met deze van de federale wetgever vermits de privacywet toepasselijk is op elke verwerking van persoonsgegevens ongeacht wie of welke overheid de verwerking uitvoert. Met dit ontwerp van decreet wil Vlaanderen de nodige waarborgen bieden voor de naleving van de beginselen van finaliteit, proportionaliteit en transparantie bij het uitwisselen van persoonsgegevens in het kader van het Vlaamse elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Gelet op het grote belang van privacybescherming komt het inderdaad als gepast voor zoveel mogelijk concrete garanties in het decreet te schrijven zodat deze enkel door de decreetgever kunnen worden gewijzigd. Onder meer worden waarborgen met betrekking tot vertrouwelijkheid en beveiliging van gegevensstromen en databanken geformuleerd en wordt in toezicht op de naleving van de regelgeving voorzien. Bij dit toezicht wordt verder in deze memorie nog stilgestaan. Anderzijds moet aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden worden uitvoeringsmaatregelen te nemen telkens wanneer dit nodig is om procedures en technische aspecten te regelen om vlot te kunnen inspelen op technologische en wetenschappelijke ontwikkelingen.

Het is dus van belang geen dubbel controlesysteem tot stand te brengen, maar slechts in complementaire regels te voorzien.

Voor wat betreft de bescherming van persoonsgegevens bij het 'creëren' en 'onderhouden' van een gegevensbank door eender welke overheid, dus ook door de Vlaamse overheid, zijn de wettelijke bepalingen van de privacywet afdoende.

In het kader van de privacywet oefent de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ultiem toezicht en controle uit op de naleving van de bepalingen van de privacywet, ook wanneer de verwerkingen plaatsvinden in aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen en de gewesten bevoegd zijn. In deze zin heeft de Raad van State in zijn advies 37.288/3 over het voorontwerp van decreet betreffende het gezondheidsinformatiesysteem inderdaad gesteld dat de decreetgever geen afbreuk kan doen aan de bevoegdheden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bij uitwisseling van persoonsgegevens tussen federale overheidsadministraties wordt toezicht op de uitwisseling van bepaalde persoonsgegevens waarvoor bijzondere wetgevingen gelden, zoals het Rijksregister, de KBO (Kruispuntbank Ondernemingen) of het netwerk van de sociale zekerheid, uitgeoefend via sectorale comités die worden opgericht in de schoot van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en worden samengesteld uit specialisten die vertrouwd zijn met de materie. Die sectorale comités waarborgen zo de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij het gebruik van gegevens uit die specifieke authentieke gegevensbronnen. Zij oordelen aan de hand van door hen af te leveren machtigingen over de noodzakelijkheid en proportionaliteit van de aanvraag. Dit systeem laat toe flexibel op een concreet geval in te spelen. Zo zal het in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vaak voorkomen dat een uitwisseling van gegevens moet gebeuren voor een doelstelling die oorspronkelijk niet voorzien was en niet wettelijk is vastgelegd. Het comité kan dan in concreto nagaan of een toelaatbaarheidgrond voorhanden is en hoe het proportionaliteitsbeginsel best gewaarborgd kan worden. De laatste jaren zijn verschillende comités opgericht voor verschillende gegevensstromen in het kader van het federale elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. De belangrijkste zijn het sectoraal comité van het rijksregister, het sectoraal comité van de sociale

zekerheid en van de gezondheid en het sectoraal comité van de kruispuntbank van ondernemingen.

Bij wet van 26 februari 2003 is er ook een sectoraal comité voor de federale overheid opgericht. Voortaan is voor elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging van dit sectoraal comité vereist, tenzij de mededeling reeds onderworpen is aan een principiële machtiging van een andere sectoraal comité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Op het Vlaamse bestuursniveau bestaat er echter geen tegenhanger of evenknie van het sectoraal comité voor de federale overheid binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De gegevensuitwisseling vanuit en tussen de Vlaamse bestuursorganen is op heden niet onderworpen aan enige machtiging noch controle vanuit het oogpunt van de bescherming van persoonsgegevens. Dit in tegenstelling tot het federale bestuur waar luidens het artikel 36bis van de privacywet elke overdracht van persoonsgegevens moet 'gemachtigd' worden. Het is precies op dat punt dat gelijkaardige Vlaamse waarborgen nodig zijn.

Gelet op het beginsel van de autonomie van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten heeft de Vlaamse overheid niet de bevoegdheid een zoals hierboven beschreven sectoraal comité in de schoot van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer op te richten, noch leden van een sectoraal comité aan te wijzen.

De privacywet bepaalt dat de sectorale comités opgericht worden bij wet en dat ze samengesteld zijn uit drie leden van de Commissie en uit drie externe leden, aangewezen door de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Ook de werking van de sectorale comités en de vergoeding van hun leden worden door de wet geregeld.

Er bestaat op dat vlak geen ruimte voor initiatief of voor inspraak vanwege de gemeenschappen, aangezien de wet dat niet expliciet voorziet. Bovendien is er omtrent de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en haar sectorale comités geen besluit dat uitvoering geeft aan artikel 92ter, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980

tot hervorming der instellingen en dat aldus een regeling zou treffen voor een vertegenwoordiging van de gemeenschappen in die federale commissie.

Het probleem laat zich bijgevolg als volgt samenvatten.

De Vlaamse overheid kan geen sectoraal comité oprichten binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, noch leden aanwijzen voor een sectoraal comité. Anderzijds kan de Commissie de Vlaamse overheid niet beletten om een eigen advies- of toezichtsorgaan op te richten, noch eisen dat ze daar leden voor zou mogen aanwijzen of er een (beslissende) stem in zou krijgen.

Om tegelijk het beginsel van de autonomie te respecteren en toch een nauwe band met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te creëren (onder meer met het oog op de eenvormigheid van beslissingen), wordt enerzijds een eigen Vlaamse toezichtcommissie opgericht waarvan de kenmerken, de bevoegdheden en de opdrachten aansluiten bij die van een sectoraal comité en worden anderzijds alle leden van die toezichtcommissie door de Vlaamse Regering aangewezen, met dien verstande dat er kan worden bepaald dat sommige leden tot de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer moeten behoren. Die leden zeten dan niet als vertegenwoordiger van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, maar als volwaardig lid van de toezichtcommissie. Ze kunnen bijgevolg met bepaalde taken worden belast en stemrecht krijgen.

De toezichtcommissie is een belangrijke schakel aangezien ze waakt over de correcte toepassing van het decreet en zijn uitvoeringsbepalingen en een belangrijke adviesfunctie vervult. Het gaat om een instantie die vergeleken kan worden met de sectorale comités bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

In uitvoering van de Belgische Grondwet kan de Vlaamse decreetgever aldus zelfstandig een eigen toezicht- en controleorgaan oprichten om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te waarborgen, conform de privacywet, inzake de mededeling van persoonsgegevens door Vlaamse overheidsdiensten of overheidsdiensten die onder het Vlaamse Gewest/ de Vlaamse Gemeenschap ressorteren.

De oprichting van een dergelijk toezichtorgaan is een wenselijke en belangrijke schakel in de verdere

ontwikkeling van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer in Vlaanderen. Dit zal een onafhankelijke instelling moeten zijn die instaat voor de controle en eventuele machtiging van de uitwisseling en/of interconnectie van persoonsgegevens door de instellingen van de Vlaamse overheid alsook voor uitgaande stromen van persoonsgegevens naar andere overheden.

Analoog met het federale niveau, waar verschillende sectorale comités bevoegd zijn, is het eveneens in Vlaanderen verkieslijk om binnen één centraal toezichtorgaan een of meerdere kamers te kunnen oprichten voor specifieke materies, zoals bijvoorbeeld de gezondheidsgegevens.

Het op te richten Vlaams toezicht- en controleorgaan moet gezien worden als een onafhankelijke instantie, dat wil zeggen onafhankelijk ten aanzien van de bestuursinstanties, die de Vlaamse overheid ondersteunt bij de naleving van de privacywet en werkt conform de privacywet. Opdat de privacywet zowel op federaal als Vlaams niveau op dezelfde wijze zou worden toegepast, is het wenselijk dat de Vlaamse toezichtcommissie een aantal leden heeft die tevens in de federale privacycommissie werkzaam zijn.

Op Vlaams niveau werd deze oefening al gemaakt bij de oprichting van de toezichtcommissie voor het gezondheidsinformatiesysteem, opgericht bij decreet van 16 juni 2006. Met het oog op de eenvormigheid van beslissingen werd daar het belang erkend om een nauwe band met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te creëren door voor een aantal leden van die toezichtcommissie als benoemingsvoorwaarde te stellen dat zij tot de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer behoren. In dit ontwerp van decreet zal deze modaliteit worden overgenomen.

1.8.4 Complementair optreden in Vlaanderen

Vlaanderen wil met voorliggend decreet de nodige waarborgen bieden opdat de vereisten van het efficiënte elektronisch bestuurlijke gegevensverkeer – dat gebaseerd is op de eenmalige gegevensinzameling bij de gebruiker en de uitwisseling van gegevens tussen authentieke en niet overlappende gegevensbronnen – in lijn is met de vereisten van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Het is dus niet de bedoeling een eigen algemene regeling voor de bescherming van persoonsgegevens in Vlaanderen uit te werken, maar wel, zoals eerder aan-

gehaald, naar een mechanisme te zoeken waardoor de privacywet in het kader van het Vlaams elektronische bestuurlijke gegevensverkeer wordt nageleefd.

De algemene principes van de gegevensverwerking worden verder ongemoeid gelaten vermits ze meer dan afdoende geregeld zijn in de privacywet.

Dat belet uiteraard niet dat elders en in een andere context dan in het kader van dit ontwerp van decreet, de fundamentele discussie zou gevoerd worden of de gemeenschappen en gewesten, in het licht van de volheid van bevoegdheden uit de Grondwet, niet een volledig eigen regeling inzake de bescherming van persoonsgegevens, inclusief het toezicht, kunnen uitwerken, eventueel in samenwerking met de federale staat.

Daarbij kan overwogen worden de afspraken inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer te regelen in een samenwerkingsakkoord. Dit is vooral dan het geval wanneer de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gezien wordt als een vorm van bestuurspolitiek, vergelijkbaar met de openbaarheid van bestuur, waarvoor ook op Vlaams niveau een regeling met modaliteiten is uitgewerkt. In andere federale staten als Duitsland en Zwitserland beschikken deelstaten over hun eigen wetgeving op dit vlak.

II. ALGEMENE TOELICHTING BIJ HET ONTWERP VAN DECREET

2.1 Opbouw van het ontwerp van decreet

De belangrijkste zaken die in het voorliggende decreet worden geregeld, zijn:

- het principe van de eenmalige gegevensopvraging;
- het principe van de authentieke gegevensbronnen;
- het beschermen van de persoonlijke levenssfeer;
- kwalitatieve verbetering en digitalisering van formulieren.

Het ontwerp van decreet telt zes hoofdstukken.

Een eerste hoofdstuk bevat algemene bepalingen en het begrippenkader.

Het tweede hoofdstuk bevat de basisprincipes (artikelen 3 tot 7) van elektronisch bestuurlijk verkeer. De principes bouwen verder op beleidsnota's en beleidsbrieven van de Vlaamse overheid en de samenwerkingsakkoorden tussen de verschillende overheden in de federale staatsstructuur.

Het principe van de eenmalige gegevensopvraging staat ingeschreven in artikel 3: een Vlaamse overheidssdienst zal een gegeven steeds opvragen bij een authentieke gegevensbron. Slechts indien dat niet mogelijk is mag de gebruiker nog worden aangesproken. Om dit principe hard te maken heeft de gebruiker het recht om een klacht te formuleren indien hem of haar toch nog wordt gevraagd om een bepaald gegeven te leveren. Hierover is overleg gepleegd met de Vlaamse Ombudsdienst.

De Vlaamse Regering stelt vast welke de authentieke gegevensbronnen zijn die voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van belang zijn. Het is bij deze en bij geen andere bronnen dat een instantie een gegeven zal opvragen wanneer zij dat nodig heeft. In voorkomend geval kan de Vlaamse Regering een instantie aanduiden om als 'kruispuntbank' op te treden (artikel 4).

Er wordt een MAGDA-samenwerkingsverband opgericht (artikel 5).

Ook wordt uitdrukkelijk bevestigd dat de privacywet moet worden gerespecteerd.

De instanties, behoudens uitzondering, stellen gegevens kosteloos ter beschikking aan elkaar (artikel 6).

Tot slot wordt een maximale openbaarheid nagestreefd door een regeling uit te werken voor metadata en testgegevens (artikel 7).

Het derde hoofdstuk (artikelen 8 tot 12) behandelt de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van het Vlaams elektronisch bestuurlijk verkeer. Onder meer worden hier een aantal verplichtingen inzake gegevensbescherming geformuleerd en wordt een oplossing aangereikt voor het toezicht op de gegevensuitwisseling tussen instanties.

Ook wordt de verplichting ingevoerd om inzake de mededeling van persoonsgegevens een machtiging van de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronisch bestuurlijk verkeer te verkrijgen.

Er worden garanties voor vertrouwelijkheid ingeschreven.

De regels met betrekking tot machtigingen door de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer komen in dit derde hoofdstuk aan bod.

Het vierde hoofdstuk (artikelen 13 en 14) bevat bepalingen die de kwalitatieve verbetering en verdere digitalisering van de Vlaamse formulieren juridisch onderbouwt.

Het vijfde hoofdstuk (artikelen 15 tot 28) bevat vooral wijzigingsbepalingen om bestaande decreten af te stemmen op voorliggend ontwerp van decreet.

Het zesde hoofdstuk (artikelen 29 tot 33) bevat de slotbepalingen en regelt de inwerkingtreding.

2.2 Adviezen

Op 9 november 2007 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer principieel goed.

Met brieven van 9 november 2007 werd over dit voorontwerp van decreet het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken gevraagd. De SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) bracht haar advies uit op 5 december 2007. De Vlaamse Adviesraad Bestuurszaken gaf haar advies op 13 december 2007.

Op 9 november 2007 werd ook het advies gevraagd van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Op 16 januari 2008 bracht de commissie haar advies met betrekking tot het voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (A/2007/035) uit.

Op 23 november 2007 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet betreffende de kwalitatieve verbetering en digitalisering van Vlaamse formulieren principieel goed.

Met brieven van 27 november 2007 werd over dit voorontwerp van decreet advies aan de SERV en de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken gevraagd.

De SERV bracht haar advies uit op 14 december 2007; de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken op 19 december 2007.

Bij de behandeling van de adviezen verwijzen we voor de duidelijkheid naar de oude nummering van het voorontwerp van decreet.

Op 22 februari 2008 werd het (aangepaste) voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De Raad van State verleende advies op 1 april 2008.

2.2.1. *Advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken*

A. Voorontwerp van decreet elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer d.d. 9 november 2007

Hieronder volgen we de indeling van het advies van de Vlaamse Adviesraad Bestuurszaken (1.1. tot 1.10.).

2.2.1.1. E-government

De Vlaamse Adviesraad Bestuurszaken gaat akkoord met het uitgangspunt van de Vlaamse Regering en onderschrijft de aangegeven principes (principe van eenmalige gegevensopvraging, principe van de authentieke gegevensbronnen, het beschermen van de persoonlijke levenssfeer).

De raad vraagt zich af waarom het kleine formulierendecreet niet in het decreet betreffende het gegevensverkeer kon worden geïncorporeerd.

Gelet op de opmerkingen van zowel de SERV (cf. infra) als de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken gaat de Vlaamse Regering op deze suggestie in.

De raad mist in de memorie bij het voorontwerp een duidelijke kadering van het decreet binnen de ruimere strategie van de Vlaamse Regering voor e-government.

In de memorie van toelichting wordt daarom verduidelijkt hoe het regelgevende initiatief past in de ruimere strategie van de Vlaamse Regering voor e-government (zie 1.3), namelijk het verband met het Digitaal Actieplan Vlaanderen, inspanningen bij Vlaamse Infolijn alsook de aandacht voor lokale besturen.

Daarnaast meent de regering ook dat het noodzakelijk is duidelijkheid te scheppen over de aansturing van het beleid inzake het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het is niet enkel voldoende om aan te tonen dat de in het voorontwerp van decreet geschetste toekomstvisie inzake elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer terecht is en in een breder kader past, maar het is inderdaad ook nodig in instrumenten te voorzien die er voor zorgen dat deze visie een ruim draagvlak krijgt en dat ze strategisch aangestuurd wordt.

In de oorspronkelijke memorie was al sprake van een ‘interdepartementale stuurgroep’ voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer waar ook provincies en gemeenten deel van uit maken en die een belangrijke rol zou moeten spelen bij de aansturing van het beleid, maar gelet op de opmerkingen van Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (en ook de SERV, zie hierna), meent de regering dat dit sterker moet worden geformuleerd.

In het decreet wordt dus de basis gelegd voor een strategisch ‘Samenwerkingsverband voor de Maximale Gegevensdeling tussen Administraties’ (MAGDA-samenwerkingsverband), naar het voorbeeld van het ‘Samenwerkingsverband Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen’ (decreet van 17 juli 2000).

Het is dit samenwerkingsverband, waarin de zogenaamde ‘kruispunten’ van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (artikel 4, §3, van het voorontwerp van decreet) vertegenwoordigd zijn, dat de toekomstige uitbouw van dit verkeer zal begeleiden, stimuleren en onder zijn hoede nemen.

Het samenwerkingsverband zal moeten bestaan uit vertegenwoordigers van de centrale Vlaamse overheid (de dertien beleidsdomeinen), aangevuld met vertegenwoordigers van de lokale en provinciale besturen, zoals reeds in de oorspronkelijke memorie van toelichting gesteld (daar waar het ging om de ‘interdepartementale stuurgroep’). Eens de ‘afnemersfora’ van de verschillende authentieke gegevensbronnen bestaan, is het logisch dat ook zij vertegenwoordigers naar het forum afvaardigen zodat er een direct verband is tussen wat op strategisch niveau besproken wordt en wat op het terrein bij de authentieke gegevensbronnen gaande is om aan de noden van de afnemers te voldoen.

In artikel 4 van het ontwerp van decreet worden daarom de nodige bepalingen ingevoegd en de memorie van toelichting wordt overeenkomstig aangepast.

2.2.1.2. De burger als vertrekpunt

De raad wijst erop dat het voorontwerp ook andere doelen dient dan de administratieve vereenvoudiging voor de burger. Zo wordt ook de samenwerking tussen de verschillende entiteiten binnen de Vlaamse overheid gepromoot en wordt de overheid gestimuleerd om de verkokering te overstijgen. Het voorontwerp van decreet zorgt ook voor een beter bestuurlijk beleid in het algemeen.

Het voorontwerp van decreet zorgt inderdaad voor een beter bestuurlijk beleid. De memorie zal uitdrukkelijk wijzen op de positieve invloed op de samenwerking tussen de verschillende entiteiten binnen de Vlaamse overheid en de stimulans om de verkokering te overstijgen. In de decreetstekst wordt de samenwerking uitdrukkelijk georganiseerd via het MAGDA-samenwerkingsverband.

2.2.1.3. Effectmeting

De raad vraagt zich af hoe de naar voor geschoven doelstellingen zullen geëvalueerd worden. In het voorontwerp van decreet en de memorie is er niets opgenomen over een effectmeting. Enkel in het RIA-rapport (reguleringsimpactanalyse) wordt er een passage opgenomen. De raad wijst op het belang van een effectieve effectmeting.

In de memorie wordt nu de passage uit het RIA-rapport in verband met de effectmeting overgenomen. Uiteraard is het de bedoeling om de doelstellingen bijtijds te evalueren.

2.2.1.4. Kader vs. uitvoering

De raad acht het onmogelijk om de volledige draagwijdte van het voorontwerp van decreet in te schatten, doordat nog veel cruciale elementen verdere uitvoering vergen. De raad vraagt zich af of er al zicht is op de planning voor de opmaak van de uitvoeringsbesluiten. Daarnaast vraagt de raad om betrokken te worden bij de totstandkoming van de basisuitvoeringsbesluiten.

In de memorie wordt een algemene planning voor de verdere uitvoering opgenomen. De raad zal overeenkomstig de bepalingen van het kaderdecreet strategische adviesraden advies geven bij de strategische uitvoeringsbesluiten.

2.2.1.5. Financiële gevolgen

De raad vraagt een zicht op de mogelijke financiële gevolgen van het voorontwerp.

De raad vraagt zich af of voor de verschillende Vlaamse entiteiten niet in extra middelen moet worden voorzien om hen te stimuleren om in te stappen in de uitbouw van de authentieke gegevensbronnen.

De raad wijst er ook op dat de op te richten toezicht-commissie best een goede en doordachte ondersteuning krijgt.

Wat betreft de financiële gevolgen van het decreet, wijst de Vlaamse Regering erop dat het decreet zelf op zich geen extra kost inhoudt.

Het uitbouwen van authentieke gegevensbronnen en het maximale hergebruiken van gegevens behoort immers per definitie tot de verantwoordelijkheid van elke administratie en agentschap, of dit nu in een decreet staat of niet: goed bestuur impliceert reeds dat hier prioriteit aan wordt gegeven en dat dus budgetten beschikbaar zijn.

Dit wordt trouwens aangetoond door de bestaande voorbeelden van gegevensbronnen die zonder twijfel authentiek zullen worden en die in de realiteit in het kader van bestaande beleidsplannen en -budgetten al opgericht zijn en operationeel gehouden door de inhoudelijk bevoegde beleidsdomeinen.

Het gaat met name om de Vlaamse KBO (bedrijfsgegevens verrijkt met RSZ-gegevens, gegevens uit Belgisch Staatsblad en Graydon), de Vlaamse KBP (persoonsgegevens), de A-GIV databank (Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen) (GIS-gegevens: Geografisch Informatiesysteem Vlaanderen), de landbouwdatabank (databank in het kader van de eenmalige perceelsregistratie met gegevens over landbouwareaal en veestapel en de databank milieuvergunningen).

In al deze gevallen doen de bevoegde beleidsdomeinen zelf investeringen: het is immers niet aan een 'horizontale' actor (zoals het horizontaal domein bestuurszaken) om de (financiële) hand te leggen op de beleidsvorming in de verticale domeinen.

Wél is het de rol van een horizontale actor om er toe bij te dragen dat de uitbouw van deze gegevensbronnen gecoördineerd verloopt en dat wat in een deel/agentschap van de gehele Vlaamse organisatie wordt

gedaan ook aan de andere delen/agentschappen ten goede kan komen; dit alles natuurlijk met als doel de eindgebruiker beter te dienen (door de eenmalige gegevensopvraging).

Eenzijds moet(en) daartoe centraal kruispunt(en) worden aangelegd.

De minister bevoegd voor e-government investeert door middel van CORVE elk jaar ongeveer 3 miljoen euro voor de uitbouw van de MAGDA-functiona-liteit (op een totaal budget van 4,229 miljoen euro voor het programma e-government).

Ook het ander bestaande kruispunt A-GIV beschikt binnen het beleidsdomein Diensten van het Algemeen Regeringsbeleid over de nodige werkings- en investeringsmiddelen.

Daarnaast voert de minister van e-government een stimuleringsbeleid door middel van de zogeheten Vlaamse integratie projecten (VIP). Dit zijn projecten van de beleidsdomeinen die een cofinanciering genieten wanneer zij bijdragen tot een geïntegreerd e-government en dus gebruik maken van het MAGDA-platform of bij diensten/agentschappen verbeteringen aanbrengen die het geheel van de Vlaamse administratie ten goede komen. Het gaat om een bedrag van 1 miljoen euro per jaar. Vanaf 2008 staan de VIP-projecten ook open voor de lokale en provinciale besturen (hiervoor is een bijkomende 500.000 euro begroot).

2.2.1.6. Lokale en provinciale besturen

De raad verklaart zich volledig akkoord met de stelling dat een stevige lokale component onontbeerlijk is in het Vlaamse e-government en vindt het heel positief dat de lokale en provinciale besturen in het toepassingsgebied van het voorontwerp van decreet opgenomen zijn. De raad juicht ook toe dat er rekening werd gehouden met de eigenheid van de gemeenten (vrijstelling van principe van eenmalige gegevensopvraging, mogelijkheid tot aanstelling veiligheidsconsulent in intergemeentelijk samenwerkingsverband). Het is voor de raad niet duidelijk waarom niet op het voorstel van de Vereniging van Vlaamse Provincies werd ingegaan om het principe van de eenmalige gegevensopvraging op hen van toepassing te maken.

De Vlaamse Regering is inderdaad niet ingegaan op het voorstel van de Vereniging van Vlaamse Provincies om hen het principe van de eenmalige gege-

vensopvraging op te leggen. Niets belet de Vlaamse provincies immers, als zij daar klaar voor zijn, om uit eigen beweging het principe van eenmalige gegevensopvraging na te leven en zichzelf aldus een verplichting op te leggen.

Het opleggen van een verplichting aan de lokale besturen zou bovendien de Vlaamse Regering luidens het Belfort-principe tot een tegenprestatie verplichten. Het opleggen van een verplichting aan het provinciale niveau zorgt voor een tweespalt en bijkomende complexiteit in het decreet, doordat de steden en gemeenten in hun totaliteit nog niet rijp zijn voor dergelijke verplichting (zie verder).

De raad is tevreden dat de lokale en provinciale besturen betrokken worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten, maar betreurt dat de rol van de lokale besturen niet verder werd uitgewerkt in het voorontwerp van decreet en dat daarbij de strategische projecten, zoals opgesomd in de studie die in opdracht van CORVE werd uitgevoerd, niet werden opgenomen.

De lokale en provinciale besturen zullen zoals gezegd verder betrokken worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten. De rol van de lokale besturen is in de memorie nog verder uitgewerkt. De strategische projecten zoals opgesomd in de studie die op de vraag van de bevoegde minister werd uitgevoerd worden in de memorie opgenomen, met verduidelijking van de stappen die worden genomen.

2.2.1.7. Interbestuurlijke samenwerking

De raad benadrukt het belang van artikel 4, §2, (betreffende de interbestuurlijke samenwerking) en wijst op het belang van goede samenwerkingsakkoorden.

2.2.1.8. Klachtenrecht

De raad merkt op dat het klachtrecht van artikel 3, tweede en derde alinea, eigenlijk de mogelijkheid geeft aan de burger om aan de overheid te signaleren waar er nog problemen zitten met de gegevensopvraging. Het vervult als het ware een meldpuntfunctie. De raad acht het een nuttig instrument.

De Vlaamse Regering waardeert de positieve reactie op het instrument van het klachtrecht. Daarnaast verwelkomt de regering dat de raad tegen het begin

van de volgende regeerperiode zal onderzoeken welke overige elementen het Vlaamse e-governmentbeleid in ogenschouw moet nemen en hoe daar concreet invulling aan kan worden gegeven.

2.2.1.9. Hergebruik van overheidsinformatie

De raad vraagt nader te onderzoeken of artikel 6 van het voorontwerp van decreet compatibel is met artikel 7 van het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie.

De elektronische mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen valt evenwel niet onder het toepassingsgebied van het decreet betreffende het hergebruik van overheidsinformatie, aangezien de definitie van ‘hergebruik’ dit uitsluit. Artikel 2, 3° bepaalt immers uitdrukkelijk “(...): Het gebruik van bestuursdocumenten binnen de instantie uitsluitend voor andere doeleinden binnen de publieke taak en de uitwisseling van bestuursdocumenten tussen instanties uitsluitend met het oog op de vervulling van hun publieke taak zijn geen hergebruik.”.

2.2.1.10 Koppeling met het werkprogramma 2008-2009 van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken

Tot slot engageert de raad zich ertoe om tegen het begin van de volgende regeerperiode te onderzoeken welke overige elementen het Vlaamse e-governmentbeleid in ogenschouw moet nemen en hoe daar concreet invulling aan kan worden gegeven.

B. Voorontwerp van decreet ‘formulieren’ d.d. 23 november 2007

De opmerkingen van de raad sluiten aan bij deze in het kader van het advies over het voorontwerp van decreet betreffende het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer, meer in het bijzonder inzake de ruimere context waarin het decreet past en de invloed van het decreet op de lokale en provinciale besturen.

Wat het eerste betreft verwijzen we naar wat hierboven werd uiteengezet.

Wat het tweede betreft wenst de Vlaamse centrale overheid op geen enkele manier inbreuk te maken op de gemeentelijke en provinciale autonomie.

De beschikkingen die in het voorontwerp van decreet worden ingeschreven betreffen enkel formulieren die in decreten zijn vastgelegd – dus op het centrale Vlaamse niveau – of in regelgeving van de centrale besturen en hebben geen betrekking op formulieren die door de gemeenten of provincies worden opgelegd in het kader of naar aanleiding van hun eigen (regelgevende) bevoegdheden.

De lokale en provinciale besturen blijven dus eigenaar van heel wat eigen formulieren, maar het is vanzelfsprekend van belang dat er ook op die niveaus aandacht zou bestaan voor de problematiek.

In die zin heeft de centrale Vlaamse overheid dus wel een rol te spelen, zoals de raad aanduidt.

Vandaar ook dat heel wat initiatieven in het kader van ‘reguleringsmanagement’ – departement Bestuurszaken – zich richten op de gemeenten en provincies: vormingsinitiatieven, publicaties voor de lokale besturen, de ‘eenvoudigste gemeente’.

Het is evident dat ook inzake formulierenbeheer met de gemeenten zal samengewerkt worden daar waar nuttig en nodig, en dat op dat moment de knowhow van de centrale Vlaamse overheid beschikbaar zal gesteld worden, maar zonder inbreuk te plegen op de autonomie van deze besturen, dat wil zeggen zonder hen verplichtingen op te leggen. In de memorie wordt dit verduidelijkt (zie onder 2.4.).

Ten slotte moet ook nog gemeld worden dat het evenmin als voor de uitbouw van authentieke gegevensbronnen de bedoeling is dat een centrale actor (in casu het departement Bestuurszaken) het omzetten van alle sectoriële (of ook lokale en provinciale) formulieren zou gaan bekostigen. Het verbeteren van dienstverlening, onder andere door het ter beschikking stellen van klantvriendelijke en/of elektronische formulieren is een taak die valt binnen de taak en bevoegdheid van elk vertikaal beleidsdomein en binnen zijn normale bedrijfsvoering en -kredieten.

Wel startte de minister bevoegd voor administratieve vereenvoudiging een project om de Vlaamse formulieren te inventariseren, de kwaliteit te verbeteren en met deze formulieren verdere stappen te zetten in de richting van digitalisering.

De beslissing van de Vlaamse Regering van 5 mei 2006 legde de basis voor de inventarisatie van de formulieren op een centrale site www.vlaanderen.be/formulieren.

Met deze inventarisatie werden verschillende problemen opgelost: de toegankelijkheid werd verhoogd en bovendien werd het mogelijk een beeld te krijgen van de omvang en de kwaliteit van deze formulieren.

Het formulierenproject bevat dan ook verschillende fasen.

Na de eerste fase – de inventarisatie – is een tweede fase – de kwaliteitsverbetering – onontbeerlijk. Hierbij worden formulieren getoetst aan een standaard bepaald door de formulierenleidraad van de cel Taaladvies (Kanselarij) en de Checklist Formulieren (dienst Wetsmatiging). De volgende fasen betreffen de verdere digitalisering van de formulieren.

Ten einde een eerste aanzet daartoe te geven stelde de minister bevoegd voor administratieve vereenvoudiging in 2007 een krediet van 400.000 euro ter beschikking om de 50 meest gevraagde formulieren (opgelijst door de Vlaamse Infolijn) te digitaliseren in samenwerking met de diverse formuliereigenaren, dit om de haalbaarheid te toetsen en ervaring op te doen. Het digitaliseren van andere formulieren moet echter gebeuren door de diverse beleidsdomeinen zelf die het eigenaarschap ervan moeten kunnen behouden.

De Vlaamse Regering integreert – zoals hoger aangegeven – het formulierendecreet in het voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

2.2.2. *Advies van de SERV*

In haar adviezen volgt de SERV in grote mate dezelfde gedachtelijnen als de strategische adviesraad.

Hieronder volgen we de indeling van het advies van de SERV ((1) tot (8)).

A. Voorontwerp van decreet elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer d.d. 9 november 2007

2.2.2.1. Inleiding en krachtlijnen

De krachtlijnen van het advies zijn als volgt: de raad ondersteunt de doelstelling van het voorontwerp, maar vraagt begeleidende maatregelen om de toepassing van het principe van eenmalige gegevensopvraging geleidelijk aan te verruimen en te verbeteren, de

eenmalige gegevensopvraging door lokale besturen actief te stimuleren en de voelbaarheid in de praktijk te versnellen.

2.2.2.2. Daadwerkelijke invoering principe van de eenmalige gegevensopvraging is positief

De SERV verwelkomt dat het voorontwerp een concrete regeling uitwerkt voor de daadwerkelijke invoering van de eenmalige gegevensopvraging. De raad ondersteunt de doelstelling van het voorontwerp om een grotere efficiëntie en effectiviteit in de dienstverlening door de overheid te realiseren door middel van de decretale regeling van de eenmalige gegevensopvraging, de authentieke gegevensbronnen en de maximale gegevensdeling tussen administraties.

2.2.2.3. Recht om dubbele gegevens te weigeren?

De raad merkt op dat het principe van de eenmalige gegevensopvraging wordt ingevoerd, maar de betrokkenen (burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen enzovoort) kunnen niet weigeren de opgevraagde gegevens aan de overheidsinstanties te bezorgen, ook al zijn die gegevens beschikbaar bij een authentieke gegevensbron.

De SERV begrijpt dat een recht van de betrokkene om te weigeren de gevraagde gegevens aan te leveren als ze beschikbaar zijn bij een authentieke gegevensbron, niet van vandaag op morgen kan worden ingevoerd. De raad meent echter dat dit op termijn wel het principe moet worden en dat in het voorontwerp de nodige instrumenten moeten worden ingeschreven om de dynamiek te bestendigen.

De Vlaamse Regering is van mening dat de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet deze problematiek duidelijk behandelt. Zowel met het oog op de bescherming van de rechten van derden, als ter bescherming van de betrokkene zelf, is het niet aangeraden een 'weigeringsrecht' in het leven te roepen. Dit zou al te veel negatieve gevolgen hebben, doordat dit een belangrijke impact kan hebben op lopende procedures bij de administratie, zeker waar derden betrokken zijn bij de procedure – zoals in de memorie is aangeduid (bij artikel 3, derde lid).

De Vlaamse Regering gaat wel in op de suggestie van de SERV om de Vlaamse toezichtcommissie voor het

elektronisch bestuurlijke gegevensverkeer de opdracht te geven om jaarlijks een verslag met aanbevelingen op te maken om de toepassing van het principe van de eenmalige gegevensopvraging geleidelijk aan te verruimen en te verbeteren. Dit wordt opgenomen in artikel 10, §3, van het voorontwerp van decreet. Via dergelijk verslag kunnen de mogelijke suggesties, klachten en verzuchtingen van de burger beter aan de oppervlakte komen en kan een proces van gestadige verbetering ondersteund worden.

Het lijkt de raad in elk geval wenselijk dat de afschaffing van de verplichting tot het voorleggen van een eensluidend verklaard afschrift, beslist door de Vlaamse Regering op 23 april 2004, in het voorliggend voorontwerp van decreet wordt opgenomen.

De Vlaamse Regering wenst op deze suggestie niet in te gaan.

Een dergelijke casuïstieke bepaling past immers niet in het opzet van een kaderdecreet. Bovendien is een tussenkomst van de decreetgever niet vereist aangezien de Vlaamse Regering de beslissing al nam op 23 april 2004 en het geen materie betreft die decretaal moet worden geregeld. Wel zal de minister bevoegd voor administratieve vereenvoudiging, aan de Dienst Wetsmatiging opdracht geven de bestaande maatregelen kritisch te evalueren.

2.2.2.4. Eenmalige gegevensopvraging door lokale besturen ?

De SERV vraagt dat wordt bekeken of het mogelijk is om in het decreet nu al een datum op te nemen waarop het principe van de eenmalige gegevensopvraging ook van toepassing wordt op de lokale besturen.

Zoals ook bij de bespreking van het advies van de strategische adviesraad gezegd, acht de regering niet opportuun om in het decreet nu al een datum op te nemen waarop het principe van de eenmalige gegevensopvraging ook van toepassing wordt op de lokale besturen.

De SERV acht het in elk geval wenselijk de lokale besturen te stimuleren om het principe van de eenmalige gegevensopvraging te promoten. Dit kwam eveneens reeds aan bod bij de bespreking van het advies van de strategische adviesraad. Met voorliggend voorontwerp van decreet wordt de decretale basis gelegd voor dergelijk beleid.

2.2.2.5. Wanneer voelbaar in de praktijk ?

De SERV merkt op dat het decreet pas in de praktijk voelbaar zal zijn, nadat en op voorwaarde dat er voldoende authentieke gegevensbronnen zijn vastgelegd. Dit is inderdaad vanzelfsprekend. Wat betreft de vastlegging als authentieke gegevensbron zelf, vraagt de SERV zich af of het wel aangewezen is dat het initiatief ligt bij elke functioneel bevoegde minister voor de authentieke gegevensbronnen van zijn of haar beleidsdomein, of dat dit integendeel door een centrale instantie moet gebeuren.

In de memorie van toelichting wordt dit al behandeld in de zin dat de nadruk wordt gelegd op het 'eigenaarschap' dat in elk beleidsdomein moet tot stand komen.

Het komt dus aan elke functioneel bevoegde minister toe om binnen haar/zijn beleidsdomein het initiatief te nemen om authentieke gegevensbronnen vast te stellen.

Het spreekt weliswaar vanzelf dat dit best op een gecoördineerde manier gebeurt om tot een verdere e-government integratie te komen.

Zoals aangeduid komt de Vlaamse Regering tegemoet aan de opmerking van de SERV door in het decreet een samenwerkingsverband op te nemen.

Het gaat hoe dan ook om een zeer belangrijke organisatiebrede oefening waarbij maximaal overleg moet worden gepleegd. Eens opgericht zullen ook de permanente 'afnemersfora' (artikel 4, §4) bij elk van de authentieke gegevensbronnen er trouwens voor moeten zorgen dat er permanent overleg blijft bestaan met de afnemers van de authentieke gegevensbronnen en dat de evolutie van de desbetreffende authentieke gegevensbron beantwoordt aan de specifieke behoeften van de afnemers en de ruimere behoeften van de samenleving.

In elk geval is ook hier een actief stimulerings- en opvolgingsbeleid wenselijk om te verzekeren dat de operationalisering voldoende snel vordert.

De Vlaamse Regering wijst erop dat dit actief stimuleringsbeleid al bestaat in de vorm van de VIP-projecten (zie hoger).

De raad suggereert een duidelijke planning en eventueel een politieke doelstelling vast te leggen (bijvoorbeeld in de vorm van een datum waarop de eenmalige gegevensopvraging in de praktijk een feit moet zijn

of in de vorm van een te realiseren administratieve lastenvermindering). Een tweede suggestie is een periodieke publieke rapportage over de uitvoering van het decreet. In die rapportage moeten ook de resultaten van de meting van de administratieve lasten als gevolg van de eenmalige gegevensopvraging en het maximale hergebruik van gegevens worden opgenomen.

De Vlaamse Regering schrijft dit in het voorontwerp decreet. Er zal een periodieke publieke rapportage over de uitvoering van het decreet gebeuren. In die rapportage zullen de resultaten van de meting van de administratieve lasten als gevolg van de eenmalige gegevensopvraging en het maximale hergebruik van gegevens worden opgenomen.

2.2.2.6. Stimulering van innovatie is positief

De SERV verwelkomt dat er in het voorontwerp mechanismen zijn ingebouwd om innovatie te stimuleren.

2.2.2.7. Aandacht voor privacy en het vertrouwelijk karakter van commerciële en industriële informatie.

De SERV waardeert dat het voorontwerp veel aandacht schenkt aan een sluitende regeling van het gebruik van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De raad vraagt de nodige aandacht te besteden aan commerciële en industriële informatie en een sluitende regeling uit te werken.

De Vlaamse Regering acht het voorliggende ontwerp van decreet niet geschikt om een sluitende regeling over het vertrouwelijke karakter van commerciële en industriële informatie op te nemen. Ingeval een authentieke gegevensbron dergelijke gegevens bevat en indien deze gegevens zouden worden uitgewisseld met andere administraties, is het beter een regeling op te nemen in het besluit van de Vlaamse Regering die de specifieke authentieke gegevensbron aanduidt en de modaliteiten ervan regelt. Op deze manier kan kwalitatief maatwerk worden geleverd, eerder dan te proberen alle mogelijke casussen en gevallen te regelen in een kaderdecreet.

De SERV vraagt of het niet wenselijk is de samenstelling en werking van die toezichtcommissie nader in het decreet vast te leggen.

Inmiddels werd de tekst van het ontwerp van decreet op deze punten aangepast: de Vlaamse toezichtcommissie zal bij het Vlaams Parlement worden ondergebracht.

2.2.2.8. Werk maken van codificatie

De SERV stelt vast dat er de laatste jaren heel wat bepalingen zijn gekomen die de toegang tot informatie regelen. Zij zitten echter gespreid over meerdere decreten en van elkaar losstaande initiatieven. De SERV vraagt dat er werk zou worden gemaakt van de codificatie van die bepalingen in één decreet ‘bestuursrecht’.

De vraag van de raad naar een logisch samenhangend geheel van regels is niet van zin ontdaan. Toch is de Vlaamse Regering van mening dat de codificatie van alle bepalingen in een veel ruimer decreet ‘bestuursrecht’ niet opportuun is aangezien het niet duidelijk is wat allemaal onder dergelijk decreet ‘bestuursrecht’ zou kunnen vallen. Wellicht gaat het om zeer diverse elementen zoals de regeling van allerlei administratieve procedures, beroepstermijnen, bevoegdheidsregelende bepalingen voor de hele Vlaamse administratie of zelfs meer ... In die zin is het niet aangewezen de organisatie van het Vlaamse e-governmentlandschap in dergelijk decreet op te nemen.

Gelet op de opmerkingen van zowel de SERV als de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (cf. supra) gaat de Vlaamse Regering alvast in op de vraag om het kleine formulierendecreet in het ontwerp van decreet betreffende het gegevensverkeer op te nemen.

B. Voorontwerp van decreet ‘formulieren’ d.d. 23 november 2007

De SERV verwelkomt het voorontwerp maar dringt aan op een spoedige uitvoering en vraagt ter zake een daadkrachtig beleid zodat de administratieve lasten verbonden aan formulieren substantieel kunnen dalen.

De Vlaamse Regering voert nu reeds een daadkrachtig beleid zodat de administratieve lasten verbonden aan formulieren substantieel kunnen dalen.

De SERV wijst daarnaast op enkele bezorgdheden aangaande het gebruik van elektronische formulieren, die vooral verband houden met de digitale kloof.

De raad vraagt dat de beschikbaarheid van papieren formulieren verzekerd blijft en dat de overheid geen

extra kosten aanreken voor het gebruik van papieren formulieren om zo gebruikers aan te sporen elektronische formulieren te gebruiken.

In die zin dringt de raad bij verdere digitalisering aan op extra omkaderende maatregelen: gerichte communicatiecampagnes bij invoering van (nieuwe) digitale formulieren, maximale aandacht voor de gebruiksvriendelijkheid, een goed bemande helpdesk enzovoort. In elk geval mag digitalisering niet inhouden dat de persoonlijke levenssfeer zou worden aangetast. Vanzelfsprekend is dat niet de bedoeling, integendeel.

De raad stelt dat er ook voldoende filters moeten zijn zodat zware vergissingen (bekendmaking van gegevens op internet, hacking enzovoort) zijn uitgesloten.

Het is daarom een gelukkige omstandigheid dat precies door de samenvoeging van de twee voorontwerpen (op het elektronische gegevensverkeer en op de elektronische formulieren) de in het decreet opgenomen bepalingen inzake veiligheid, kwaliteitsborging en bescherming van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5, artikel 9 en het ganse hoofdstuk over de privacy) op deze punten aan de bekommernis van de SERV tegemoet komen.

De SERV ondersteunt tot slot de suggestie in de RIA om het voorontwerp op vrij korte termijn op te nemen in een decreet bestuursrecht. Hier verwijzen we naar het antwoord in de voorgaande paragraaf (2.2.2.8.).

De Vlaamse Regering deelt ten slotte de door de SERV beschreven bezorgdheden. We zullen erover waken dat de beschikbaarheid van papieren formulieren verzekerd blijft en dat geen extra kosten worden aangerekend voor het gebruik van papieren formulieren om zo gebruikers aan te sporen elektronische formulieren te gebruiken.

De door de raad genoemde extra omkaderende maatregelen bij verdere digitalisering zullen door de Vlaamse Regering ter harte genomen worden.

2.2.3. *Advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer*

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna ‘de Privacycommissie’) adviseert gunstig met betrekking tot het feit dat de Vlaamse overheid een regeling treft die ervoor zorgt dat bij de elektronische uitwisseling van persoonsgegevens zowel de regels inzake bescherming van de

persoonlijke levenssfeer als deze inzake veiligheid gewaarborgd worden.

Ze meent echter wel dat er aan de oprichting van een Vlaamse toezichtcommissie nadelen kunnen verbonden zijn en dat deze kunnen vermeden worden door binnen de schoot van de commissie regionale sectorale comités te creëren.

In ondergeschikte orde geeft de Privacycommissie een artikelsgewijze bespreking.

A. Algemene beoordeling in het licht van de privacywet ('WVP') en zogenaamde pijnpunten (randnummers 2 tot 20)

De Privacycommissie juicht het initiatief toe en bevestigt dat het voorontwerp van decreet een lacune in de privacywet opvangt.

De Privacycommissie stelt immers dat een gedegen controle op de elektronische gegevensuitwisseling tussen diensten die afhangen van de gemeenschappen en gewesten ontbreekt, aangezien zij zelf, of een specifiek sectoraal comité dat in haar schoot zou bestaan, onbevoegd is om zich uit te spreken over het al dan niet geoorloofd karakter van een voorgenomen elektronische gegevensuitwisseling tussen deze diensten (machtigingssysteem).

De Privacycommissie stelt echter dat het meer opportuun zou zijn om een sectoraal comité in haar schoot op te richten.

Dit standpunt van de federale Privacycommissie is weliswaar reeds genoegzaam gekend, aangezien de Privacycommissie reeds op 29 augustus 2003 tot een zelfde besluit kwam in haar advies omtrent het voorontwerp van decreet betreffende het gezondheidsinformatiesysteem dat door de vorige Vlaamse Regering geïnitieerd was. Ook daar meende zij dat in haar schoot een orgaan kon worden opgericht dat specifiek diensten bewijst aan de Vlaamse Gemeenschap.

Bij decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem richtte het Vlaams Parlement een Vlaamse toezichtcommissie op, waarbij het standpunt van de Privacycommissie duidelijk niet gevolgd werd.

Dat de Vlaamse decreetgever daartoe trouwens bevoegd was, bleek ten overvloede uit het advies van de Raad van State (advies RvS, 37.288/3 d.d. 28 mei

2004) die oordeelde dat de decreetgever ten volle bevoegd was om te oordelen over het oprichten van een Vlaams toezichtorgaan naast de federale commissie.

De mening van de federale Privacycommissie is, zoals gezegd, niet onbekend. In de feiten echter hebben de bevoegde instanties – de federale wetgever door zijn stilzitten en de Vlaamse decreetgever door de door haar genomen beslissingen, beiden toch soevereine instanties die ter zake het laatste woord hebben – te kennen gegeven dat het standpunt niet strookt met het gevolgde institutionele beleid.

De privacycommissie merkt trouwens op dat het creëren binnen haar schoot van een sectoraal comité dat zich bezighoudt met de elektronische gegevensuitwisseling binnen een bepaalde gemeenschap/gewest geen evidentie is (randnummers 14-15). Het vereist de aanpassing van de federale wet. Bovendien kan het aantal sectorale comités in haar schoot niet onbeperkt worden uitgebreid en zal een herschikking van de organisatie nodig zijn, waarbij men 'zou kunnen overwegen' specifieke comités op te richten voor de gemeenschappen en gewesten. Daarbij " 'kan misschien' de mogelijkheid onderzocht worden om de regionale overheden inspraak te verlenen in de aanstelling van bepaalde leden"...

Daar waar bovendien de Raad van State erkent dat de Vlaamse decreetgever ter zake de volle bevoegdheid heeft en de Privacycommissie zelf erkent dat er een juridische lacune bestaat maar tegelijkertijd erkent dat ze zelf onmachtig is om deze bescherming te bieden, is het om al deze redenen de taak van de Vlaamse decreetgever om zelf op te treden en niet te dralen om de bescherming van haar burgers te garanderen.

Ook de suboptimale oplossing van een mogelijk samenwerkingsakkoord om een organieke band met de federale Privacycommissie tot stand te brengen (een soort 'personele unie' als het ware) strookt niet met de institutionele realiteit van het land want het vereist immers nog een veel verder gaande regeling dan deze die in het kader van het voorontwerp wordt voorgesteld.

Alhoewel de Privacycommissie er in haar advies niet over rept, zou dergelijk samenwerkingsakkoord – nog los van de vraag welke de inhoud er van zou kunnen zijn – een zeer ingewikkelde beslissingsprocedure moeten doorstaan. Het artikel 92bis, §1, tweede lid, van de BWHI van 8 augustus 1980 bepaalt immers dat "de akkoorden die betrekking hebben

op de aangelegenheden die bij decreet worden geregeld, alsmede de akkoorden die de gemeenschap of het gewest zouden kunnen bezwaren of Belgen persoonlijk zouden kunnen binden, eerst gevolg hebben nadat zij instemming hebben verkregen bij decreet. De akkoorden die betrekking hebben op de aangelegenheden die bij wet worden geregeld, alsmede de akkoorden die de Staat zouden kunnen bezwaren of Belgen persoonlijk zouden kunnen binden, hebben eerst gevolg nadat zij instemming hebben verkregen bij wet”.

Met andere woorden, het trachten regelen van deze materie bij samenwerkingsakkoord zou een dubbele instemmingsprocedure vereisen waarbij elke wetgevende vergadering twee afzonderlijke akten zou moeten nemen: één over de problematiek ten gronde (bijvoorbeeld de aanpassing van de federale privacycommissie) en – na het mogelijkerwijze sluiten van het akkoord – één over het akkoord op zich. Dergelijke procedure zou dus vele jaren duren; jaren waarin de (Vlaamse) burgers onbeschermd zouden blijven.

De Privacycommissie formuleert bedenkingen daar waar het voorontwerp van decreet niet louter complementair is aan de federale regelgeving. Ze wijst daarbij op de ruime adviesbevoegdheid die de toezichtcommissie krijgt in verband met de elektronische mededeling van persoonsgegevens. De Privacycommissie beschikt krachtens artikel 29 van de privacywet over een algemene adviesbevoegdheid, waardoor twee organen in gelijke mate bevoegd zijn om met betrekking tot eenzelfde probleem een advies te verstrekken. De Privacycommissie wijst op het risico op divergente adviezen.

Uit haar advies blijkt echter wel dat zij een regeling aanvaardt die complementair is aan de privacywet, met andere woorden alleen die punten regelt waarvoor de privacywet niets regelt, zoals een machtigingssysteem voor de diensten die van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap afhangen (randnummer 8).

Ten einde geen overlappende bevoegdheden te organiseren en in deze tegemoet te komen aan deze opmerking van de Privacycommissie wordt artikel 10, §§2 en 3, dus aangepast. De adviesverlening van de toezichtcommissie beperkt zich tot het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten. Dit naar analogie van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem en de adviesbevoegdheid van de daar opgerichte toezichtcommissie.

De Vlaamse Regering kiest er daarom voor een toezichtcommissie op te richten en deze te laten ressorteren onder het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement zal dan instaan voor het nodige personeel en infrastructuur ter beschikking stellen (zie tevens aangepast artikel 10).

Aangezien de Vlaamse toezichtcommissie autonoom moet kunnen werken en gelet op de mogelijkheid om werknemers met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur in dienst te nemen (artikel 12, §1), zal de toezichtcommissie over een eigen secretariaat beschikken dat geen deel uitmaakt van het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement. De voorzitter van de Vlaamse toezichtcommissie heeft de leiding over het secretariaat van de Vlaamse toezichtcommissie.

Op aangeven van de federale Privacycommissie erkennen wij weliswaar uitdrukkelijk het belang van een nauwe band met de Privacycommissie onder meer met het oog op de eenvormigheid van beslissingen.

De Privacycommissie merkt in dat verband op dat een in de memorie aangekondigde modaliteit (namelijk dat voor een aantal leden van de toezichtcommissie als benoemingsvoorwaarde zal worden vereist dat zij lid zijn van de commissie) niet in de ontwerp tekst van het decreet is opgenomen (randnummer 16).

Dit wordt aangepast in artikel 10, §2, waarbij we dezelfde oplossing kiezen als bij de toezichtcommissie opgericht door het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem; met name dat de helft van de leden van de nieuwe Vlaamse commissie tot de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer moeten behoren. Er wordt daarom decretaal bepaald dat de helft van de leden van de toezichtcommissie wordt aangesteld op voordracht van de Privacycommissie (cf. artikel 10, §2, nieuwe nummering, voorheen artikel 8).

De Privacycommissie acht het wenselijk dat er met betrekking tot kruispuntbanken decretale garanties inzake onder andere respect voor de privacywet, veiligheid, vertrouwelijkheid enzovoort, worden opgenomen (randnummer 20).

Dergelijke garanties zitten al vervat in artikel 5 die aan alle instanties verplichtingen oplegt. Wellicht heeft de Privacycommissie over het hoofd gezien dat de kruispuntbanken ook onder de definitie

van ‘instanties’ zoals bedoeld in artikel 5 vallen. Er bestaat op deze vlakken dus geen onderscheid tussen instanties die authentieke gegevensbronnen beheren en instanties die als kruispuntfunctie werken.

B. Artikelsgewijze bespreking van het voorontwerp (door de Privacycommissie)

Artikel 2

De privacycommissie stelt voor dat de term ‘afnemersfora’ vermeld in artikel 4 in dit artikel nader wordt toegelicht.

De term ‘afnemersforum’ wordt nu toegelicht in artikel 2, 17°.

Artikel 3

Dit artikel verplicht de entiteiten om aan de toezichtscommissie te melden wanneer ze gegevens opvragen bij de betrokkene zelf. De Privacycommissie stelt zich vragen bij de draagwijdte van deze meldingsplicht.

De meldingsplicht in artikel 3, tweede lid, werd geschrapt aangezien ze niets wezenlijks toevoegt en – zoals de Privacycommissie schrijft – niet afdwingbaar is.

De passage in artikel 3 met betrekking tot het klachtrecht roept bij de Privacycommissie vragen op.

Het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen, regelt inderdaad al op algemene wijze de mogelijkheid van de burger om een klacht in te dienen bij een bestuursinstelling over de handelingen en de werkzaamheden van een bestuursinstelling. Op basis van dit decreet beschikt iedere burger dus al over de mogelijkheid om een klacht in te dienen in verband met het al dan niet opvragen van gegevens bij hemzelf en niet bij de authentieke gegevensbron.

Wel wordt hier uitdrukkelijk verduidelijkt dat het indienen van een klacht geen ‘weigeringsrecht’ met zich meebrengt. Het is opportuun dit uitdrukkelijk te regelen omdat het duidelijk de grenzen afbakt van de rechten van de burger ten aanzien van de overheid en onterechte verwachtingen of aanspraken uitschakelt.

Artikel 4

De commissie vestigt er de aandacht op dat het gebruik van de termen ‘entiteiten’ en ‘instanties’, zoals die in artikel 2 worden omschreven niet altijd bijdraagt tot de duidelijkheid van de tekst.

Voor een goed begrip wordt dit verduidelijkt in de memorie van toelichting bij artikel 2, 10°. De entiteiten van de Vlaamse administratie zijn aldus eveneens instanties. Als het ontwerp van decreet spreekt over ‘instanties’, worden tevens alle entiteiten van de Vlaamse administratie bedoeld.

De Privacycommissie vraagt dat er een regeling wordt getroffen voor de repertoria, die immers gegevens kunnen bevatten die volgens de privacywet als gevoelige gegevens moeten bestempeld worden (zie punten 8.1. tot 8.5.4) van het advies nr. 14/2005 van 28 september 2005). Het is minstens een element waarmee de toezichtcommissie bij de beoordeling van een aanvraag tot machtiging rekening moet houden.

In de memorie van toelichting wordt een verduidelijking aangebracht, daarbij puttend uit het advies van de commissie nr. 14/2005 van 28 september 2005.

Artikel 5

De Privacycommissie wijst erop dat een verplichte adviesprocedure tijdens de aanloopfase van een project de ongebondenheid van de toezichtcommissie hypothekeert, wanneer zij zich naderhand moet buigen over een machtigingsaanvraag van de betrokken instantie in het kader van dat project.

Dit is juist. Om die redenen werd de verplichting in artikel 5, 4°, laatste zinsnede, geschrapt.

Artikel 7

De Privacycommissie ziet de opportuniteit van deze bepaling niet in. Dit in tegenstelling tot de SERV die deze stimulering van innovatie uitdrukkelijk verwelkomt en wellicht een meer economische en innovatieve kijk op de problematiek heeft. Wij wensen derhalve de SERV te volgen.

De Privacycommissie beoordeelt ook dat de verplichting om aan de toezichtcommissie de resultaten te bezorgen van het onderzoek van de aanvragen die zij

ontvingen voor de terbeschikkingstelling van testgegevens als overmatig (randnummer 33). De Privacycommissie heeft een punt. Wij schrappen daarom de laatste zin van artikel 7, §1, tweede lid.

Artikel 8

De Privacycommissie stelt vast dat het voorontwerp van decreet niets bepaalt over het verloop van de procedure, meer bepaald wie de commissie moet consulteren om tot een beslissing te komen en welke de termijnen zijn.

De opmerking van de Privacycommissie ligt in de lijn van de vermelde zorg rond voldoende onafhankelijkheid van de toezichtcommissie.

Door de Vlaamse toezichtcommissie onder te brengen bij het Vlaams Parlement (zie verder bij artikel 10) is het aan het parlement en de toezichtcommissie zelf om in alle onafhankelijkheid te oordelen of en welke instanties of experts zij zal consulteren om tot een advies te komen. Het spreekt vanzelf dat alle entiteiten van de Vlaamse administratie die aangezocht worden om een insteek of om eender welke informatie te leveren dit ook onvoorwaardelijk zullen doen.

In het te nemen besluit van de Vlaamse Regering waarbij de procedure geregeld wordt om een gegevensbron de status van ‘authentieke’ bron te geven zal onder andere bepaald worden dat de beleidsraad van het betrokken domein en een overkoepelend samenwerkingsverband (MAGDA) adviezen verstrekken. Dit laatste wordt ook sterk technisch ondersteund. Het ligt voor de hand dat dezelfde instanties zo nodig om adviezen of insteken kunnen worden gevraagd als het gaat om de machtigingen.

Ten slotte is het de bedoeling dat de Vlaamse commissie bestaat uit experts inzake privacy, recht, ICT en gegevensbeheer. Het ligt dus voor de hand en het is trouwens ook de bedoeling dat de toezichtcommissie zelf de nodige expertise in huis heeft om de dossiers te behandelen en op hun merites te beoordelen.

Wat de antwoordtermijn van de toezichtcommissie betreft, is het wellicht wel nodig in het voorontwerp van decreet een bepaling op te nemen, zoals de federale Privacycommissie vraagt.

In artikel 11, §1, (nieuwe nummering) bepalen we een termijn van 60 dagen die ook de termijn is die de federale Privacycommissie in de praktijk hanteert.

De Privacycommissie vestigt er de aandacht op dat het verlenen van een machtiging niet alleen vereist dat gecontroleerd wordt “in hoeverre de elektronische mededeling in overeenstemming is met de privacywetgeving en het ontwerp van decreet en zijn uitvoeringsbesluiten”. Er zal tevens rekening gehouden worden met de reglementaire bepalingen met het oog op dewelke de mededeling gewenst wordt.

Deze verduidelijking is toegevoegd in artikel 8, tweede lid.

Artikel 9

De Privacycommissie is van oordeel dat de verplichting van beheerders van een authentieke gegevensbron en van de ‘kruispuntbanken’ om een veiligheidsconsulent aan te duiden moet verruimd worden tot iedere instantie en entiteit die elektronische gegevens ontvangt/uitwisselt.

Deze verruiming is ingevoegd in artikel 9.

Het ontwerp van decreet laat het over aan de Vlaamse Regering om de opdrachten en de manier van aanwijzing van de veiligheidsconsulenten te bepalen. De Privacycommissie wijst erop dat dit tot problemen kan leiden. Het is immers niet uitgesloten dat iemand die op basis hiervan wordt aangeduid als veiligheidsconsulent, echter niet aanvaardbaar is voor de sectorale comités van de Privacycommissie.

Weliswaar legt de Privacycommissie niet uit waarom een veiligheidsconsulent bij de sectorale comités die in haar schoot bestaan zou moeten geaccrediteerd worden, noch hoe dit zou moeten gebeuren. Om de bekommernis van de Privacycommissie tegemoet te treden, verduidelijkt de memorie van toelichting thans dat de strenge voorwaarden van de KSZ (Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid) zeker zullen gelden als voorwaarden voor de Vlaamse veiligheidsconsulenten. Aangezien de KSZ door de federale Privacycommissie gecontroleerd wordt, mogen we aannemen dat die voorwaarden voldoende streng zijn.

Artikel 10

De Privacycommissie stelt vast dat er geen bepalingen zijn opgenomen die zowel de onafhankelijkheid van de toezichtcommissie als orgaan als deze van haar leden garanderen. De Privacycommissie vraagt de decretale verankering (randnummer 40 tot 42).

De decretale verankering wordt opgenomen in artikelen 10 en volgende. De toezichtcommissie ressorteert nu onder het Vlaams Parlement.

De regeling inzake samenstelling is gekopieerd uit de bepalingen inzake de toezichtcommissie opgericht bij decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem (artikelen 56 tot 58), waarbij weliswaar de inrichtende instantie mutatis mutandis het Vlaams Parlement is en niet de Vlaamse Regering (zoals wel het geval in het Gezondheidsinformatiedecreet).

De bepalingen inzake werking van de commissie zijn eveneens overgenomen uit het Gezondheidsinformatiedecreet (artikelen 60 en 61).

Aangezien genoemd decreet echter geen bepalingen opneemt inzake vergoeding van de leden (het Gezondheidsinformatiedecreet laat dit immers aan de Vlaamse Regering over, wat in casu natuurlijk strijdig zou zijn met de onafhankelijkheid van de commissie), worden die aspecten gekopieerd uit de federale privacywet, met dien verstande dat het voorzitterschap van de Vlaamse toezichtcommissie – op dit moment – geen voltijdse functie is. Deze werkwijze heeft ook als voordeel dat tussen beide commissies geen financiële concurrentie ontstaat. Ook het secretariaat van de toezichtcommissie wordt naar analogie met de federale Privacycommissie geregeld. Zo zal de leiding en het hiërarchische gezag over het secretariaat van de toezichtcommissie worden uitgeoefend door de voorzitter van de toezichtcommissie, naar analogie met de federale Privacycommissie.

Aangezien de Vlaamse toezichtcommissie onafhankelijk en autonoom moet kunnen werken en gelet op de mogelijkheid om werknemers met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur in dienst te nemen (artikel 12, §1), zal de Vlaamse toezichtcommissie over een eigen secretariaat beschikken dat geen deel uitmaakt van het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement.

De Privacycommissie stelt ook vragen bij §2 van het artikel. Hier wordt gesteld dat de toezichtcommissie, onverminderd de bevoegdheden van de Vlaamse Regering, waakt over de toepassing van de privacy door de instanties en in het bijzonder bij de elektronische mededeling van persoonsgegevens. De draagwijdte van de passage die verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Regering ter zake noemt de Privacycommissie vrij sibillijns (randnummer 43-44).

Deze bepaling is letterlijk overgenomen uit het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem, maar de privacycommissie heeft een punt als ze stelt dat deze toevoeging zinloos is. Ze wordt daarom geschrapt.

Artikelen 11 en 12

De Privacycommissie meent dat de interventie van de toezichtcommissie in de klachtenprocedure best wordt weggelaten (randnummers 45-47). Doel van deze tussenkomst was er voor te zorgen dat de commissie op de hoogte zou blijven van de klachten die door burgers worden geuit, om deze eventueel in het jaarverslag te kunnen bespreken.

Aangezien de commissie echter ook de mogelijkheid heeft om voor de opmaak van het jaarrapport bijvoorbeeld de diverse klachtenbehandelaars te contacteren, is het niet nodig dat de informatie hierover geval per geval, klacht per klacht, aan de commissie wordt doorgespeeld.

De artikelen 11 en 12 worden daarom geschrapt.

Artikelen 14 tot 21

De Privacycommissie stelt vast dat door deze wijzigingsbepalingen een aantal gegevensbanken de status van authentieke gegevensbron krijgen en aan een aantal agentschappen de hoedanigheid van 'kruispuntbank' wordt verleend. De Privacycommissie vraagt zich af of de betrokken gegevensbanken werden doorgelicht in functie van de criteria die in de memorie van toelichting worden opgesomd als toetsstenen.

Het College van ambtenaren-generaal drong er in zijn advies terecht op aan om dit voorontwerp van decreet inhoudelijk af te stemmen met bestaande en in voorbereiding zijnde Vlaamse regelgeving met betrekking tot authentieke gegevensbronnen (zoals het GIS-decreet en de aanpassingen ter omzetting van de richtlijn Inspire, het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootschalig Referentie Bestand (GRB), het decreet van 16 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten, het Gezondheidsinformatiedecreet van 16 juni 2006).

Het is inderdaad noodzakelijk dat deze door andere decreten opgerichte authentieke databanken naadloos worden geïntegreerd in de concepten van het

ontwerp van decreet. De noodzaak aan continuïteit en coherentie leidt ertoe dat deze databanken een plaats moeten krijgen binnen het ontwerp van decreet elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer.

Het gaat dus om overgangsbepalingen die tot doel hebben de reeds bestaande structuren en instanties zo vlot mogelijk in het algemeen ontworpen systeem in te voegen. We kunnen trouwens opmerken dat ook de federale wetgever nooit enige a- prioridoorlichting heeft uitgevoerd van zo belangrijke gegevensbronnen als het Rijksregister of de KSZ: de oprichting ervan bij wet (of decreet) geldt als onweerlegbaar juridisch vermoeden dat dergelijke instanties aan alle voorwaarden en vereisten voldoen. Het omgekeerde zeggen zou betekenen dat de wetgever en decreetgever in hun optreden zouden afhankelijk zijn van andere instanties die dergelijke ‘doorlichting’ zouden uitvoeren. Dat het optreden van de regering door de decreetgever wel aan dergelijke voorwaarden kan worden onderworpen is daarentegen wel evident.

Artikelen 22 tot 29

De Privacycommissie merkt op dat het feit dat bepaalde adviesbevoegdheden worden toevertrouwd aan de toezichtcommissie, niet belet dat het advies van de Privacycommissie wordt ingewonnen op basis van de bepalingen van de privacywet en het feit dat zij over volheid van bevoegdheid beschikt.

Dit is inderdaad juist. Zoals reeds aangeduid wordt het ontwerp van decreet trouwens aangepast om concurrerende bevoegdheden tussen de federale en de Vlaamse commissie uit te sluiten.

Artikel 30

De Privacycommissie spreekt haar waardering uit voor het feit dat in de mogelijkheid wordt voorzien om de opdrachten van de toezichtcommissie toe te vertrouwen aan de Privacycommissie en haar sectorale comités.

Maar zoals gezegd zou dit vereisen dat eerst en vooral de federale wetgever tot actie overgaat en haar eigen federale Privacycommissie sterk hervormt.

2.2.4. *Advies van de Raad van State (voorontwerp d.d. 22 februari 2008)*

De Raad van State heeft geen opmerkingen noch bezwaren tegen de basisuitgangspunten van het voorontwerp van decreet.

De Raad van State wijst er wel op dat het uitsluitend aan de regering toekomt de organisatie en de werking van haar diensten te regelen. Dit staat er normaliter aan in de weg dat de decreetgever zich inlaat met de organisatie en de werking van de diensten van de regering. De raad besluit evenwel dat er in dit geval, mede gelet op het in artikel 22 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel, echter kan worden aanvaard dat de decreetgever een kaderregeling uitwerkt voor de diensten van de Vlaamse Regering én de Vlaamse openbare instellingen samen, waarbij die wetgever – vanuit het oogpunt van efficiënt bestuur van het geheel – de principes bepaalt, doch de uitwerking en toepassing overlaat aan de regering en zodoende maximaal de bevoegdheid van de uitvoerende macht respecteert.

De Raad van State verduidelijkt dat aan artikel 3 van het voorontwerp van decreet geen rechtsgrond kan worden ontleend om een dergelijke verplichting (om gegevens enkel bij authentieke gegevensbronnen op te vragen) bij besluit op te leggen aan de lokale en provinciale besturen.

Op vraag van het College van ambtenaren-generaal werd aan de Raad van State gevraagd of, op grond van artikel 4 van het voorontwerp, bij besluit van de Vlaamse Regering in sectorale beheersinstanties kon worden voorzien die het beheer en het delen van gegevens voor de eigen sector zouden regelen. Deze instanties zouden dan zaken bij delegatie kunnen regelen, wat de besluitvormingsprocedure voor de regelgeving zou kunnen vereenvoudigen.

Het doel van de vraag is om te weten of de Vlaamse Regering een deel van haar bevoegdheden zou kunnen delegeren, en zo ja naar welk soort instanties.

De Raad van State stelt hier:

“Artikel 4, §1, van het ontwerp behandelt de bevoegdheid tot het aanwijzen van de authentieke gegevensbronnen, het bepalen van een procedure om aan te wijzen welke instanties de authentieke gegevens-

bronnen zullen beheren, het bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze de gegevens worden verwerkt. Artikel 4, §3, van het ontwerp betreft de bevoegdheid om entiteiten van de Vlaamse administratie aan te wijzen om tussenbeide te komen bij de mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen of om een ondersteunend gebruikers- en toegangsbeheer te verwezenlijken. Tot slot kan de Vlaamse Regering regels bepalen voor het aanmaken, het onderhoud, de actualisatie en de stopzetting van elektronische repertoria en verwijzingsrepertoria.

Gezien de algemeenheid van de vraag, zonder een duidelijke afbakening om welke instanties het gaat, past het om de beginselen aan te geven over de mate waarin delegatie toelaatbaar wordt geacht.

Het toekennen van reglementaire bevoegdheid aan zelfstandige openbare instellingen of organen is moeilijk in overeenstemming te brengen met de algemene principes van het publiek recht, aangezien erdoor wordt geraakt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en ter zake iedere rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Verordeningen van die aard ontberen daarenboven de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking en de preventieve controle van de afdeling wetgeving van de Raad van State.

Uitzonderingen op het delegatieverbod van reglementaire bevoegdheid aan openbare instellingen of organen kunnen dan ook maar gebillijkt worden wanneer het gaat om delegaties met een beperkte draagwijdte en die van een zodanig technische aard zijn dat ervan moet worden uitgegaan dat de betrokken instelling of het betrokken orgaan het best is geplaatst om de betrokken reglementering uit te werken en op te volgen. Deze maatregelen vergen geen politieke beoordeling van de keuzes die daarbij worden gemaakt en waarbij beginselen die van tevoren in hogere regelingen zijn vastgelegd, ten uitvoer worden gelegd.

Indien dit algemeen principieel kader wordt toegepast op de inhoud van artikel 4, §§1 en 3, van het ontwerp blijkt het, zeker in §1, te gaan om een hoofdbestanddeel van de ontworpen regeling, met name het bepalen van een procedure om aan te wijzen welke instanties de authentieke gegevensbronnen zullen beheren en het bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze de gegevens worden verwerkt. Wat deze bevoegdheden betreft, lijkt een delegatie uitgesloten.”.

De Raad van State vroeg verder verduidelijking over de akkoorden met externe overheden zoals bepaald

in artikel 4, §2, van het voorontwerp. De raad stelt dat bij dit alles moet voor ogen worden gehouden dat de betrokken bepalingen bevoegdheidsconform moeten worden gelezen, zodat er niet uit kan worden afgeleid dat de Vlaamse Gemeenschap eenzijdig opdrachten vermag te geven aan de federale overheid, andere gemeenschappen of gewesten die betrekking hebben op aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van die andere overheid. Wat wel kan is dat de Vlaamse Gemeenschap, op basis van vrijwilligheid in hoofde van de betrokken overheden (door middel van een samenwerkingsakkoord of een overeenkomst), elektronisch gegevensverkeer regelt met betrekking tot aangelegenheden die buiten haar bevoegdheidssfeer liggen.

De Raad van State vroeg zich ook af waarom bij de wijzigingen die werden aangebracht bij de artikelen 20 en 21 van het voorontwerp aan de decreten van 21 november 2003 en 3 maart 2004, geen rekening werd gehouden met de wijzigingen die bij het decreet van 16 juni 2006 in deze decreten worden aangebracht maar waarvan de datum van inwerkingtreding nog moet worden bepaald.

Er is de raad op gewezen dat een aantal wijzigings- en opheffingsbepalingen van het decreet van 16 juni 2006 inderdaad nog niet in werking getreden zijn. Aangezien de wijzigings- en opheffingsbepalingen aldus nog niet in werking zijn getreden, bestaat tot op heden nog steeds de oorspronkelijke formulering van de decreten van 21 november 2003 en 3 maart 2004. Deze formulering moet dus worden gewijzigd om conform te zijn met het voorliggende voorontwerp van decreet. Bij de artikelsgewijze bespreking is dit verder verduidelijkt.

De raad suggereert verder enkele tekstaanpassingen over volgende punten:

- De Raad van State stelt vast dat het toepassingsgebied van de ontworpen regeling niet precies en duidelijk genoeg is afgelijnd. Zij wil een duidelijkere definitie van de begrippen: ‘entiteit van de Vlaamse administratie’, ‘externe overheid’ en ‘instantie’.

Uit artikel 2, 9°, van het voorontwerp blijkt dat onder ‘entiteiten van de Vlaamse administratie’ dient te worden begrepen “de Vlaamse administraties en de agentschappen, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003”. De Raad van State wijst erop dat de verplichting hierdoor niet zou gelden voor de andere entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap.

Het is echter wel degelijk de bedoeling ook andere entiteiten onder het toepassingsgebied te brengen dan de ministeries, de IVA's en de EVA's (interne en externe verzelfstandigde agentschappen). Gelet daarop, werd artikel 2, 9°, van het ontwerp aangepast. Artikel 2, 9°, werd daarom uitgebreid met de VITO, vermeld in artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek en het IWT-Vlaanderen, vermeld in artikel 2 van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Instituut voor de aanmoediging van innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen.

- De Raad van State wijst erop dat slechts onrechtstreeks blijkt wat het verschil is tussen externe overheden bedoeld in artikel 4, §2, en de instanties bedoeld in artikel 4, §1.

Dat de lokale en provinciale besturen onder de regeling vallen bijvoorbeeld, kan niet meteen uit het voorontwerp van decreet worden afgeleid. Het verdient daarom aanbeveling een en ander in het voorontwerp zelf op te nemen, zodat de draagwijdte ervan explicieter tot uiting wordt gebracht.

Het is echter de bedoeling volledig aan te sluiten op het begrip 'instantie' zoals gedefinieerd in het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. Daarom is ervoor gekozen de definitie uit het decreet Openbaarheid van bestuur niet in de tekst van het voorontwerp van decreet op te nemen uit voorzichtigheid (naar analogie met het decreet betreffende het hergebruik van overheidsinformatie). Indien nu later een wijziging zou worden doorgevoerd aan dit artikel in het decreet Openbaarheid van bestuur, wordt ook automatisch het begrip in voorliggend ontwerp van decreet aangepast.

Hoe dan ook zal er naar de lokale en provinciale besturen heel duidelijk worden gecommuniceerd over het ontwerp van decreet en de draagwijdte ervan.

Wel wordt er in de memorie nog expliciet gewezen op het feit dat artikel 4, §1, een ruimer toepassingsgebied heeft aangezien het hier over 'instanties' gaat (en niet entiteiten van de Vlaamse administratie) en dat dit begrip de lokale en provinciale besturen omvat.

- Gelet op het gegeven dat de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke

gegevensverkeer, als een onafhankelijke commissie wordt gekwalificeerd, is het voor de Raad van State niet duidelijk waarom in artikel 10, §4, 3°, het niet onder gezag staan van de Vlaamse Regering niet evenzeer als voorwaarde wordt gesteld.

Hieraan wordt tegemoetgekomen door – in navolging van de federale regeling – als vierde voorwaarde op te nemen dat de leden alle waarborgen moeten bieden met het oog op hun onafhankelijke uitoefening van hun opdracht.

- Bij artikel 13 van het voorontwerp wordt de Vlaamse Regering gemachtigd de bij decreet opgelegde verplichting om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen, om het model van een formulier af te schaffen of te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan de bevoegde overheid moeten worden bezorgd. Uit de memorie van toelichting blijkt dat deze drie mogelijkheden niet als cumulatief te beschouwen zijn.

De Raad van State leidt hieruit af dat de verplichting om een bepaald formulier te gebruiken kan blijven bestaan, terwijl het model van dat formulier wordt afgeschaft en de te bezorgen gegevens niet zijn aangegeven. In die hypothese zal niet voldaan zijn aan de vereisten van rechtszekerheid en kenbaarheid van de regelgeving, die inhouden dat regelgeving, dus ook verplicht te gebruiken formulieren, moeten worden bekendgemaakt overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet (en artikel 55 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Uiteraard is dit niet de bedoeling van deze bepaling. Artikel 13 wordt daarom aangepast. De Vlaamse Regering kan decretale bepalingen aanpassen om de erin opgelegde verplichting om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen of om het model van een formulier af te schaffen en te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan de bevoegde overheid moeten worden bezorgd met het oog op de toepassing van de regeling in kwestie.

- Met artikel 27 van het voorontwerp wordt de vervanging beoogd in een aantal artikelen van het decreet van 16 juni 2006 van het woord 'toezichtcommissie' door het woord 'kamer'. De Raad van State merkt terecht op dat dit ook moet gebeuren in de artikelen 53 en 54 van het ontwerp van decreet.

Het ontwerp van decreet werd op dit punt aangepast.

2.3 Verdere uitvoering

Het voorliggende ontwerp van decreet vereist verdere uitvoering, namelijk:

- 1° aanwijzen van authentieke gegevensbronnen (artikel 4, §1);
- 2° vastleggen van de procedure inzake de vaststelling van authentieke gegevensbronnen (artikel 4, §1);
- 3° bepalen volgens de door de Vlaamse Regering bepaalde procedure welke instanties die authentieke gegevensbronnen beheren (artikel 4, §1);
- 4° bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze de gegevens van authentieke gegevensbronnen worden verwerkt (facultatief – artikel 4, §1);
- 5° vaststellen welke authentieke gegevensbronnen, beheerd door een externe overheid, door de entiteiten van de Vlaamse administratie moeten worden geraadpleegd en de nodige akkoorden sluiten (artikel 4, §2);
- 6° aanwijzen van een of meer entiteiten van de Vlaamse administratie om tussenbeide te komen bij de mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen (facultatief – artikel 4, §3);
- 7° het aanwijzen van een of meer entiteiten van de Vlaamse administratie om een ondersteunend gebruikers- en toegangsbeheer te verwezenlijken (facultatief – artikel 4, §3);
- 8° afnemersfora samenstellen (facultatief – artikel 4, §1);
- 9° vaststellen van de verdere regeling, de organisatie, samenstelling en de opdracht van het samenwerkingsverband (artikel 5, derde lid);
- 10° regels bepalen voor het aanrekenen van kosten voor de elektronische mededeling van gegevens aan derden (facultatief – artikel 6, §2, tweede alinea);

- 11° regels bepalen omtrent de melding van de ontvanger die vaststelt dat de ontvangen gegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zijn (facultatief – artikel 6, §2, derde alinea);
- 12° nadere bepalingen uitvaardigen over de registratie van de raadpleging van de metagegevens en het gebruik van de testgegevens (facultatief – artikel 7, §2);
- 13° bepalen welke de opdrachten van de veiligheidsconsulenten zijn en bepalen welke de manier van aanwijzing van die veiligheidsconsulenten is (artikel 9);
- 14° het aanpassen van decretale bepalingen om de erin opgelegde verplichting om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen, om het model van een formulier af te schaffen en/of te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan de Vlaamse overheid moeten worden bezorgd met het oog op de toepassing van de regeling in kwestie (facultatief – artikel 13);
- 15° het bepalen van de voorwaarden inzake invulling, validering en bezorging van elektronische formulieren, gelijkgesteld met papieren formulieren (artikel 14).

2.4 Toepassingsgebied en verhouding met andere besturen

Het huidige ontwerp van decreet heeft tot doel een coherent en efficiënt stelsel van authentieke gegevensbronnen tot stand te brengen.

De Vlaamse authentieke gegevensbronnen staan echter niet alleen en zijn dikwijls verbonden met andere bestaande authentieke gegevensbronnen (bv. het Rijksregister op federaal vlak). Ook op andere niveaus, zoals de provincies en gemeenten, bevinden zich gegevensbronnen die kunnen uitgroeien tot authentieke gegevensbronnen.

Vandaar dat het voorliggende ontwerp van decreet een ruim toepassingsgebied geniet. Het strekt zich in principe uit tot alle instanties zoals die gedefinieerd zijn in de decreten Openbaarheid van bestuur en Hergebruik van overheidsinformatie. Momenteel kan er echter niet van alle instanties, zoals de lokale

besturen, worden verwacht dat ze in staat zijn om alle verplichtingen uit dit decreet na te leven. Ze genieten wel dezelfde rechten als de Vlaamse overheidsinstanties.

De verplichting om de gegevens slechts eenmaal op te vragen of om de gegevens bij een authentieke gegevensbron in te winnen, geldt aldus niet voor bijvoorbeeld de lokale besturen omdat niet alle lokale besturen dit op korte termijn kunnen realiseren. Bepaalde lokale besturen kunnen echter wel aangeduid worden als instanties die een authentieke gegevensbron beheren en zullen dan ook de nodige test- en metagegevens ter beschikking stellen en de persoonsgegevens slechts meedelen nadat er een machtiging van de toezichtcommissie is verleend.

Alle instanties, dus ook de lokale besturen, zijn uiteraard verplicht om de privacywet na te leven. De elektronische mededeling van gegevens uit authentieke bronnen zal eveneens kosteloos gebeuren ten aanzien van de lokale besturen.

Het is niet de bedoeling om de authentieke gegevensbronnen die zich buiten de Vlaamse administratie bevinden op Vlaams niveau te gaan dupliceren. Dit zou immers strijdig zijn met het principe van authentieke gegevensbronnen, namelijk dat authentieke gegevens slechts op één plaats worden bijgehouden. Om die reden stelt de Vlaamse Regering vast welke externe gegevensbronnen als authentieke gegevensbronnen kunnen erkend worden en bijgevolg door de entiteiten van de Vlaamse administratie met het oog op het uitbouwen van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer moeten worden geraadpleegd. In voorkomend geval sluit de Vlaamse Regering de nodige akkoorden zodat de gegevens die in die authentieke gegevensbronnen vervat zijn, kunnen worden gebruikt.

De gemeenten en provincies kunnen op vrijwillige basis klant worden bij de authentieke gegevensbronnen en de gegevens gebruiken bij hun eigen dienstverlening.

Wat betreft de kwalitatieve verbetering en digitalisering van formulieren, blijft het toepassingsgebied – gelet op de gemeentelijke autonomie – beperkt tot formulieren op het niveau van de Vlaamse overheid. Wel hopen we dat dit decreet als inspiratie kan dienen voor een vergelijkbaar beleid op lokaal niveau waarbij elke lokale overheid in haar eigen regelgeving gelijkaardige initiatieven kan nemen.

III. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bevat de omschrijving van een aantal definities:

1° het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer:

Het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer behelst het uitwisselen van gegevens (het gegevensverkeer) binnen en tussen overheidsdiensten op elektronische wijze.

Deze definitie wijst op het tweevoudige streven naar zowel meer interne als externe efficiëntie;

2° authentieke gegevensbron:

een authentieke gegevensbron is een op elektronische wijze bijgehouden verzameling van gegevens die als het meest volledig, kwalitatief hoogstaand door de Vlaamse Regering is erkend en nuttig of noodzakelijk is in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

3° gebruiker:

een ‘gebruiker’ is iedere natuurlijke of rechtspersoon, met inbegrip van ondernemingen, instellingen, verenigingen en alle onderdelen van de overheid zelf, die in contact met de overheid staat in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

De gebruiker is hier dus de burger, het bedrijf enzovoort, die de overheidsdienstverlening geniet;

4° privacywet:

hiermee wordt bedoeld de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en haar uitvoeringsbesluiten;

5° Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer:

de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is de Commissie, opgericht bij artikel 23 van de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

6° verwerken:

verwerken verwijst naar iedere verwerking als vermeld in artikel 1, §2, van de privacywet, namelijk elke bewerking of elk geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd met behulp van geautomatiseerde procédés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op enigerlei andere wijze ter beschikking stellen, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van persoonsgegevens;

7° mededeling:

mededeling is beperkt tot die handelingen vermeld in artikel 1, §2, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die slaan op het verstrekken door middel van doorzending, het verspreiden, en het op enigerlei andere wijze ter beschikking stellen, en die op systematische wijze wordt georganiseerd.

Het begrip mededeling verwijst dus naar een georganiseerde gegevensuitwisseling vanuit elektronische databanken. De nadruk ligt op het gegevensverkeer. Occasioneel gegevensverkeer (bijvoorbeeld: e-mailbericht dat persoonsgegevens bevat) is uitgesloten. De elektronische mededeling (uitwisseling) van persoonsgegevens is onderworpen aan een machtiging van de Vlaamse toezichtcommissie.

De ‘mededeling’ is slechts een onderdeel van de veel ruimere definitie van ‘verwerking’ in de privacywet (artikel 1, §2, privacywet: Onder ‘ver-

werking’ wordt verstaan elke bewerking of elk geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd met behulp van geautomatiseerde procédés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op enigerlei andere wijze ter beschikking stellen, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van persoonsgegevens).

De privacywet bevat al een afdoende regeling voor de creatie, exploitatie en het onderhoud van een databank. Hier blijven de bepalingen van de privacywet volledig van kracht, onder controle van de federale Privacycommissie.

Volgens de rechtsleer bestaat er wel een lacune waar het gaat om het uitwisselen van gegevens tussen administraties. Dit is het deelaspect van de ‘verwerking’ van persoonsgegevens dat in dit ontwerp van decreet onder de noemer ‘mededeling’ wordt gevat.

Het is noodzakelijk erop te wijzen dat machtiging van de Vlaamse toezichtcommissie zich beperkt tot deze ‘mededelingen’. De toezichtcommissie zal niet het werk van de federale Privacycommissie moeten overdoen – die tussenkomt bij de creatie van een databank – maar wel vooral tussenkomen wanneer gegevens uit een databank aan andere worden medegedeeld.

Mededeling is hier bovendien ruimer aangezien ook de uitwisseling van niet-persoonsgebonden gegevens hieronder valt;

8° toezichtcommissie:

dit is de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, opgericht door artikel 10 van dit ontwerp van decreet;

9° entiteiten van de Vlaamse administratie:

dit zijn de Vlaamse departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van het Kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003.

Daarnaast zijn er nog de strategische adviesraden zoals bepaald in het decreet tot regeling van de strategische adviesraden van 18 juli 2003; de

Vlaamse Radio- en Televisieomroep (VRT); de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs; de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW); het UZ Gent; de VITO en het IWT-Vlaanderen.

De departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid worden als afzonderlijke entiteiten beschouwd;

10° instantie:

omwille van transparantie in de regelgeving en consistentie met de bestaande decretale bepalingen is een aligneren met dit ontwerp van decreet nodig. Het invoeren van nieuwe begrippen zou immers tot een nodeloze verwarring kunnen leiden tussen enerzijds openbaarheid en hergebruik en anderzijds elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Qua toepassingsgebied wordt er daarom gestreefd naar een afstemming met de decreten Openbaarheid van bestuur en Hergebruik van overheidsinformatie.

Vandaar dat er geopteerd wordt om te verwijzen naar het begrip ‘instanties’, opgesomd in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Het zijn:

- 1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;
- 2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Met andere woorden de entiteiten van de Vlaamse administratie zijn tevens instanties;
- 3° de gemeenten en de districten;
- 4° de provincies;
- 5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna OCMW's te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende OCMW's;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

De entiteiten van de Vlaamse administratie zijn aldus eveneens instanties. Als het decreet spreekt over ‘instanties’, worden tevens alle entiteiten van de Vlaamse administratie bedoeld.

De departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid worden dus als afzonderlijke instanties beschouwd.

Het begrip ‘instantie’ omvat dus ook de lokale en provinciale besturen die in artikel 2, 18° worden gedefinieerd;

11° externe overheid:

onder deze definitie wordt begrepen: een overheid behorend tot het internationaal of federaal niveau, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen of rechtspersonen, alsmede de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang. Rechtspersonen belast met taken van algemeen belang zijn organisaties die de overheid helpen bij het

uitvoeren van het beleid. Bijvoorbeeld ziekenfondsen die tussenkomen bij de uitvoering van het gezondheidsbeleid of concessiehouders die openbare taken uitvoeren;

12° metagegevens:

‘metagegevens’ verwijst naar de documentatie die beschrijft welke de inhoud en de frequentie van actualisering van de authentieke gegevensbron is en op welke technische wijze ze kan benaderd en ontsloten worden;

13° testgegevens:

testgegevens zijn een in omvang beperkte kopie van de authentieke gegevensbron met technisch dezelfde kenmerken als de authentieke gegevensbron maar bestaande uit anonieme (geanonimiseerde) of fictieve gegevens;

14° persoonsgegevens:

de definitie van de privacywet wordt overgenomen, namelijk iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Als identificeerbaar wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatienummer of van één of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor zijn of haar fysieke, fysiologische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit;

15° elektronische formulieren;

16° papieren formulieren:

formulieren zijn papieren documenten of elektronische documenten of digitale toepassingen waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten worden ingevuld en aan de Vlaamse overheid worden bezorgd met het oog op de toepassing van de regelgeving.

Het ontwerp van decreet maakt een onderscheid tussen papieren formulieren en elektronische formulieren, aangezien de uiteindelijke doelstelling er vooral in bestaat om de beschikbaarheid en het gebruik van de elektronische formulieren te promoten en juridisch te begeleiden.

Als een elektronisch formulier wordt beschouwd, elk elektronisch document en/of digitale toepas-

sing waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten online worden ingevuld en via de aangeboden of aangewezen toepassing digitaal worden bezorgd aan de Vlaamse overheid voor de toepassing van regelgeving. Om van een elektronisch formulier te kunnen spreken zijn vooral het online invullen en het digitaal verzenden via de door de Vlaamse overheid aangeboden of aangewezen toepassing van belang. Zo kan de Vlaamse overheid ervoor opteren dat een elektronisch formulier via email moet worden terugbezorgd, via een backoffice-systeem, via een bepaalde website enzovoort. Eens het formulier via de aangeboden toepassing verzonden is, wordt dit elektronische formulier gelijkgesteld met een papieren formulier dat per post wordt bezorgd aan de Vlaamse overheid. De ‘klant’ heeft de waarborg dat hij het formulier op de correcte wijze heeft bezorgd.

Als voorbeeld van een digitale toepassing kan worden verwezen naar zogenaamde html-formulieren (coderingssysteem voor het opmaken van webpagina's [Hypertext Markup Language] die men online kan invullen en al dan niet via een beveiligde verbinding kan doorsturen.

Een formulier dat online staat en door de gebruiker zelf afgedrukt en handmatig ingevuld wordt en met de post wordt bezorgd aan de overheid is een papieren formulier. Het is van dezelfde aard als een gewoon papieren formulier. Het enige verschil bestaat erin dat het niet door de overheid wordt gedrukt, maar wel door de gebruiker zelf, bij hem thuis en met zijn eigen drukker/printer.

Het ontwerp heeft enkel betrekking op de externe formulieren van de Vlaamse overheid, dat wil zeggen de formulieren die gericht zijn tot de burgers, de bedrijven, de lokale besturen en de non-profitorganisaties. Interne tekstsjablonen, typebrieven en dergelijke die de Vlaamse overheid gebruikt, worden niet als formulieren beschouwd omdat ze niet door de ‘klant’ aan de overheid worden bezorgd, maar door de overheid intern worden gebruikt of door de overheid aan de burger worden bezorgd.

Het gaat ook alleen om formulieren voor het eerste contact, dat wil zeggen de informatieverstrekking die de doelgroep moet verrichten bij het aanvragen van een subsidie, het melden van informatie, het indienen van een vergunnings-

aanvraag enzovoort. De bijkomende informatie vragen vanuit de overheid worden niet als een formulier beschouwd;

17° afnemersforum:

deze definitie werd toegevoegd na opmerkingen van de Privacycommissie. Per authentieke gegevensbron kan een afnemersforum worden opgericht. In dat forum zitten de afnemers van de authentieke gegevensbron in kwestie. Afnemers zijn de entiteiten van de administratie, de instanties, de externe overheden alsook organisaties (bijvoorbeeld vakorganisaties, mutualiteiten enzovoort) die gegevens van de authentieke gegevensbron in kwestie afnemen, die aldus in contact staan met authentieke gegevensbronnen, die de authentieke gegevensbron in kwestie raadplegen;

18° provinciale en lokale besturen:

hieronder wordt verstaan: een provincie, een gemeente, een OCMW, een door hen opgericht verzelfstandigd agentschap of een vereniging waaraan zij deelnemen met toepassing van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking of van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn of een bestuur van een erkende eredienst.

HOOFDSTUK II

Basisprincipes van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

AFDELING I

Authentieke gegevensbronnen

Artikel 3

Dit artikel stelt het principe van de eenmalige gegevensopvraging voorop en wil de overheid er toe brengen om er voor te zorgen dat dit principe geen dode letter blijft.

Het ontwerp van decreet gaat daarbij een stap verder dan wat op federaal vlak is bepaald. Artikel 102

van de programmawet van 30 december 2001 biedt de mogelijkheid om bij koninklijk besluit de federale openbare diensten te verplichten om gegevens die zij nodig hebben voor de uitvoering van hun wettelijke opdracht bij voorkeur langs elektronische weg in te zamelen bij de andere federale openbare diensten waar deze gegevens beschikbaar zijn en omgekeerd. De federale wetgever heeft echter geen streefdatum bepaald en heeft evenmin een (zweep)functie aan de gebruikers toebedeeld, wat in dit ontwerp van decreet wel wordt opgenomen, door middel van een klacht-recht (derde lid).

Aangezien voorliggend artikel verstrekkende gevolgen voor de overheid heeft, namelijk beschikbare gegevens niet nog eens opvragen, geldt dit artikel enkel voor de entiteiten van de Vlaamse administratie. Andere instanties, zoals de lokale besturen, zullen wel aangemoedigd, begeleid en gesteund worden om het principe van de eenmalige gegevensopvraging zoveel mogelijk na te leven. Momenteel kan er echter niet van alle lokale besturen worden verwacht dat ze in staat zijn om de beschikbare gegevens voortaan uitsluitend bij authentieke gegevensbronnen op te vragen. Vandaar dat artikel 3 enkel van toepassing is op de entiteiten van de Vlaamse administratie.

– Artikel 3, eerste lid

Dit lid formuleert het beginsel van de eenmalige inzameling van gegevens. Een belangrijk kenmerk van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en een vereenvoudigd bestuur is dat gegevens slechts een maal bij de burger of het bedrijf worden opgevraagd.

Eenmalige inzameling van gegevens betekent met andere woorden dat aan burgers en ondernemingen geen gegevens worden gevraagd die al binnen de overheid beschikbaar zijn ('Vraag niet wat je al weet', ook het MAGDA-principe genoemd).

Het zijn in principe de authentieke gegevensbronnen die een gegeven eenmalig opslaan en ontsluiten voor de entiteiten van de Vlaamse administratie die dit gegeven niet langer bij de gebruiker moeten opvragen.

– Artikel 3, tweede lid

Dit lid bepaalt dat slechts wanneer technische of juridische obstakels in de weg staan om het prin-

cipe (onmiddellijk) te realiseren, de entiteiten van de Vlaamse administratie het gegeven rechtstreeks bij de gebruiker mogen opvragen.

Indien bijvoorbeeld een entiteit niet over de nodige machtiging beschikt om toegang te hebben en elektronische mededeling te krijgen van bepaalde persoonsgegevens van een authentieke gegevensbron, dan is die entiteit genoodzaakt om de gegevens bij de gebruiker op te vragen.

De bedoeling is dat de entiteit van de Vlaamse administratie die omwille van technische of juridische redenen, gegevens bij de gebruiker moet vragen, dat meldt aan het samenwerkingverband, vermeld in artikel 5.

– Artikel 3, derde lid

Dit lid voert een klachtrecht in. Iedereen die meent dat hem ten onrechte gegevens worden gevraagd, kan een klacht indienen overeenkomstig de bepalingen van het Klachtendecreet van 1 juni 2001.

Een gebruiker kan een klacht indienen, maar dit ontslaat hem er niet van om het gegeven toch mede te delen. In essentie heeft deze bepaling tot doel om de gebruiker zelf (én derden) te beschermen. Inderdaad, indien een gebruiker een absoluut weigeringsrecht zou hebben om een gegeven ter beschikking te stellen, dan kan dit een belangrijke impact hebben op lopende procedures bij de administratie. Indien het bijvoorbeeld om procedures zou gaan waarin vervaltermijnen bepaald zijn, zouden er averechtse gevolgen kunnen ontstaan voor de gebruiker zelf. Voor zover het juridisch mogelijk zou zijn, zouden de procedures wellicht in theorie kunnen geschorst worden, maar indien het bijvoorbeeld zou gaan om subsidies of bedragen die de betrokkene moet ontvangen, lijkt dit niet in zijn voordeel te zijn. Het verder uitvoeren van de procedure, zonder dat de administratie het gevraagde gegeven heeft, lijkt al evenveel risico's te behelzen. Erger nog, indien het zou gaan om procedures waarbij ook derden betrokken zijn, zou de procedure misschien niet naar behoren kunnen worden afgehandeld en zou er onvoorzienbare schade kunnen ontstaan voor personen die weinig boodschap hebben aan de twist tussen de overheid en de betrokkene. De verantwoordelijkheden zouden daarbij misschien wel uiterst moeilijk vast te stellen zijn.

Het klachtrecht wordt gekoppeld aan de aanduiding van authentieke gegevensbronnen door de Vlaamse

Regering. De Vlaamse Regering zal bepalen wanneer de eenmalige gegevensopvraging en het klachtenrecht in werking treden.

Artikel 4

– Artikel 4, §1

Authentieke gegevensbronnen zijn dé bouwstenen voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Niet alle gegevensdatabanken, ongeacht de grootte, zijn echter authentieke gegevensbronnen. Artikel 2, 2°, geeft de definitie van een authentieke gegevensbron. Authentieke gegevensbronnen moeten garanties bieden ten aanzien van de juistheid, volledigheid en accuraatheid.

Artikel 4 bepaalt dat de Vlaamse Regering moet aanduiden welke gegevensbanken écht de kwalificatie 'authentieke gegevensbron' waard zijn. De aanduiding door de Vlaamse Regering heeft tot gevolg dat alle entiteiten van de Vlaamse administratie van dat moment af zich naar die bronnen moeten richten. Op die manier wordt dubbele gegevensopvraging onmogelijk gemaakt: de entiteiten van de Vlaamse administratie weten immers tot welke bronnen zij zich moeten wenden en moeten de gegevens rechtstreeks bij de authentieke bron opvragen.

De aanduiding van de authentieke gegevensbronnen zal stapsgewijs gebeuren. Bestaande gegevensbronnen zullen nog moeten 'uitgroeien' tot een authentieke gegevensbron. Bij de inwerkingtreding van het decreet zouden al een aantal basis gegevensbronnen moeten zijn geïdentificeerd. We denken daarbij vooral aan authentieke bronnen voor basisidentificatie voor personen, ondernemingen en geografische gegevens.

In Nederland gelden de volgende criteria waaraan moet zijn voldaan om als authentieke gegevensbron te worden erkend:

- 1° de authentieke gegevensbron is bij wet geregeld;
- 2° de afnemers hebben een terugmeldplicht aan de authentieke gegevensbron;
- 3° de authentieke gegevensbron wordt verplicht gebruikt door de hele overheid;

- 4° er is duidelijkheid over de aansprakelijkheid omtrent het gebruik van de gegevens uit de authentieke gegevensbron;
- 5° de realisatie en exploitatie van de authentieke gegevensbron geschieden tegen redelijke kosten en er is eenduidigheid over de verdeling ervan;
- 6° er is duidelijkheid over inhoud en bereik van de authentieke gegevensbron;
- 7° er zijn sluitende afspraken en procedures tussen de beheerder van de authentieke gegevensbron en de afnemers;
- 8° er zijn duidelijke procedures met betrekking tot de toegankelijkheid van de authentieke gegevensbron;
- 9° er is een stringent regime van kwaliteitsborging voor de gegevens in de authentieke gegevensbron;
- 10° er is vastgelegd dat en hoe afnemers van gegevens op een niet vrijblijvende wijze betrokken worden bij de besluitvorming betreffende de authentieke gegevensbron;
- 11° de positie van de authentieke gegevensbron binnen het stelsel van authentieke gegevensbronnen is duidelijk gemaakt en de relaties met de basisregisters zijn beschreven;
- 12° de zeggenschap over de authentieke gegevensbron berust bij een bestuursorgaan en er is een minister verantwoordelijk voor het realiseren respectievelijk functioneren van de betreffende authentieke gegevensbron.

Aangezien voornoemde criteria in bepaalde gevallen niet allemaal in dezelfde mate kunnen worden nageleefd, wordt er geopteerd om de voornoemde principes niet decretaal vast te leggen. Er moet echter aan de voornoemde criteria zoveel als mogelijk zijn voldaan, om als authentieke gegevensbron te kunnen worden erkend.

Het spreekt vanzelf dat de Vlaamse Regering bij de bepaling van de authentieke gegevensbronnen rekening houdt met voornoemde criteria.

Met de aanwijzing van de authentieke gegevensbron bepaalt de Vlaamse Regering tegelijkertijd welke

instantie de authentieke gegevensbron in kwestie beheert. Die instantie is immers verantwoordelijk voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de authentieke gegevensbron en van de gegevens van die authentieke gegevensbron in kwestie. Daartoe kan die instantie gegevens bij de gebruiker opvragen.

Het is belangrijk op te merken dat het toepassingsgebied van deze bepaling zeer ruim is. Het gaat hier immers om authentieke gegevensbronnen die beheerd worden door de instanties (en niet enkel de entiteiten van de Vlaamse administratie). Het begrip instantie omvat eveneens de provinciale en lokale besturen.

– Artikel 4, §2

Authentieke gegevensbronnen kunnen binnen de instanties bestaan, maar kunnen zich ook bij externe overheden bevinden. Ook hier duidt de Vlaamse Regering deze aan.

Bij de federale overheid zijn er meerdere gegevensbronnen die als authentieke gegevensbron kunnen worden beschouwd. Het Rijksregister, de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ), de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO) zijn voorbeelden van federale authentieke databanken.

Het is ook denkbaar dat dergelijke authentieke gegevensbronnen op andere bestuursniveaus worden uitgebouwd.

In al die gevallen moet de Vlaamse Regering natuurlijk de weg vrij maken opdat de entiteiten van de Vlaamse administratie deze bronnen zouden kunnen aanspreken. Dit kan door het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten.

– Artikel 4, §3

Deze paragraaf maakt een verdere efficiëntieverhoging mogelijk door een kruispuntfunctie uit te bouwen, naar het voorbeeld van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid.

Door aparte gegevensstromen vanuit elke authentieke gegevensbron naar elke afzonderlijke entiteit zo te organiseren dat deze over een ‘kruispunt’ lopen, wordt niet enkel de eenmalige gegevensopvraging bereikt, maar worden ook unieke datastromen opgezet met authentieke bronnen, wat vanuit kosten- en beveiligingsoogpunt veel doeltreffender is.

Dit is onder andere de roeping van het MAGDA-platform dat de Vlaamse overheid uitbouwt. Net zoals AGIV thans een dergelijke rol vervult inzake geografische gegevens, waaraan niet zal geraakt worden, zal het MAGDA-platform dat door de Coördinatiecel Vlaams e-government wordt beheerd dergelijke rol vervullen

Deze regelgeving laat de specifieke regelgeving over geografische gegevens en de rol van AGIV en GIS-Vlaanderen onverlet (met name het GRB-decreet (Decreet houdende het Grootchalig Referentie Bestand van 16 april 2004) en het GIS-decreet (Decreet houdend het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen van 17 juli 2000)). Voornoemde decreten worden in het hoofdstuk met de slotbepalingen aangepast aan voorliggend ontwerp van decreet.

Vanuit het oogpunt van gebruiksvriendelijkheid, snelheid en accuraatheid zullen in de toekomst meerdere instanties gebruik wensen te maken van een integrator om hen de gegevens waartoe zij in verschillende (zowel federale als Vlaamse) authentieke gegevensbanken toegang hebben, via één enkel kanaal te bezorgen. De Vlaamse Regering kan daartoe een of meer entiteiten aanwijzen om eveneens de rol van integrator te vervullen (cf. Advies nr. 14/2005 van 28 september 2005 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer).

De Vlaamse Regering kan tevens een of meerdere entiteiten aanduiden om het elektronische gebruikers- en toegangsbeheer te realiseren voor de toegang tot informatie, applicaties en systemen, waaronder authentieke gegevensbronnen. Dat beheer omvat vier componenten:

- de identificatie en het identiteitsbeheer: toekennen en opslaan van een unieke set van data die toelaat te weten wie een persoon, een onderneming, een (overheids)organisatie of een (overheids)instelling is;
- de autorisatie en het autorisatiebeheer: het beheren (inclusief opslaan) van rechten zoals de hoedanigheden, rollen, kenmerken en relaties van een persoon, een onderneming, een (overheids)organisatie of een (overheids)instelling;
- de authenticatie: het proces van verificatie om na te gaan of hetgeen beweerd wordt, correct is (bijvoorbeeld de identiteit wordt gecontroleerd aan de hand van een paswoord);

- het toegangsbeheer: de toelating verlenen aan een persoon, een onderneming, een (overheids)organisatie of een (overheids)instelling op basis van de identificatie en het identiteitsbeheer om een bepaalde actie uit te voeren of om een bepaalde dienst te gebruiken.

De elektronische identificatie en authenticatie moeten gebeuren op een beveiligde en zekere manier. Zowel de burger, de onderneming, de organisatie of de instelling als de overheid moeten zeker zijn van de identiteit van de andere partij omdat de elektronisch aangeboden diensten onder andere te maken kunnen hebben met het toekennen van rechten en met het doorsturen, consulteren en bewerken van confidencele gegevens.

De Vlaamse overheid moet er dan ook voor zorgen dat met het oog op de elektronische dienstverlening en communicatie tussen enerzijds de overheid en anderzijds de burger, de onderneming, de organisatie of de instelling, een betrouwbare en veilige identificatie en authenticatie mogelijk zijn op basis waarvan de toegang tot bepaalde diensten of acties wordt verleend conform de toepasselijke rechten.

Het hiervoor beschreven proces is niet alleen van toepassing op de burger, de onderneming, de organisatie of de instelling die gebruik wenst te maken van een elektronische dienst. Het geldt evenzeer voor de overheid waar meer in het bijzonder zal moeten gecontroleerd worden of een bepaalde ambtenaar toegang kan krijgen tot een toepassing die gegevens van de burgers opvangt en verwerkt of zal moeten gecontroleerd worden of een bepaalde ambtenaar gemachtigd is om bepaalde stukken elektronisch te ondertekenen.

Vandaar dat er nood is aan een veilig, bij voorkeur overkoepelend, Vlaams gebruikers- en toegangsbeheer. Op die manier wordt vermeden dat burgers, ondernemingen, organisatie of instelling en medewerkers van Vlaamse overheidsinstellingen en overheidsorganisaties zich meerdere keren zouden moeten registreren op het vlak van identiteit en rechten. Bovendien kan een persoon zich dan op dezelfde manier en eenmalig identificeren en authenticeren voor meerdere elektronische diensten, wat de gebruiksvriendelijkheid van de toepassing verhoogt. Een dergelijk gebruikers- en toegangsbeheer laat tevens toe statistische gegevens te verzamelen zodat de Vlaamse overheid zicht krijgt op bijvoorbeeld het aantal raadplegingen van bepaalde elektronische diensten.

Om de identiteit van degene die wenst gebruik te maken van door de Vlaamse overheid aangeboden elektronische diensten, te verifiëren, zal de door de Vlaamse Regering aangeduide entiteit(en), bevoegd voor het gebruikers- en toegangsbeheer mededeling kunnen eisen van de gegevens die voorkomen op de identiteitskaart, de sociale identiteitskaart en elk ander document dat de identiteit aantoont. Om de juistheid van de meegedeelde gegevens te verifiëren, zal de entiteit in kwestie toegang moeten hebben tot onder andere het Rijksregister, het INSZ-register (Identificatienummer van de Sociale Zekerheid), de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Kruispuntbank van Ondernemingen en elke andere gegevensbank die wordt beheerd door een administratieve overheid. Zo kan het ook nodig zijn om ter verificatie van de identiteit toegang te krijgen tot Vlaamse authentieke gegevensbronnen. Dit telkens na machtiging door naar gelang het geval het bevoegde sectoraal comité van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of de Vlaamse toezichtcommissie, waarin telkens de gegevens tot dewelke toegang wordt verleend, worden vastgesteld.

De repertoria die sommige entiteiten kunnen beheeren, bevatten persoonsgegevens. Bijgevolg is de privacywet er integraal op van toepassing. Aldus dient geval per geval een specifieke beoordeling te gebeuren, waarbij de inachtneming van het proportionaliteitsbeginsel centraal zal staan. De toezichtcommissie zal dus moeten nagaan of een identificatie door batchbestand volstaat of dat een verwijzingsregister onontbeerlijk is. De beraadslaging zal op dit punt naar behoren worden gemotiveerd. Daartoe moet de aanvraag op uitdrukkelijke wijze verduidelijken, door alle desbetreffende details te verstrekken, of beroep wenst te worden gedaan op dit type van modaliteiten. Indien het aanleggen van een verwijzingsrepertorium onontbeerlijk wordt geacht, dient dit bovendien strikt te worden beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn om de voordelen van het verwijzingsrepertorium te verwezenlijken. Ook deze lijst van minimale gegevens dient geval per geval te worden beoordeeld. Wanneer het gebruik van een verwijzingsrepertorium door de toezichtcommissie wordt afgewezen, erkent de Commissie dat een aantal functies van dit register op een andere wijze op gebruikersniveau moeten kunnen worden ingevuld. Meer in het algemeen zal, op het vlak van de privacybescherming, de toezichtcommissie moeten nagaan of de technische implementatievoorwaarden waarop beroep wordt gedaan, aanvaardbaar zijn. Belangrijk in die zin is dat de toezichtcommissie rekening houdt met het advies van de Privacycommissie nr. 14/2005 van 28 september 2005.

– Artikel 4, §4

Voor de instanties die authentieke gegevensbronnen beheeren evenals voor de entiteiten met een kruispuntfunctie kan de Vlaamse Regering afnemersfora samenstellen.

De ‘klanten’ van de authentieke databanken kunnen waardevolle adviezen verlenen met het oog op het verbeteren van het elektronische bestuurlijk gegevensverkeer.

Dit maakt het mogelijk om bij de verdere ontwikkeling van authentieke gegevensbronnen rekening te houden met de wensen en verzuchtingen van de afnemers van de gegevens.

Zo is de Stuurgroep GIS-Vlaanderen, bestaande uit vertegenwoordigers van het interbestuurlijk samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen, de facto een afnemersforum.

AFDELING II

MAGDA-samenwerkingsverband

Artikel 5

Dit artikel is analoog aan het samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen dat in het GIS-decreet is opgenomen. Er wordt een strategisch overleg- en samenwerkingsverband opgericht tot ondersteuning van de instanties bij de uitvoering van dit ontwerp van decreet en bij de uitbouw en exploitatie van een gestructureerd communicatie- en beheersysteem van maximale gegevensdeling tussen de instanties. Het samenwerkingsverband zal MAGDA samenwerkingsverband heten (MAGDA is immers synoniem met maximale gegevensdeling tussen administraties en agentschappen).

Het samenwerkingsverband bestaat uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en van de provinciale en lokale besturen. CORVE en AGIV zullen in ieder geval actief lid zijn van het MAGDA-samenwerkingsverband.

Dat samenwerkingsverband is het organisatie-, beslissings-, adviserings- en ondersteuningsmodel om de beschikbare middelen optimaal te kunnen inzetten in functie van de vooropgestelde doelstellingen: dubbel gebruik vermijden, kostendelend en kostenbesparend werken, maximale gegevensuitwisseling realiseren en de verlening van diensten aan de burgers verbeteren.

Het overleg tussen de deelnemers aan een samenwerkingsverband inzake maximale gegevensdeling zal de noden aan authentieke gegevensbronnen aan het licht brengen. Een gestructureerde aanpak is onontbeerlijk bij de uitbouw van een stelsel van Vlaamse authentieke gegevensbronnen. Het samenwerkingsverband heeft tot doel problemen en knelpunten weg te werken bij de aanmaak, het gebruik, de uitwisseling en het beheer van gegevens en authentieke gegevensbronnen.

Dat samenwerkingsverband staat in voor ten minste:

- 1° het optimaliseren binnen de instanties van de aanmaak, het gebruik, de uitwisseling en het beheer van gegevens;
- 2° een gestructureerde aanpak bij de uitbouw van een stelsel van Vlaamse authentieke gegevensbronnen;
- 3° het overleg omtrent het aanmaken en het beheren van authentieke gegevensbronnen;
- 4° het ontwikkelen van een organisatie voor de uitwisseling van metadata;
- 5° het promoten, begeleiden en coördineren van authentieke gegevensbronnen bij de instanties;
- 6° het gemeenschappelijk verwerven van informatie.

Het samenwerkingsverband zal aldus overkoepelend optreden en dus ook de problematiek van de geografische gegevens bekijken zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheid van het GIS-samenwerkingsverband, maar eerder in overleg/samenwerking ermee.

Het samenwerkingsverband moet benaderd worden als een samenwerkingsverband opgebouwd uit instanties die elk functioneel gedifferentieerd zijn, maar die gebruik maken of kunnen maken van gemeenschappelijke informatie en technologie.

Om de diverse wensen en ontwikkelingen goed op elkaar af te stemmen en tot op zekere hoogte te kunnen beheersen, te sturen en te ondersteunen, heeft de overheid een overleg- en afsprakenkader nodig. Het primaire doel is het organiseren van faciliteiten ter stimulering van het efficiënt en verantwoord gebruik van gegevens binnen Vlaanderen.

Gelet op de vele, ongeordende, afzonderlijke activiteiten en uiteenlopende belangen binnen de openbare sector, is de gewenste samenwerking ten behoeve van meer afstemming en samenhang in de informatievoorziening moeilijk voor elkaar te krijgen. Deze problematiek raakt immers het spanningsveld tussen samenwerking en autonomie. Het samenwerkingsverband heeft de taak om de huidige toestand inzake het gebruik van en de behoeften naar gegevens overzichtelijk te maken en te structureren. Op basis van deze inzichten zal kunnen vastgesteld worden welke samenwerkingsvormen kunnen bijdragen tot het realiseren van het efficiënte gebruik van gegevens. Het samenwerkingsverband moet de voorwaarden scheppen om dergelijke samenwerkingsvormen te stimuleren en te organiseren. Instanties beoordelen immers vanuit de eigen behoeften en belangen de mogelijkheden van samenwerking. Het samenwerkingsverband moet dan ook de nodige slagkracht krijgen om te voorkomen dat belangrijke verbeteringen in het overheidshandelen niet zouden worden bereikt.

AFDELING III

Rechten en verplichtingen

Artikel 6

– Artikel 6, §1

Deze paragraaf legt een aantal verplichtingen op aan de instanties met het oog op de naleving van de regelgeving, beveiliging en kwaliteit van gegevens en samenwerking met de toezichtcommissie.

Zo moeten de instanties in ieder geval de privacywet naleven, maar dit neemt niet weg dat de instanties ook bijvoorbeeld strengere beschermingsregels, zoals het decreet betreffende het gezondheidsinformatiesysteem en het toekomstige decreet betreffende het platform voor welzijnsinformatie, moeten naleven.

Deze bepaling is mede geïnspireerd op artikel 22 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, waar bepaald is dat de Kruispuntbank en de instellingen van de sociale zekerheid alle maatregelen moeten treffen om een perfecte bewaring van de sociale gegevens van persoonlijke aard te verzekeren.

– Artikel 6, §2

Deze paragraaf bepaalt dat de uitwisseling van gegevens tussen instanties kosteloos moet zijn. Voor de elektronische mededeling aan derden (externe overheden of private instanties zoals bijvoorbeeld ondernemingen, private instellingen) kan eventueel een retributie worden gevraagd.

Op heden moet Vlaanderen nog steeds betalen voor het gegevensgegevensverkeer vanuit het Rijksregister, dat nota bene gevuld wordt met gegevens vanuit de lokale besturen.

Indien de ontvanger van de medegedeelde gegevens vaststelt dat bepaalde gegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zijn, is de ontvanger verplicht dat onmiddellijk aan de instantie die de authentieke gegevensbron in kwestie beheert, te melden.

Artikel 7

Deze paragraaf voert twee belangrijke nieuwigheden in die verwant zijn met de ‘open-source’-filosofie die een motor voor innovatie vormt. Dit artikel wil openheid creëren met betrekking tot de inhoud en werking van de Vlaamse authentieke gegevensbronnen.

– Artikel 7, §1

De zogeheten ‘metadata’ moeten publiek en kosteloos ter beschikking worden gesteld. Op die manier kan elke belanghebbende – bijvoorbeeld een andere overheidsdienst die de authentieke gegevens zou willen opvragen, of nog, een onderneming die een idee zouden willen omzetten om – vanzelfsprekend in de openbare sfeer en voor het algemeen belang – nog meer met de gegevens te doen dan wat reeds gebeurt – zelf en zonder belemmering onderzoeken of wat ze willen realiseren mogelijk zou zijn.

Deze openheid moet innovatie stimuleren: de authentieke gegevensbronnen zelf mogen niet afschermen met wat ze bezig zijn, maar moeten anderen toelaten om eigen en nieuwe ideeën te ontwikkelen en te onderzoeken wat al dan niet mogelijk is.

Voor een overheid of persoon die wil experimenteren met gegevens, moeten ook gratis testgegevens beschikbaar zijn. Deze testgegevens zijn vanzelfsprekend fictief, minstens zodanig bewerkt dat de anonimiteit volledig gewaarborgd is.

De instanties die authentieke gegevensbronnen beheeren kunnen testgegevens overeenkomstig het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie ter beschikking stellen.

– Artikel 7, §2

Paragraaf 2 bepaalt dat indien zou blijken dat het ter beschikking stellen van metadata en testgegevens misbruiken tot gevolg heeft, de Vlaamse Regering maatregelen kan treffen om de toegang ertoe te beperken.

HOOFDSTUK III

Bescherming van de persoonsgegevens
en de Vlaamse toezichtcommissie
voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

Artikel 8

Dit artikel bepaalt dat voor iedere elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie een machtiging nodig is van een Vlaamse onafhankelijke toezichtcommissie, opgericht bij dit decreet, of van een kamer van die toezichtcommissie, tenzij de elektronische mededeling van die gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Vlaamse toezichtcommissie is aldus een commissie analoog aan het sectoraal comité voor de federale overheid, opgericht bij artikel 36bis van de privacywet dat bepaalt dat elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging van dit sectoraal comité vereist, tenzij de mededeling reeds onderworpen is aan een principiële machtiging van een andere sectoraal comité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Zodoende wordt er tegemoet gekomen aan de bestaande lacune aangezien er momenteel niets is gereguleerd omtrent het meedelen van persoonsgegevens door Vlaamse instanties.

Hierbij moeten we verwijzen naar de specifieke definitie van mededeling (artikel 2, 5°) die alleen de geor-

ganiseerde en systematische gegevensuitwisseling beoogt.

Vooraleer haar machtiging te geven, gaat de toezichtcommissie na of de mededeling in overeenstemming is met de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, dit decreet en hun uitvoeringsmaatregelen en de reglementaire bepalingen met het oog op dewelke de mededeling gewenst wordt, zoals specifieke regelgeving die de bescherming van persoonsgegevens regelt. Zo zal de toezichtcommissie niet alleen rekening moeten houden met de privacywet en het voorliggende decreet maar eveneens met bijvoorbeeld strengere beschermingsregels, zoals in het decreet betreffende het gezondheidsinformatiesysteem en het toekomstige decreet betreffende het platform voor welzijnsinformatie.

Artikel 9

Dit artikel betreft de veiligheid en kwaliteit van de uitgewisselde gegevens. De doelstellingen van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer kunnen niet worden bereikt zonder garanties hieromtrent. Informatieveiligheid is van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat burgers en ondernemingen blijvend vertrouwen kunnen hebben in de elektronische dienstverlening van de overheid. In het samenwerkingsakkoord van 2005 waarnaar in deze memorie al werd verwezen heeft de Vlaamse overheid zich ten aanzien van de andere overheden in België verbonden de nodige organisatorische, technische en administratieve maatregelen te treffen om de integriteit, beveiliging en vertrouwelijkheid te verzekeren van de informatie en de gegevens van welke aard ook waarvan zij naar aanleiding van het ondernemen van gemeenschappelijke acties met de andere overheden in België kennis krijgen.

Specifiek met betrekking tot persoonsgegevens is de verplichting tot beveiliging vervat in de privacywet. Artikel 16 van de privacywet bepaalt dat de verantwoordelijke voor de verwerking de gepaste technische en organisatorische maatregelen moet treffen die nodig zijn voor de bescherming van persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

Dit artikel legt de verplichting op tot het aanstellen van een veiligheidsconsulent bij instanties die

authentieke gegevensbronnen beheren die persoonsgegevens bevatten, bij iedere instantie die elektronische persoonsgegevens ontvangt of uitwisselt en bij de entiteiten met een kruispuntfunctie die met persoonsgegevens omgaan.

De Vlaamse Regering bepaalt nader de opdrachten en de manier van aanwijzing van die veiligheidsconsulenten. Bij de verdere omschrijving van de taken van de veiligheidsconsulenten, zullen de strengste voorwaarden die bij de KSZ gelden, eveneens gelden voor de Vlaamse veiligheidsconsulenten. Met andere woorden veiligheidsconsulenten die op Vlaams niveau geschikt zijn, zullen dan ook eveneens voldoen aan de voorwaarden van de KSZ.

Het is niet de bedoeling dat iedere instantie afzonderlijk een veiligheidsconsulent heeft, het is mogelijk dat de Vlaamse Regering bepaalt dat kleinere instanties, bijvoorbeeld lokale besturen, een gezamenlijke veiligheidsconsulent hebben.

Artikelen 10 tot 12

Deze artikelen richten de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer op.

De toezichtcommissie is een centraal controle- en adviesorgaan voor de naleving van de privacywet bij de uitwisseling van persoonsgegevens in het kader van voorliggend ontwerp van decreet en zijn uitvoeringsbesluiten en verleent de machtigingen om gegevens vanuit Vlaamse authentieke gegevensbronnen mede te delen. De toezichtcommissie brengt jaarlijks aan het Vlaams Parlement verslag uit over de vervulling van haar opdrachten gedurende het voorbije jaar met inbegrip van aanbevelingen omtrent de toepassing van dit decreet. Zo wordt tegemoet gekomen aan de suggestie van de SERV om een evaluatiebepaling in het ontwerp van decreet in te schrijven om de dynamiek van de toepassing van het voorliggende decreet te verzekeren.

Het Vlaams Parlement kan ook kamers binnen de Vlaamse toezichtcommissie oprichten, die bevoegd zijn voor specifieke materies. Zo is het de bedoeling om de bestaande toezichtcommissie voor gezondheidsgegevens te vervangen door een specifieke kamer voor gezondheidsgegevens, opgericht binnen de toezichtcommissie. In die zin worden de bestaande decretale bepalingen in het hoofdstuk IV aangepast.

Opdat de toezichtcommissie onafhankelijk kan optreden, ressorteert de toezichtcommissie onder het Vlaams Parlement. Aangezien de Vlaamse toezichtcommissie autonoom moet kunnen werken en gelet op de mogelijkheid om werknemers met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur in dienst te nemen (artikel 12, §1), zal de Vlaamse toezichtcommissie over een eigen secretariaat beschikken dat geen deel uitmaakt van het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement.

De regeling inzake samenstelling is gekopieerd uit voornamelijk de bepalingen inzake de toezichtcommissie die werd opgericht bij decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem (artikelen 56 tot 58), waarbij weliswaar de inrichtende instantie mutatis mutandis het Vlaams Parlement is en niet de Vlaamse Regering (zoals wel het geval is in het decreet gezondheidsinformatiesysteem).

Aangezien de toezichtcommissie als een onafhankelijke commissie wordt gekwalificeerd, wordt in artikel 10, §4, vereist dat de leden van de toezichtcommissie alle waarborgen bieden met het oog op hun onafhankelijke uitoefening van hun opdracht. Deze bepaling is identiek aan de vereiste die in de privacywet is bepaald met betrekking tot de leden van de federale privacycommissie. Zodoende kunnen ook ambtenaren lid worden van de toezichtcommissie voor zover ze de nodige waarborgen inzake onafhankelijkheid kunnen bieden. Het huishoudelijk reglement van de toezichtcommissie kan dan nadere regels omtrent die waarborgen inzake onafhankelijkheid bepalen.

De bepalingen inzake werking van de commissie worden eveneens gekopieerd uit het decreet betreffende het gezondheidsinformatiesysteem (artikelen 60 en 61).

Aangezien genoemd decreet echter geen bepalingen opneemt inzake vergoeding van de leden (het decreet betreffende het gezondheidsinformatiesysteem laat dit immers aan de Vlaamse Regering over, wat in casu natuurlijk strijdig zou zijn met de onafhankelijkheid van de toezichtcommissie), worden die aspecten overgenomen uit de federale privacywet, met dien verstande dat het voorzitterschap van de Vlaamse toezichtcommissie – op dit moment – geen voltijdse functie vervult. Ook het secretariaat van de commissie wordt naar analogie met de federale Privacycommissie geregeld. Zo zal de leiding en het hiërarchische gezag over het secretariaat van de toezichtcommissie worden uitgeoefend door de voorzitter van de toezichtcommissie, naar analogie met de federale Privacycommissie.

HOOFDSTUK IV

Kwalitatieve verbetering en digitalisering van formulieren

Artikel 13

Deze bepaling machtigt de Vlaamse Regering om decretale bepalingen aan te passen, om de erin opgelegde verplichting om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen of om het model van dat formulier af te schaffen en te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan de overheid moeten worden bezorgd met het oog op de toepassing van de betrokken regeling. Deze drie mogelijkheden moeten niet cumulatief worden gevolgd. Zo kan het model van een formulier zonder meer worden geschrapt zonder dat in de regelgeving een expliciete opsomming van de gevraagde gegevens wordt opgenomen, omdat uit de betrokken regelgeving reeds kan worden afgeleid welke gegevens aan de overheid moeten worden bezorgd.

Uiteraard beoogt deze bepaling niet dat de verplichting om een bepaald formulier te gebruiken kan blijven bestaan, terwijl het model van dat formulier wordt afgeschaft en de te bezorgen gegevens niet zijn aangegeven. In die hypothese zal immers niet voldaan zijn aan de vereisten van rechtszekerheid en kenbaarheid van de regelgeving, die inhouden dat regelgeving, dus ook verplicht te gebruiken formulieren, moeten worden bekendgemaakt overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet (en artikel 55 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Wanneer formulieren in regelgeving worden opgenomen is het omslachtig om deze formulieren te wijzigen. Bovendien is het juridisch niet nodig deze formulieren in regelgeving op te nemen. Formulieren moeten beschouwd worden als een hulpmiddel en mogen niet dienen als verduidelijking of vervanging van regelgeving. De kwaliteit van de regelgeving moet bovendien goed zijn zodat de doelgroep te allen tijde weet of zij gevat zijn door deze regelgeving en wat hun rechten of plichten zijn. In de regelgeving volstaat het in het kader van het opvragen van gegevens slechts de essentiële elementen op te nemen die noodzakelijk zijn in het kader van die regelgeving (vergunningsaanvraag, subsidieverlening enzovoort). Het is niet aangewezen of noodzakelijk routinema-

tige informatie op te vragen door middel van opsomming van al deze informatie in de regelgeving.

Omdat het verwijderen van deze formulieren uit de regelgeving van zeer technische aard is en nauwelijks enige beleidsafweging inhoudt, wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om binnen deze strikte grenzen decretale bepalingen aan te passen. Dit maakt het mogelijk om de aanpassingen op efficiënte en eenvoudige wijze aan te brengen voor verscheidene regelingen tegelijk.

Uit een advies van het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving (ICW) bleek dat een dergelijke machtiging binnen die duidelijke omschrijving geen juridische bezwaren inhoudt, ook niet voor de aanpassing van decretale bepalingen. Voor dit standpunt werd onder meer steun gevonden in het precedent van de afschaffing van het eensluidend verklaard afschrift in de federale regelgeving. Bij de afschaffing van het eensluidend verklaard afschrift had het federale bestuursniveau geopteerd voor een algemene regeling. Het Vlaamse bestuursniveau had bij de afschaffing van het eensluidend verklaard afschrift niet voor een algemene regeling maar voor een besluit gekozen om de afschaffing in een kort tijdsbestek te kunnen realiseren. In zijn advies over dat besluit had de afdeling wetgeving van de Raad van State gesuggereerd om eerst te voorzien in een algemene decretale regeling met een machtiging aan de uitvoerende macht. Die suggestie werd op federaal niveau gevolgd, wat resulteerde in een wetbepaling (namelijk artikel 508 van de programmawet van 22 december 2003) die op algemene wijze de verplichting afschaft om een voor eensluidend verklaard afschrift voor te leggen, en deze vervangt door de verplichting tot voorlegging van een kopie van het originele document. Verder machtigt die bepaling de Koning om alle wettelijke en reglementaire bepalingen met de nieuwe wetbepaling in overeenstemming te brengen.

Een ander nuttig precedent is de decretale regeling waarin de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om de geldbedragen aan de euro aan te passen in alle bij decreet of besluit opgelegde modellen van formulieren.

Het ICW concludeert in zijn advies dat een machtiging aan de Vlaamse Regering die specifiek is toegespitst op de aanpassing of schrapping van bestaande bepalingen met betrekking tot de modellen van formulieren mogelijk is, zelfs voor wat decretale bepalingen betreft.

Met decretale en reglementaire bepalingen worden uiteraard ook bepalingen bedoeld die nog door de federale wetgever of de federale uitvoerende macht werden uitgevaardigd vooraleer een bepaalde materie aan de gemeenschappen of de gewesten werd toebedeeld en waarvoor de Vlaamse overheid thans bevoegd is.

Artikel 14

Het eerste lid houdt in dat de Vlaamse overheid elektronische formulieren ter beschikking kan stellen van de burger. Dit is een aspect van het formulierenproject van de Vlaamse Regering.

Het tweede lid bepaalt in het belang van de rechtszekerheid dat die elektronische formulieren gelijkgesteld worden met de papieren formulieren die hetzelfde opschrift dragen. Dit is vooral van belang indien het model van een formulier in regelgeving wordt vastgelegd. Er mag geen twijfel over bestaan dat het gebruik van een analoog opgemaakt elektronisch formulier dezelfde rechtsgevolgen heeft, vandaar de uitdrukkelijke bepaling in die zin. Wanneer de kennisgeving van een formulier schriftelijk moet gebeuren, geldt de kennisgeving per email, conform artikel 2281 B.W. Uiteraard kan ook de elektronische handtekening gebruikt worden overeenkomstig artikel 1322 B.W.

Het in het vooruitzicht gestelde uitvoeringsbesluit zal onder andere volgende aspecten behandelen: de authenticatie, identificatie, vereisten inzake verzending en de mate van gelijkheid van de opgevraagde gegevens.

De beschikbaarheid van elektronische formulieren wordt enkel gewaarborgd voor regelgeving waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is. De Vlaamse overheid kan immers geen regels bepalen met betrekking tot de beschikbaarheid van formulieren voor de toepassing van federale regelgeving, zeker niet wanneer de vorm van dat formulier in die federale regelgeving wordt bepaald. Dit is ook het geval voor Europese regelgeving. Als de vorm van een formulier in een richtlijn of in een verordening wordt bepaald, kan de Vlaamse overheid geen andere vorm vaststellen of op een andere wijze ingaan tegen die rechtsnormen.

Ondanks het feit dat gestreefd wordt naar een afschaffing van de bestaande regelingen met betrekking tot formulieren, moeten die bestaande regelingen worden

nageleefd zolang ze niet worden afgeschaft of aangepast of indien ze ondanks het algemene beleidsvoornemen worden behouden. Om die reden wordt in het laatste lid bepaald dat wanneer een rechtsregel de vorm van een bepaald papieren formulier voorschrijft, het elektronische formulier volgens dezelfde vorm wordt opgemaakt. Indien dat niet het geval zou zijn, zou de betrokken rechtsregel worden miskend en zou overigens ook de rechtsgeldigheid van het elektronische formulier kunnen worden betwist.

De beschikbaarheid van elektronische formulieren neemt niet weg dat er nog steeds papieren formulieren mogen worden gebruikt. Ook wie niet actief is in 'cyberspace' moet ook toegang tot de overheid hebben. Het aanbieden van verscheidene kanalen om gegevens aan de overheid te bezorgen, waaronder een elektronisch formulier, is een doelstelling die door dit ontwerp zeker niet in het gedrang wordt gebracht, wel integendeel.

Het spreekt vanzelf dat de wetgeving met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens in acht moet worden genomen bij de verwerking door de overheid van de gegevens die langs digitale weg worden bezorgd, net zoals dit overigens het geval is voor de verwerking van papieren formulieren. Hiermee zal rekening moeten worden gehouden bij het uitwerken van de uitvoeringsbepalingen.

HOOFDSTUK V

Wijzigingsbepalingen

Artikelen 15 tot en met 28

Deze artikelen brengen wijzigingen aan bestaande decreten om die af te stemmen met het nieuwe ontwerp-decreet, zodat de terminologie en inhoud op elkaar zijn afgestemd, meer bepaald:

- decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen

De GI-raad wordt een afnemersforum voor de geografische gegevens. Het leveren van referentie- en themabestanden aan de instanties wordt kosteloos. De thema- en referentiebestanden zijn authentieke gegevensbronnen. Het AGIV wordt een (kruispunt)entiteit om tussenbeide te komen bij de mededeling van geografische gegevens en om die gegevens met elkaar in verband te brengen;

- decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt er telkens vervangen door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens;

- decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerste lijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt er telkens vervangen door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens;

- decreet van 16 april 2004 houdende het Groot-schalig Referentie Bestand (GRB)

De GRB-raad wordt een afnemersforum. Het AGIV is een instantie die authentieke gegevensbronnen, bepaald overeenkomstig het decreet van 16 april 2004, beheert;

- decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap 'Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen'

Er wordt uitdrukkelijk vastgelegd dat het AGIV een (kruispunt)entiteit is om tussenbeide te komen bij de mededeling van geografische gegevens en om die gegevens met elkaar in verband te brengen;

- decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem

De toezichtcommissie wordt er telkens vervangen door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens;

- decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten

Het AGIV is een instantie die het themabestand Vlaamse voorkeurechten beheert. Dat themabestand is een authentieke gegevensbron.

Voorname wijzigingsbepalingen kunnen pas inwerking treden als het voorliggende ontwerp van decreet in werking is getreden, eventueel nadat er ook uitvoe-

ringsbesluiten van voorliggend ontwerp van decreet door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd.

Artikelen 20 en 21

Artikelen 20 en 21 van voorliggend ontwerp van decreet voorzien wijzigingen aan de decreten van 21 november 2003 en 3 maart 2004, namelijk de in de actuele versie van die decreten vernoemde ‘federale privacycommissie’ wordt telkens vervangen door ‘de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens’.

Bij de redactie van artikelen 20 en 21 kan er geen rekening worden gehouden met de wijzigingen die bij het decreet van 16 juni 2006 worden aangebracht in de voornoemde decreten van 21 november 2003 en 3 maart 2004, maar waarvan de datum van inwerkingtreding nog moet worden bepaald.

Die voorziene wijzigingen beogen de vervanging van de ‘federale privacycommissie’ door de ‘toezichtcommissie betreffende het gezondheidsinformatiesysteem’.

Die voorziene wijzigingen zijn echter nog niet in werking getreden. Bovendien zijn er ook een aantal opheffingsbepalingen voorzien maar die zijn ook nog niet inwerking getreden.

Die inwerkingtreding is pas voorzien ten vroegste drie maanden en ten laatste twaalf maanden nadat de leden van de ‘toezichtcommissie betreffende het gezondheidsinformatiesysteem’ zijn benoemd.

De samenstelling van die toezichtcommissie is echter nog niet imminent aangezien er moeilijkheden zijn om voldoende leden te vinden die voldoen aan alle vastgelegde voorwaarden. Het is trouwens de bedoeling dat de ‘toezichtcommissie gezondheidsinformatiesysteem’ vervangen wordt door de ‘kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens’.

Aangezien de wijzigings- en opheffingsbepalingen aldus nog niet in werking zijn getreden, bestaat tot op heden nog steeds de oorspronkelijke formulering van de decreten van 21 november 2003 en 3 maart 2004. Deze formulering moet dus worden gewijzigd om conform te zijn met het voorliggende ontwerp van decreet.

Vandaar dat het voorliggende ontwerp van decreet in de oorspronkelijke formulering van de decreten van 2003 en 2004 telkens ‘Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer’ (de federale privacycommissie) vervangt door “een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen” (een kamer van de Vlaamse toezichtcommissie).

In de huidige reële stand van het dossier kan het voorliggende ontwerp van decreet wetgevingstechnisch aldus geen rekening houden met wijzigingen en opheffingen die nog niet in werking zijn getreden.

De Raad van State heeft in haar advies evenmin hieromtrent een oplossing kunnen bieden.

Het is in ieder geval de bedoeling dat, eens de bepalingen inzake de Vlaamse toezichtcommissie in werking zijn getreden en de kamer van de toezichtcommissie, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, is samengesteld en in werking is getreden, er omtrent de materie betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en de eerstelijnsgezondheidszorg, er advies wordt ingewonnen bij de voornoemde kamer van de toezichtcommissie en er geen advies meer wordt ingewonnen bij de federale Privacycommissie of de Vlaamse toezichtcommissie betreffende het gezondheidsinformatiesysteem, voor het geval de wijzigingsbepalingen van 16 juni 2006 al in werking zouden zijn getreden (met andere woorden in het geval bij de inwerkingtreding van de wijzigingsbepalingen van voorliggend ontwerp van decreet de ‘federale privacycommissie’ inmiddels vervangen zou zijn door de ‘toezichtcommissie betreffende het gezondheidsinformatiesysteem’). Dan moeten de betreffende bepalingen van de decreten van 2003 en 2004 zo worden gelezen dat de toezichtcommissie, opgericht bij decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem, eigenlijk een kamer van de Vlaamse toezichtcommissie is die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen. Trouwens, in het decreet van 16 juni 2006 wordt die toezichtcommissie door voorliggend ontwerp van decreet ook vervangen door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die spe-

cifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens (zie afdeling VI van voorliggend ontwerp van decreet).

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikelen 29 tot en met 31

Voorname artikelen hebben een aantal bestaande artikelen op van zodra de Vlaamse toezichtcommissie of een specifieke kamer is opgericht en in werking is getreden. Zo wordt het hoofdstuk in het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem dat de toezichtcommissie voor gezondheidsgegevens regelt, opgeheven aangezien die vervangen wordt door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens.

Artikel 32

De opdrachten van de toezichtcommissie of een of meerdere kamers van de toezichtcommissie kunnen ter uitvoering van een samenwerkingsakkoord, gesloten tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, worden overgedragen aan een gemeenschappelijk sectoraal comité als vermeld in artikel 31bis van de privacywet opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Vlaamse Regering bepaalt dan op welk ogenblik de taken en de bevoegdheden van de toezichtcommissie of een of meerdere kamers van de toezichtcommissie worden overgedragen aan het gemeenschappelijk sectoraal comité, vermeld in het eerste lid.

Stel dat er op federaal niveau een afzonderlijk comité voor gezondheidsgegevens zou worden opgericht, dan kan de Vlaamse Regering bepalen, mits het is gere-

geld in een samenwerkingsakkoord, om de taken van de Vlaamse kamer die bevoegd is voor de gezondheidsgegevens, over te dragen naar het gemeenschappelijk federaal comité voor de gezondheidsgegevens.

Artikel 33

De Vlaamse Regering zal de inwerkingtreding bepalen voor elk van de artikelen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

*De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur,
Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,*

Marino KEULEN

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer d.d. 9 november 2007

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer: het verkeer van gegevens binnen en tussen overheidsdiensten op elektronische wijze;
- 2° authentieke gegevensbron: een op elektronische wijze bijgehouden verzameling van gegevens die als de meest volledige, kwalitatief hoogstaande door de Vlaamse Regering is erkend, en die nuttig of noodzakelijk is in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- 3° gebruiker: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, met inbegrip van ondernemingen, instellingen, verenigingen en alle onderdelen van de overheid zelf, die in contact met de overheid staat in het kader van elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- 4° privacywet: de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de uitvoeringsbesluiten ervan;
- 5° Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer: de commissie, opgericht bij artikel 23 van de privacywet;
- 6° verwerken: iedere verwerking als vermeld in artikel 1, §2, van de privacywet;

7° mededeling: de handelingen, vermeld in artikel 1, §2, van de privacywet, die slaan op het verstrekken van gegevens door middel van doorzending, het verspreiden, en het op welke andere wijze ook ter beschikking stellen van gegevens, voor zover dat op systematische en georganiseerde wijze gebeurt.

De mededeling aan de personen op wie de gegevens betrekking hebben, aan hun wettelijke vertegenwoordigers, alsook aan degenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens te verwerken wordt niet als mededeling in de betekenis van dit decreet beschouwd;

8° toezichtcommissie: de Vlaamse Toezichtcommissie voor het Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, vermeld in artikel 10;

9° entiteiten van de Vlaamse administratie: de Vlaamse ministeries en de agentschappen, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003;

10° instantie: de instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

11° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangelende instellingen of rechtspersonen, alsmede de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;

12° metagegevens: documentatie die beschrijft wat de inhoud en de frequentie van actualisering van de authentieke gegevensbron zijn, en op welke technische wijze die bron benaderd en ontsloten kan worden;

13° testgegevens: een in omvang beperkte kopie van de authentieke gegevensbron met technisch dezelfde kenmerken als de authentieke gegevensbron, maar die uit anonieme, geanonimiseerde of fictieve gegevens bestaat;

14° persoonsgegevens: de persoonsgegevens, vermeld in artikel 1 van de privacywet.

HOOFDSTUK II

Basisprincipes van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

Artikel 3

De entiteiten van de Vlaamse administratie moeten de gegevens die ze nodig hebben om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, bij authentieke gegevensbronnen opvragen.

Alleen als het om technische of juridische redenen niet mogelijk is een gegeven op te vragen bij een authentieke gegevensbron of als er geen authentieke gegevensbron bestaat, vragen de entiteiten van de Vlaamse administratie gegevens bij de gebruiker op, na melding daarvan aan de Vlaamse toezichtcommissie.

De gebruiker bij wie een entiteit van de Vlaamse administratie een gegeven opvraagt, kan overeenkomstig het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen een klacht indienen met vermelding dat het gevraagde gegeven overeenkomstig §1 bij een authentieke gegevensbron moet worden opgevraagd, zonder dat hij op basis van die klacht kan weigeren het gevraagde gegeven te verschaffen.

Het klachtrecht, vermeld in §3, kan worden uitgeoefend vanaf het ogenblik dat de Vlaamse Regering, ter uitvoering van artikel 4, §1, en §2, de authentieke gegevensbronnen heeft aangewezen.

Artikel 4

§1. De Vlaamse Regering wijst de authentieke gegevensbronnen aan en bepaalt volgens de door haar bepaalde procedure welke instanties authentieke gegevensbronnen beheren. Die instanties zijn verantwoordelijk voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de authentieke gegevensbron en van de gegevens van die authentieke gegevensbron in kwestie en kunnen daartoe gegevens bij de gebruiker opvragen.

Om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, kan de Vlaamse Regering bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze die gegevens worden verwerkt.

§2. De Vlaamse Regering stelt vast welke authentieke gegevensbronnen die door een externe overheid worden beheerd, door de entiteiten van de Vlaamse administratie moeten worden geraadpleegd om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen. De Vlaamse Regering sluit met de externe overheden de nodige akkoorden zodat de gegevens die in die authentieke gegevensbronnen opgenomen zijn, kunnen worden gebruikt.

§3. De Vlaamse Regering kan een of meer entiteiten van de Vlaamse administratie aanwijzen om tussenbeide te komen bij de mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen.

Die entiteit of entiteiten kunnen daartoe zo nodig elektronische verwijzingsrepertoria beheren en gegevens met elkaar in verband brengen. Ze moeten er in voorkomend geval op toezien dat bij de mededeling van de gegevens de machtigingen, vermeld in artikel 8, §1, worden geëerbiedigd.

§4. De Vlaamse Regering kan voor de instanties die authentieke gegevensbronnen beheren overeenkomstig artikel 4, §1, en voor de entiteiten overeenkomstig artikel 4, §3, afnemersfora samenstellen die advies verlenen aan deze instanties en entiteiten om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer te verbeteren.

Artikel 5

De instanties zijn verplicht:

- 1° persoonsgegevens alleen te verwerken overeenkomstig de privacywet;
- 2° bij iedere nieuwe toepassing van elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vooraf adequate technische en organisatorische maatregelen in te bouwen met betrekking voor de naleving van de privacywet;
- 3° op elk moment te waken over de kwaliteit en de veiligheid van gegevens en alle maatregelen te treffen om een perfecte bewaring van persoonsgegevens te garanderen;
- 4° de toezichtcommissie te ondersteunen bij de vervulling van haar opdrachten en contact met de toezichtcommissie op te nemen telkens als er vragen rijzen over de naleving van de regels en procedures inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;
- 5° de toezichtcommissie informatie te verstrekken en inzage in alle dossiers en informatieverwerkende systemen te verschaffen telkens als ze daarom vraagt.

Artikel 6

De elektronische mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4, §1, aan andere instanties is kosteloos.

De Vlaamse Regering kan regels bepalen voor het aanrekenen van kosten voor de elektronische mededeling van die gegevens aan derden.

Als de ontvanger van de gegevens vaststelt dat de gegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zijn, is hij verplicht dat onmiddellijk te melden aan de instantie die de authentieke gegevensbron in kwestie beheert. De Vlaamse Regering kan de regels voor die melding nader bepalen.

Artikel 7

§1. De instanties die authentieke gegevensbronnen beheren overeenkomstig artikel 4, §1, of de entiteiten, vermeld in artikel 4, §3, stellen de metagegevens van de authentieke gegevensbronnen kosteloos en publiekelijk open, zonder evenwel inbreuk te plegen op de intellectuele rechten en de confidentialiteitsverplichtingen die met die gegevensbronnen samenhangen en zonder informatie bekend te maken die ongeoorloofde toegang of ongeoorloofd gebruik van de gegevensbronnen mogelijk maken of de integriteit ervan in gevaar brengen.

Ze kunnen testgegevens ter beschikking stellen overeenkomstig het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie. Ze bezorgen aan de toezichtcommissie telkens onmiddellijk de resultaten van het onderzoek van de aanvraag voor de terbeschikkingstelling van testgegevens.

§2. Om te verhinderen dat misbruik wordt gemaakt van de metagegevens of de testgegevens, kan de Vlaamse Regering nadere bepalingen uitvaardigen over de registratie van de raadpleging van de metagegevens en het gebruik van de testgegevens.

HOOFDSTUK III

Bescherming van persoonsgegevens en de Vlaamse Toezichtcommissie voor het Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

AFDELING I

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Artikel 8

De elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie vereist een machtiging van de toezichtcommissie of van een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10, §1, tenzij de elektronische mededeling van die gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Voor ze haar machtiging geeft, gaat de toezichtcommissie na of de elektronische mededeling in overeenstemming is met de privacywet, dit decreet en de uitvoeringsmaatregelen ervan. De toezichtcommissie kan in haar machtiging de wijze van elektronische mededeling en de voorwaarden voor de elektronische mededeling bepalen.

Artikel 9

Iedere instantie die een authentieke gegevensbron beheert die persoonsgegevens bevat, en iedere entiteit die overeenkomstig artikel 4, §3, aangewezen is en persoonsgegevens verwerkt, wijst een veiligheidsconsulent aan. De Vlaamse Regering bepaalt de opdrachten en de manier van aanwijzing van die veiligheidsconsulenten.

AFDELING II

De Vlaamse Toezichtcommissie voor het Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

Artikel 10

§1. Er wordt een onafhankelijke Vlaamse Toezichtcommissie voor het Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer opgericht.

Binnen de toezichtcommissie kan de Vlaamse Regering kamers oprichten voor specifieke materies.

§2. Onverminderd de bevoegdheden van de Vlaamse Regering, de rechterlijke macht en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer waakt de toezichtcommissie over de toepassing van de privacy door de instanties, in het bijzonder bij de elektronische mededeling van persoonsgegevens.

§3. De toezichtcommissie verleent, op verzoek of op eigen initiatief, advies aan de Vlaamse Regering, de instanties en belanghebbenden over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer binnen de instanties.

De toezichtcommissie verleent in overeenstemming met artikel 8 machtigingen voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens. De machtigingen die de toezichtcommissie verleent, zijn openbaar.

§4. De instelling en werking van de toezichtcommissie en van de kamers worden door de Vlaamse Regering geregeld.

HOOFDSTUK IV

Wijzigingsbepalingen

AFDELING I

Wijzigingen in het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen

Artikel 11

Aan artikel 8 van het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen wordt de volgende zin toegevoegd:

“Over een klacht als vermeld in artikel 3, derde lid, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, wint de klachtenbehandelaar onmiddellijk het advies in van de Toezichtcommissie voor het Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, opgericht bij artikel 10 van het voormelde decreet, voor hij de klacht behandelt.”.

Artikel 12

In artikel 11 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De bevindingen van het onderzoek over een klacht als vermeld in artikel 3, derde lid, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, worden tegelijkertijd bezorgd aan de Toezichtcommissie voor het Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, opgericht bij artikel 10 van het voormelde decreet.”.

AFDELING II

Wijzigingen in het decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen

Artikel 13

Aan artikel 12, §2, van het decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen wordt de volgende zin toegevoegd:

“De GI-Raad is voor geografische gegevens een afnemersforum als vermeld in artikel 4, §4, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Artikel 14

In artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 april 2004 en 7 mei 2004, wordt §3 vervangen door wat volgt:

“§3. Met behoud van de toepassing van de bepalingen van het decreet van 16 april 2004 houdende het Groot-schalig Referentie Bestand (GRB) kan het agentschap, op voorstel van de stuurgroep, een vergoeding vaststellen voor het leveren van diensten aan deelnemers en derden alsook voor het bijhouden en leveren aan derden van referentie- en themabestanden. De elektronische mededeling van gegevens uit referentie- en themabestanden aan de deelnemers en de instanties, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, is kosteloos.”.

Artikel 15

Aan artikel 19, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 april 2004, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Tegelijkertijd wijst de Vlaamse Regering, op voorstel van de stuurgroep, de deelnemer aan GIS-Vlaanderen aan die het referentiebestand beheert overeenkomstig artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Die referentiebestanden zijn authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van de stuurgroep, de voorwaarden en de wijze bepalen waaronder de gegevens van de referentiebestanden worden verwerkt.”.

Artikel 16

Aan artikel 19, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 april 2004, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Die themabestanden zijn authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van de stuurgroep, de voorwaarden en de wijze bepalen waaronder de gegevens van de themabestanden worden verwerkt.”.

Artikel 17

Aan artikel 25 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 mei 2004, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Het agentschap is een entiteit als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

AFDELING III

Wijzigingen in het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB)

Artikel 18

Aan artikel 3, §2, tweede lid, van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB) wordt de volgende zin toegevoegd:

“De GRB-raad is een afnemersforum als vermeld in artikel 4, §4, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Artikel 19

Aan artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 2006, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Het Agentschap is een instantie als vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het GRB is een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet.”.

AFDELING IV

Wijziging in het decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen”

Artikel 20

Aan artikel 5, 15°, van het decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen”, vervangen bij het decreet van 21 april 2006, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Het Agentschap is een entiteit als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

AFDELING V

Wijziging in het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeepsrechten

Artikel 21

Aan artikel 3 van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeepsrechten worden een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen is een instantie als vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het Geografisch themabestand ‘Vlaamse voorkeepsrechten’ is een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet.”.

AFDELING VI

Wijziging in het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid

Artikel 22

In artikel 32, §3, artikel 33, §2, en artikel 45, §1, eerste en tweede lid, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid worden de woorden “Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer” vervangen door de woorden “een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen”.

AFDELING VII

Wijziging in het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg
en de samenwerking tussen de zorgaanbieders

Artikel 23

In artikel 16, §3, en artikel 17, §2, van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders worden de woorden “Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer” vervangen door de woorden “een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen”.

AFDELING VIII

Wijzigingen in het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem

Artikel 24

Aan artikel 2 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem wordt een punt 24° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“24° de kamer: een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen.”.

Artikel 25

In artikel 20, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de in artikel 55 bedoelde toezichtcommissie” vervangen door de woorden “de kamer”.

Artikel 26

In artikel 23, §2, eerste lid, artikel 25, tweede lid, artikel 27, §2, tweede lid, artikel 28, tweede lid, artikel 31, tweede lid, artikel 38, §2 en §3, artikel 39, 40, §3, artikel 42, §2, 6°, artikel 70, tweede lid, artikel 80, §1, en artikel 82, 2° en 3°, van hetzelfde decreet wordt het woord “toezichtcommissie” telkens vervangen door het woord “kamer”.

HOOFDSTUK V

Slotbepalingen

Artikel 27

Artikel 83 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid wordt opgeheven.

Artikel 28

In artikel 26 van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders wordt het eerste lid opgeheven.

Artikel 29

Hoofdstuk VI, bestaande uit artikel 55 tot en met 69, en artikel 88 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem worden opgeheven.

Artikel 30

De opdrachten van de toezichtcommissie of van een of meer kamers van de toezichtcommissie inzake het behandelen van de aanvragen tot machtiging en het verlenen van de machtigingen, vermeld in artikel 8, kunnen ter uitvoering van een samenwerkingsakkoord, gesloten tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, worden overgedragen aan een gemeenschappelijk sectoraal comité als vermeld in artikel 31bis van de privacywet, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Vlaamse Regering bepaalt dan op welk ogenblik de taken en de bevoegdheden van de toezichtcommissie of van een of meer kamers van de toezichtcommissie worden overgedragen aan het gemeenschappelijk sectoraal comité, vermeld in het eerste lid.

Artikel 31

De Vlaamse Regering bepaalt voor elk van de artikelen de datum van inwerkingtreding ervan.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,

Marino KEULEN

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

d.d. 5 december 2007

Brussel, 5 december 2007

Advies decreet elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer

Advies

Decreet elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

1. Inleiding en krachtlijnen

Op 16 november 2007 vroeg de Vlaamse Minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme de SERV om advies over het voorontwerp van decreet betreffende het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer.

Het voorontwerp regelt de elektronische uitwisseling van gegevens tussen overheidsinstanties en bevat o.a. de wettelijke vastlegging van het principe van de eenmalige gegevensopvraging.

De adviestertermijn bedroeg 30 dagen.

In dit advies ondersteunt de SERV de doelstelling van het voorontwerp om een grotere efficiëntie en effectiviteit in de dienstverlening door de overheid te realiseren. Voor de SERV zijn de eenmalige gegevensopvraging, de authentieke gegevensbronnen en de maximale gegevensdeling tussen administraties belangrijke principes die moeten toelaten om de administratieve lasten te verminderen en de risico's op fouten en dubbel werk te vermijden.

Wel vraagt de SERV in het advies begeleidende maatregelen om de toepassing van het principe van de eenmalige gegevensopvraging geleidelijk aan te verruimen en te verbeteren, de eenmalige gegevensopvraging door lokale besturen actief te stimuleren en de voelbaarheid in de praktijk te versnellen.

2. Daadwerkelijke invoering principe van de eenmalige gegevensopvraging is positief

Op de ondernemingsconferentie die werd afgesloten op 9 december 2003 werd het principe overeengekomen dat dezelfde informatie maar één keer aan de overheid moet worden bezorgd. Ook het Vlaams regeerakkoord bevat het principe van de eenmalige gegevensopvraging: *“We verhinderen dat de verschillende organisatie-entiteiten binnen de Vlaamse overheid informatie-eilanden worden en maken intern sluitende afspraken zodat de burgers of de bedrijven niet steeds opnieuw dezelfde gegevens moeten bezorgen.” (...)* *“We bouwen een goed systeem uit voor informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de verschillende overheden (lokale en Vlaamse overheid) en overheidsdiensten. Op die manier volstaat voor ondernemingen, verenigingen en burgers een eenmalige aangifte van gegevens.”*

Vandaag is dit principe echter nog niet in de praktijk ingevoerd. In zijn aanbeveling van 19 januari 2005 over het actieplan reguleringsmanagement gaf de SERV enkele voorbeelden van regelgeving waarin meerdere exemplaren van één document aan de overheid worden over-

gemaakt, en van informatie die moet worden bezorgd die de overheid al heeft of die elders vrij beschikbaar is (bv. vroegere vergunningen, kopieën van statuten, ...). Dit leidt tot nodeloze papierbergen en administratieve procedures. Daarom had één van prioritaire voorstellen van de SERV betrekking op de daadwerkelijke invoering van de één-kopie-regel. De SERV vroeg concreet naar een inventarisatie en heroverweging van alle regels die verplichten om informatie over te maken die de overheid al in haar bezit heeft of die elders vrij beschikbaar is vanuit het streven dat één kopie van één document slechts éénmaal moet worden bezorgd.

Ook bij verschillende meldpunten (klachtenbehandelaars, Vlaamse Ombudsdienst, Kafka, Samen Vereenvoudigen...) wordt door burgers, ondernemingen en organisaties herhaaldelijk regelmatig opgemerkt dat men herhaaldelijk dezelfde informatie aan de overheid moet bezorgen.

De SERV verwelkomt daarom dat er met het voorliggende voorontwerp een concrete regeling werd uitgewerkt voor de daadwerkelijke invoering van de eenmalige gegevensopvraging. De raad ondersteunt dan ook de doelstelling van het voorontwerp om een grotere efficiëntie en effectiviteit in de dienstverlening door de overheid te realiseren via de decretale regeling van de eenmalige gegevensopvraging, de authentieke gegevensbronnen en de maximale gegevensdeling tussen administraties. Voor de SERV zijn dit belangrijke principes die moeten toelaten om de administratieve lasten en kosten voor de bedrijven, organisaties, burgers en overheden zelf te verminderen en de risico's op fouten en dubbel werk te vermijden.

3. Recht om dubbele gegevens te weigeren?

Voor de concrete operationalisering van het principe van de eenmalige gegevensopvraging onderscheidt de RIA naast de nulloptie twee opties:

- Het principe van de eenmalige gegevensopvraging wordt ingevoerd, maar de betrokkene (burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen, ...) kunnen niet weigeren de opgevraagde gegevens aan de overheidsinstanties bezorgen, ook al zijn die gegevens beschikbaar bij een authentieke gegevensbron. Men kan alleen een klacht indienen bij de klachtenbehandelaar van de betrokken overheidsdienst, die de klacht voor advies moet doorsturen naar de Vlaamse Toezichtscommissie.
- Het principe van de eenmalige gegevensopvraging wordt ingevoerd, en de betrokkenen hebben het recht om te weigeren de gevraagde gegevens aan te leveren als ze beschikbaar zijn bij een authentieke gegevensbron.

De Vlaamse regering heeft gekozen voor de eerstgenoemde optie, omdat de tweede optie op dit moment risico's inhoudt voor betrokkene. Men moet zeker zijn dat het gevraagde gegeven

inderdaad bij een authentieke gegevensbron gekend is en dat er geen technische of reglementaire redenen zijn waarom de entiteit van de Vlaamse administratie het gegeven toch opvraagt. Bovendien is er het risico dat de aanvraag, vergunning, ... niet wordt behandeld zolang de entiteit van de Vlaamse administratie de gegevens in kwestie niet bij de authentieke gegevensbron heeft geraadpleegd.

De SERV begrijpt dat een recht van de betrokkene om te weigeren de gevraagde gegevens aan te leveren als ze beschikbaar zijn bij een authentieke gegevensbron niet van vandaag op morgen kan worden ingevoerd, maar meent dat dit op termijn wel het principe moet worden.

De raad vraagt dat intussen in het voorontwerp de nodige instrumenten worden ingeschreven om de dynamiek in de regeling te verzekeren. Daarom suggereert de raad dat er ofwel een evaluatiebepaling in het decreet wordt ingeschreven, ofwel dat de Vlaamse Toezichtscmissie voor het Elektronisch bestuurlijke gegevensverkeer de opdracht krijgt om jaarlijks een verslag met aanbevelingen op te maken om de toepassing van het principe van de eenmalige gegevensopvraging geleidelijk aan te verruimen en te verbeteren. In elk geval lijkt het volgens de raad wenselijk dat de afschaffing van de verplichting tot het voorleggen van een eensluidend verklaard afschrift, beslist door de Vlaamse regering op 23 april 2004, in het voorliggend decreet wordt opgenomen.

4. Eenmalige gegevensopvraging door lokale besturen?

De verplichting om de gegevens slechts eenmaal op te vragen of om de gegevens bij een authentieke gegevensbron in te winnen, geldt volgens het voorontwerp enkel voor de entiteiten van de Vlaamse administratie en niet voor bijvoorbeeld de lokale besturen. De reden is dat vandaag niet alle lokale besturen klaar zouden zijn om dit te realiseren.

Ook lokale besturen vragen evenwel veel informatie op bij bedrijven, organisaties en burgers. De SERV vraagt dan ook dat wordt bekeken of het mogelijk is om in het decreet nu reeds een datum op te nemen waarop het principe van de eenmalige gegevensopvraging ook van toepassing wordt op de lokale besturen. Intussen is het volgens de SERV in elk geval wenselijk dat er een actief stimuleringsbeleid wordt gevoerd naar lokale besturen toe om het principe van de eenmalige gegevensopvraging te promoten, bijvoorbeeld via de jaarlijkse prijs voor de meest eenvoudige gemeente, labels voor goede formuleren, benchmarking tussen gemeenten... Zo nodig moet de decretale basis worden gelegd voor dergelijk actief stimuleringsbeleid.

5. Wanneer voelbaar in de praktijk?

De SERV merkt op dat het decreet pas in de praktijk voelbaar zal zijn, nadat en op voorwaarde dat er voldoende authentieke gegevensbronnen zijn vastgelegd. Er zijn terzake nog heel wat vragen die moeten beantwoord worden: Hoe zullen authentieke gegevensbronnen worden aangeduid? Waaraan moeten die bronnen voldoen om als authentieke bron te worden erkend? Hoe zal de Vlaamse regering dat omschrijven? Wie staat in voor de praktische uitvoering en opvolging opdat de authentieke gegevensbron blijft voldoen aan de criteria? Zullen de Vlaamse entiteiten voldoende financiële middelen hebben om die authentieke gegevensbronnen te beheren?...

Ook de vastlegging als de authentieke gegevensbron zelf vergt in de meeste gevallen nog een hele procedure, waarvoor bovendien het initiatief ligt bij elke functioneel bevoegde minister voor de authentieke gegevensbronnen van zijn of haar beleidsdomein.

De SERV vraagt of dat laatste wel aangewezen is. Een alternatief is immers dat in het decreet aan de Coördinatiecel Vlaams e-government (CORVE) een centrale rol wordt toegewezen. Dat lijkt aangewezen, en is in lijn met de beleidsbrief wetsmatiging en e-government 2006-2007 waarin werd gesteld dat CORVE zou evolueren van een tijdelijk interdepartementaal project naar een stabiele juridische structuur die zo zelf erkend kan worden als tussenpersoon en beheerder/behandelaar van privacygevoelige gegevens.

In elk geval is ook hier een actief stimulerings- en opvolgingsbeleid wenselijk om te verzekeren dat de operationalisering voldoende snel vordert. De Raad suggereert daarom dat er een duidelijke planning en eventueel een politieke doelstelling wordt vastgelegd (bijvoorbeeld in de vorm van een datum waarop de eenmalige gegevensopvraging in de praktijk een feit moet zijn of in de vorm van een te realiseren administratieve lastenvermindering).

Een tweede suggestie om de voortgang van de uitvoering van nabij te kunnen opvolgen, is een periodieke publieke rapportage over de uitvoering van het decreet. In die rapportage moeten ook de resultaten van de meting van de administratieve als gevolg van de eenmalige gegevensopvraging en het maximale hergebruik van gegevens worden opgenomen.

6. Stimulering van innovatie is positief

De SERV verwelkomt dat er in het voorontwerp mechanismen zijn ingebouwd om innovatie te stimuleren, met name via de publieke en kosteloze ter beschikking stelling van de zgn. meta-data en testgegevens. Dergelijke 'open source' informatie laat maximaal toe om onderzoek te

doen naar nieuwe gebruiksmogelijkheden en om nieuwe ideeën te ontwikkelen. Immers, niet alleen de overheid kan goede ideeën hebben over hoe de eenmalige gegevensopvraging in de praktijk kan gerealiseerd worden. Ook burgers en ondernemingen kunnen innovatieve en creatieve voorstellen hebben. Een bedrijf dat uit eigen beweging een voor de gegevensuitwisseling nuttige toepassing wil maken wordt echter thans beperkt door het feit dat ze slechts een beperkt zicht hebben op de opbouw van de gegevensbronnen en bij gebrek aan gegevens kunnen ideeën niet kunnen valideren. Het ter beschikking stellen van testgegevens en metagegevens – gegevens over hoe de gegevens in de authentieke databronnen geordend zijn – maken het mogelijk dat ook externen aan de overheid ('de markt' of 'ict-community') meedenken over het opbouwen van bijkomende diensten en het verbeteren van de dienstverlening.

7. Aandacht voor privacy en het vertrouwelijk karakter van commerciële en industriële informatie

De SERV waardeert dat het voorontwerp veel aandacht schenkt aan een sluitende regeling van het gebruik van persoonsgegevens en de bescherming van persoonlijke levenssfeer. Maar over het vertrouwelijk karakter van commerciële en industriële informatie is het voorontwerp minder expliciet. De SERV vraagt dan ook dat hieraan de nodige aandacht wordt besteed en er een sluitende regeling wordt voorzien.

Verder meent de SERV dat de Vlaamse Toezichtcommissie haar taken onafhankelijk en deskundig moet kunnen uitoefenen. Die taken omvatten o.a. advies verlenen aan de klachtenbehandelaars in verband met het meervoudig opvragen van dezelfde gegevens, de bescherming van de privacy, adviezen en aanbevelingen verlenen over de uitvoering en de evaluatie van het voorliggende decreet...). Om dit onafhankelijk en deskundig optreden van de commissie te garanderen, vraagt de raad of het niet wenselijk is dat de samenstelling en werking van die toezichtcommissie nader wordt vastgelegd in het decreet.

8. Werk maken van codificatie

De SERV stelt vast dat er de laatste jaren heel wat bepalingen zijn gekomen die de toegang tot informatie regelen. Zij zitten echter gespreid over meerdere decreten en van elkaar losstaande initiatieven: openbaarheid van bestuur, hergebruik overheidsinformatie, klachtendecreet, ombudsdienstdecreet, wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en nu het elektronisch bestuurlijk verkeer. Op korte termijn komen daar wellicht nog andere bij: het formulierendecreet (zie regelgevingsagenda

wetsmatiging), de omzetting van de Europese INSPIRE-richtlijn ("INfrastructure for SPatial InfoRmation in Europe"), de omzetting van de dienstenrichtlijn (cf. bepalingen inzake unieke loketten), de verdere implementatie van het Aarhus verdrag inzake toegang tot milieu-informatie... Om die reden vraagt de SERV dat er werk zou worden gemaakt van de codificatie van die bepalingen in één decreet bestuursrecht.

In elk geval vraagt de raad dat het voorliggend voorontwerp legistiek wordt nagekeken. Zo is alvast de verwijzing in art. 3, laatste lid niet correct. De verwijzing naar "§3 " moet "derde lid" zijn.

ADVIES VAN DE VLAAMSE ADVIESRAAD VOOR BESTUURSZAKEN

d.d. 13 december 2007

vlaamse adviesraad voor bestuurszaken

advies

voorontwerp van decreet betreffende
het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer

13 december '07

07/WE/02

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave.....	74
0. INLEIDING	74
1. ADVIES.....	74
1.1. E-government.....	74
1.2. De burger als vertrekpunt.....	75
1.3. Effectmeting	75
1.4. Kader vs. uitvoering.....	76
1.5. Financiële gevolgen	77
1.6. Lokale en provinciale besturen	77
1.7. Interbestuurlijke samenwerking	78
1.8. Klachtenrecht.....	79
1.9. Hergebruik overheidsinformatie.....	79
1.10. Koppeling met het werkprogramma 2008-2009 van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken	80
2. SAMENVATTING EN CONCLUSIES	80

0. INLEIDING

Op vrijdag 9 november '07 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet betreffende het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer principieel goed. Tevens besliste de regering het advies te vragen aan de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken.

De Raad ontving de adviesvraag per brief van 9 november '07 van Vlaams minister Geert Bourgeois. De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken besprak het voorontwerp op zijn plenaire vergaderingen van 14 november en 12 december '07.

Op de bijeenkomst van 14 november 2007 vond er een gedachtewisseling plaats met de heer Frank Franceus, adjunct-kabinetschef van de heer minister Geert Bourgeois. Hij gaf een korte toelichting bij de totstandkoming, de doelstellingen en de inhoud van het voorontwerp, waarna hij antwoordde op de vragen van de leden. We wensen hem daarvoor uitdrukkelijk te danken.

1. ADVIES

1.1. E-government

De Vlaamse Regering geeft in de memorie aan dat het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer een belangrijke rol speelt in het streven naar een betere, efficiëntere en eenvoudigere overheid. Het voorliggende decreet wil dit gegevensverkeer beter stroomlijnen door een aantal principes te verankeren:

- het principe van de eenmalige gegevensopvraging;
- het principe van de authentieke gegevensbronnen;
- het beschermen van de persoonlijke levenssfeer.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken gaat akkoord met het uitgangspunt van de Vlaamse Regering en onderschrijft de aangegeven principes. Daarmee zit de Vlaamse Regering op dezelfde lijn als de Europese Unie, die een efficiënte overheid als belangrijk element ziet voor de totstandkoming van de Lissabon-

doelstellingen voor een competitieve en dynamische kenniseconomie. De Europese Raad noemde in dit verband de opbouw van een volledig inclusieve informatiemaatschappij, gebaseerd op grootschalig gebruik van informatie- en communicatietechnologieën (ICT) bij o.a. overheidsdiensten essentieel.

Het regelen van het elektronisch gegevensverkeer is volgens de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken een cruciale stap in het streven naar een efficiëntere overheid door middel van e-government, maar het is slechts één stap. Zo werd er pas twee weken na de principiële goedkeuring van voorliggende ontwerpdecreet een voorontwerp goedgekeurd dat aan elektronische formulieren dezelfde rechtsgeldigheid verschaft als aan papieren formulieren (dit voorontwerp maakt ook het voorwerp uit van advisering door de Raad). Dit is eveneens een element van het Vlaamse e-government beleid. De Raad vraagt zich af waarom het kleine formulierendecreet (vier artikels) niet kon worden geïncorporeerd in het decreet betreffende het gegevensverkeer.

E-government is daarnaast meer dan alleen een technisch verhaal, het behelst bijvoorbeeld ook het hanteren van ICT-instrumenten voor een betere overheidscommunicatie, voor het bevorderen van participatie, of voor het wegwerken van de digitale kloof. De Raad mist in de memorie bij het voorontwerp een duidelijke kadering van het decreet binnen de ruimere strategie van de Vlaamse Regering voor e-government. Hoe past het voorontwerp daarin? Wat zijn de volgende stappen die zullen worden genomen?

1.2. De burger als vertrekpunt

In de memorie van toelichting wordt enkel gefocust op de administratieve vereenvoudiging voor de burger als ultieme finaliteit van de voorliggende regelgeving. Nochtans is de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken van mening dat het voorontwerp ook andere doelen dient. Zo wordt door het principe van de authentieke gegevensbronnen ook de samenwerking tussen de verschillende entiteiten binnen de Vlaamse overheid gepromoot en wordt de overheid gestimuleerd om de verkokering te overstijgen, zelfs doorheen de verschillende bestuursniveaus. Met andere woorden: het ontwerpdecreet zorgt ook voor een beter bestuurlijk beleid in het algemeen. De Raad vindt deze doelstelling even belangrijk.

1.3. Effectmeting

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken vraagt zich af hoe de door de Vlaamse Regering naar voor geschoven doelstellingen zullen geëvalueerd worden. In de memorie van toelichting wordt verwezen naar het i2010-actieplan van de Europese Commissie. In dat actieplan wordt het belang beklemtoond van het verstrekken van relevante informatie en het kwantificeren, benchmarken, meten en vergelijken van de effecten en voordelen voor de popularisering van e-government. In het decreet en in de memorie is er niets te vinden over dergelijke effectmeting. In het RIA-rapport is hierover wel het volgende opgenomen:

"De meting van de administratieve lasten kan pas gebeuren nadat die authentieke gegevensbronnen zijn aangewezen en nadat de resultaten van de nulmeting van de administratieve lasten, veroorzaakt door Vlaamse wetgeving, gekend zijn. Die resultaatsgegevens zijn de vertrekbasis om te kunnen meten welke administratieve lastenvermindering de eenmalige gegevensopvraging en het maximale hergebruik van gegevens realiseert."

De Raad wil erop wijzen dat het essentieel zal zijn dat die effectmeting ook effectief vorm krijgt. Het is pas als de voordelen van het hanteren van e-government instrumenten, zoals de authentieke databanken,

duidelijk worden gekwantificeerd en worden gecommuniceerd, dat het belang ervan zal doordringen in alle geledingen van de overheid.

1.4. Kader vs. uitvoering

Het voorliggende ontwerp van decreet is een zogenaamde kaderregeling. Dit betekent dat in het decreet de algemene contouren worden geschetst waarbinnen de Vlaams overheid haar beleid wil voeren, maar dat er nog heel veel zaken het voorwerp moeten uitmaken van verdere concretisering. De opdracht voor die verdere uitvoering van het uitgetekende kader ligt in het voorontwerp bij de Vlaamse Regering. Om invulling te geven aan het decreet moet de Vlaamse Regering:

1. Het klachtenrecht van toepassing maken (artikel 3, 4° alinea – bij aanwijzing van de authentieke gegevensbronnen);
2. Een procedure vastleggen inzake vaststelling van een authentieke gegevensbron (artikel 4, §1);
3. De verschillende authentieke gegevensbronnen aanwijzen (artikel 4, §1);
4. De voorwaarden en de wijze waarop de gegevens worden verwerkt bepalen (artikel 4, §1 - optioneel);
5. De authentieke gegevensbronnen vaststellen die door een externe overheid worden beheerd en die door de entiteiten van de Vlaamse administratie moeten worden geraadpleegd (artikel 4, §2);
6. De nodige akkoorden sluiten met de externe overheden zodat de gegevens die in die authentieke gegevensbronnen opgenomen zijn, kunnen worden gebruikt (artikel 4, §2);
7. Een of meer entiteiten van de Vlaamse administratie aanwijzen om tussenbeide te komen bij de mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen (artikel 4, §3 – optioneel);
8. Afnemersfora samenstellen voor de instanties die authentieke gegevensbronnen beheren en voor de entiteiten die tussenbeide komen bij de mededeling van de gegevens uit authentieke gegevensbronnen, die advies verlenen aan deze instanties en entiteiten om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer te verbeteren (artikel 4, §4 – optioneel);
9. Regels bepalen voor het aanrekenen van kosten voor de elektronische mededeling van die gegevens aan derden (artikel 6, 2° alinea – optioneel);
10. Regels bepalen voor de melding van onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens (artikel 6, 3° alinea – optioneel);
11. Nadere bepalingen uitvaardigen over de registratie van de raadpleging van de metagegevens en het gebruik van de testgegevens (artikel 7, §2 – optioneel);
12. Bepalen van de opdrachten en de manier van aanwijzing van die veiligheidsconsulenten (artikel 9);
13. Kamers oprichten binnen de toezichtcommissie voor specifieke materies (artikel 10, §1 – optioneel);
14. Regelen van de instelling en werking van de toezichtcommissie en van de kamers (artikel 10, §4);
15. Bepalen van de datum van inwerkingtreding van elk van de artikelen (artikel 31).

Doordat zoveel cruciale elementen nog verdere uitvoering moeten krijgen, is het voor de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken onmogelijk om de volledige draagwijdte van het decreet te kunnen inschatten. De Raad kan zich op dit moment dan ook nog niet ten volle uitspreken over alle genomen opties omdat we nog geen zicht hebben op de invulling van die opties door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken vraagt zich af of er reeds zicht is op de planning voor de opmaak van de uitvoeringsbesluiten (wie doet wat? wat is de timing? ...). Daarnaast vraagt de Raad om betrokken te worden bij de totstandkoming van de basisuitvoeringsbesluiten, omdat pas op dat moment duidelijk zal worden hoe het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer verder vorm zal krijgen.

1.5. Financiële gevolgen

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken heeft geen zicht op de mogelijke financiële gevolgen van het voorontwerp. Op dit moment zijn er bij ons weten geen middelen voorzien in de begroting 2008 voor de uitvoering van het decreet. Nochtans zijn er volgens de Raad duidelijke onkosten aan verbonden.

Aangeduid worden als beheerder van de authentieke gegevensbronnen zal bijvoorbeeld zeker geld kosten. De gegevens moeten up-to-date worden gehouden, er moeten voldoende garanties zijn voor de veiligheid, er moet gewerkt worden met een veiligheidsconsulent, er zijn verplichtingen inzake terbeschikkingstelling van test- en metagegevens, enz... Het vastleggen van de authentieke gegevensbronnen zal volgens de memorie gebeuren op voorstel van de bevoegde beleidsraad (memorie van toelichting, p. 14). De Raad vraagt zich af of voor de verschillende Vlaamse entiteiten, die sinds de BBB-operatie zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen middelen, geen extra middelen moeten worden voorzien om hen te stimuleren om in te stappen in het verhaal van de authentieke gegevensbronnen.

Tenslotte blijkt ook voor de op te richten toezichtscommissie geen apart budget weggelegd. Ervaring met de Raad voor Verkiezingsbetwisting en de Tuchtraad leert ons echter dat een goede en doordachte ondersteuning van cruciaal belang is voor het welslagen van dergelijke externe commissies.

1.6. Lokale en provinciale besturen

"Zonder een stevige lokale component is het Vlaams e-government een reus op lemen voeten. Een groot gedeelte van de overheidsdienstverlening gebeurt immers via de lokale besturen. Bovendien vormen de lokale besturen het bestuursniveau waarmee burgers het meest in aanraking komen." (Vlaams minister Geert Bourgeois in zijn beleidsbrief 2008 E-government en wetsmatiging, p. 37).

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken kan zich volledig akkoord verklaren met deze stellingname en vindt het dan ook heel positief dat de lokale en provinciale besturen na overleg ook zijn opgenomen binnen het toepassingsgebied van het voorliggende ontwerpdecreet.

Daarbij is rekening gehouden met de eigenheid van vooral de gemeenten. Studies wijzen namelijk uit dat het ICT-beleid in veel kleine gemeenten nog in de kinderschoenen staat.¹ Het principe van de éénmalige gegevensopvraging zal voor hen dus nog niet te verwezenlijken zijn. Gemeenten worden daartoe dan ook vrijgesteld in het decreet.

Daarnaast krijgen ze de mogelijkheid om de verplichte aanstelling van een veiligheidsconsulent (indien ze beheerder zijn van een authentieke gegevensbron) in intergemeentelijk samenwerkingsverband te organiseren (memorie van toelichting bij artikel 9, p. 29). De Raad juicht deze opties toe.

Volgens de delegatie van de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) binnen de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken waren de provincies vragende partij om het principe van de éénmalige gegevensopvraging wel verplicht op hen van toepassing te maken. Dit is echter niet opgenomen in het voorontwerp. Provincies zijn samen met de gemeenten vrijgesteld. Het is voor de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken onduidelijk waarom de Vlaamse Regering niet is ingegaan op de vraag van de provincies.

De lokale en provinciale besturen zullen volgens de memorie van toelichting betrokken worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten. Ze zullen deel uitmaken van de interdepartementale

¹ Rotthier, S; Boudry, E.; De Rynch, F.; *Diffusie van ICT in kleine Vlaamse gemeenten*; SBOV-rapport: D/2006/10106/006; mei 2006.

stuurgroep voor het bestuurlijk gegevensverkeer (memorie, p. 14). Deze keuze wordt toegejuicht door de Raad, gezien het grote belang van deze burgernabije besturen in het hele bestuurlijke gegevensverkeer.

Het is in die zin dan ook jammer dat de cruciale rol van de lokale besturen niet verder wordt uitgewerkt in het decreet. Nochtans is er daaromtrent dit jaar een heel gewaardeerde studie gepubliceerd door IBM (in opdracht van CORVE – de coördinatieceel Vlaams E-government)². Daarin worden een aantal strategische projecten opgesomd voor een Vlaams lokaal e-government beleid. Bepaalde daarvan worden overgenomen in het decreet (zoals het principe van de authentieke gegevensbronnen), maar anderen kunnen niet terug gevonden worden in het voorontwerp, terwijl ze er volgens de Raad zeker op hun plaats konden staan. Voorbeelden daarvan zijn het opstellen van een gezamenlijke producten- en dienstencatalogus, het oprichten van een kennis- en competentiecentrum, en het lanceren van (financiële) stimulansen voor lokale e-government projecten (vb. de uitbreiding van VIP).

Vlaams minister Geert Bourgeois verwijst in zijn beleidsbrief 2008 'E-government en wetsmatiging' zelf naar die studie: "*Uit de studie interbestuurlijk e-government is gebleken dat bij de lokale besturen grote verwachtingen leven met betrekking tot ondersteuning vanuit de Vlaamse overheid.*" Onderzoek door Kris Snijckers naar de ervaringen met de aansluiting van de OCMW's op de Kruispuntbank bevestigt dit.³ Daaruit blijkt dat lokale besturen expliciet moeten worden gewezen op de voordelen van een specifiek project en dat soms zelfs dwang als laatste hulpmiddel aangewezen is. Met andere woorden: een actieve rol van de Vlaamse overheid zal noodzakelijk zijn om het cruciale lokale luik van dit decreet te verwezenlijken. Anders blijft het Vlaamse e-government beleid "*een reus op lemen voeten*".

1.7. Interbestuurlijke samenwerking

Bepaalde belangrijke gegevensbronnen bevinden zich niet op Vlaams niveau, maar op lokaal, provinciaal of federaal niveau. Het zal volgens de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken in het kader van de naar voor geschoven doelstellingen belangrijk zijn dat ook die databanken ontsloten worden. In het voorontwerp wordt daarover het volgende opgenomen:

Artikel 4, §2. De Vlaamse Regering stelt vast welke authentieke gegevensbronnen die door een externe overheid worden beheerd, door de entiteiten van de Vlaamse administratie moeten worden geraadpleegd om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen. De Vlaamse Regering sluit met de externe overheden de nodige akkoorden zodat de gegevens die in die authentieke gegevensbronnen opgenomen zijn, kunnen worden gebruikt.

De Raad benadrukt het belang van dit artikel. Het blijft welliswaar de Vlaamse Regering die de authentieke bronnen aanduidt, maar de kennis over en ervaring met die bronnen bevindt zich op een ander niveau. Het zal dus van cruciaal belang zijn dat de Vlaamse Regering hier goede samenwerkingsakkoorden sluit en niet te veel binnen haar eigen institutioneel kader blijft.

² IBM, *Strategische studie geïntegreerd e-government. Hefboom voor een e-government aanpak voor, door en met de lokale besturen*, 4 juli 2007.

³ Snijckers, K.; (2007); *Management van interbestuurlijke e-government projecten*; in: Burger, Bestuur en Beleid, jaargang 3, n° 4; pp. 347 – 360.

1.8. Klachtenrecht

In het voorontwerp is een klachtrecht opgenomen (artikel 3, 2° en 3° alinea):

"De gebruiker bij wie een entiteit van de Vlaamse administratie een gegeven opvraagt, kan overeenkomstig het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen een klacht indienen met vermelding dat het gevraagde gegeven overeenkomstig §1 bij een authentieke gegevensbron moet worden opgevraagd, zonder dat hij op basis van die klacht kan weigeren het gevraagde gegeven te verschaffen.

Het klachtrecht, vermeld in §3, kan worden uitgeoefend vanaf het ogenblik dat de Vlaamse Regering, ter uitvoering van artikel 4, §1, en §2, de authentieke gegevensbronnen heeft aangewezen."

De bedoeling van het klachtrecht is eigenlijk de mogelijkheid geven aan de burger om aan de overheid te signaleren waar er nog problemen zitten met de gegevensopvraging. De klager moet de overheid dus in staat stellen om de organisatie te verbeteren. De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken beklemtoont het belang hiervan. Het is als het ware een soort meldpuntfunctie, die de overheidsgeledingen moet wakker houden. Het is ook een manier om de verkokering tegen te gaan: overheidsinstanties worden verplicht om vanuit het standpunt van de burger te kijken. Dus naast de top-down verandering die er door dit decreet moet komen, kan de burger ervoor zorgen dat er ook een bottom-up stimulans is om te hervormen. De term "klacht" is dus misschien wat zwaar, maar het instrument op zich is zeker nuttig.

1.9. Hergebruik overheidsinformatie

Artikel 7 van het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie bepaalt het volgende:

"Als een vergoeding wordt gevraagd voor het hergebruik, mogen de totale inkomsten uit het verstrekken van bestuursdocumenten voor hergebruik niet hoger zijn dan de kosten van verzameling, productie, vermenigvuldiging en verspreiding, vermeerderd met een redelijk rendement op investeringen. De vergoedingen moeten over de desbetreffende berekeningsperiode genomen kostengeoriënteerd zijn en berekend worden overeenkomstig de boekhoudkundige beginselen die op de betrokken instantie van toepassing zijn. De Vlaamse Regering kan hierrond de nodige verduidelijkingen uitwerken."

Volgens de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken moet onderzocht worden in welke mate dit compatibel is met het voorstelde artikel 6 van het ontwerpdecreet:

"De elektronische mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4, §1, aan andere instanties is kosteloos.

De Vlaamse Regering kan regels bepalen voor het aanrekenen van kosten voor de elektronische mededeling van die gegevens aan derden.

(...)"

1.10. Koppeling met het werkprogramma 2008-2009 van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken

Het voorliggende decreet is zoals gezegd een cruciale eerste stap in een globale e-government strategie. Verdere stappen zijn echter noodzakelijk. De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken engageert er zich toe om tegen het begin van de volgende legislatuur te onderzoeken welke overige elementen het Vlaamse e-governmentbeleid in ogenschouw moet nemen en hoe daar concreet invulling kan aan worden gegeven. Dit onderwerp zal als anticiperend thema worden opgenomen in het werkprogramma 2008-2009.

2. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

De Vlaamse Adviesraad kan zich akkoord verklaren met de doelstellingen van het voorontwerp en vindt het initiatief een cruciale eerste stap in een goed onderbouwd e-governmentbeleid. De Raad mist in de memorie van toelichting echter een duidelijke kadering van het decreet binnen de ruimere strategie van de Vlaamse Regering voor e-government.

In de memorie van toelichting wordt enkel gefocust op de administratieve vereenvoudiging voor de burger als ultieme finaliteit van de voorliggende regelgeving. Het ontwerpdecreet zorgt echter ook voor een beter bestuurlijk beleid in het algemeen. De Raad vindt deze doelstelling even belangrijk.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken wijst erop dat het essentieel zal zijn dat de effectmeting van de voorgestelde doelstellingen ook effectief vorm krijgt. Het is pas als de voordelen van het hanteren van e-government instrumenten duidelijk worden gekwantificeerd en worden gecommuniceerd, dat het belang ervan zal doordringen in alle geledingen van de overheid.

Het voorliggende ontwerp van decreet is een zogenaamde kaderregeling. Doordat zoveel cruciale elementen nog verdere uitvoering moeten krijgen, is het voor de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken onmogelijk om de volledige draagwijdte van het decreet te kunnen inschatten. De Raad vraagt om betrokken te worden bij de totstandkoming van de basisuitvoeringsbesluiten.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken heeft geen zicht op de mogelijke financiële gevolgen van het voorontwerp. Nochtans zijn er volgens de Raad duidelijke onkosten aan verbonden.

Lokale en provinciale besturen zijn als meest burgers nabij overheidsniveau een cruciaal element in het welslagen van het Vlaams e-governmentbeleid. De Raad vindt het dan ook heel positief dat de lokale en provinciale besturen na overleg ook zijn opgenomen binnen het toepassingsgebied van het voorliggende ontwerpdecreet. Daarbij is bovendien rekening gehouden met de eigenheid en schaal van vooral de gemeenten.

De Raad vindt het jammer dat de cruciale rol van de lokale besturen niet verder wordt uitgewerkt in het decreet. Onderzoek wijst namelijk heel duidelijk uit dat een actieve rol van de Vlaamse overheid noodzakelijk zal zijn om het cruciale lokale luik van dit decreet te verwezenlijken (financiële en andere ondersteuning). Die ondersteunende rol van de Vlaamse overheid mist de Raad in het voorontwerp.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken wijst op het belang van een goede interbestuurlijke samenwerking voor de totstandkoming van de doelstellingen van het decreet.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken is akkoord met het invoegen van een zogenaamd 'klachtenrecht' voor de burgers, maar heeft wat problemen met de geladen term. Misschien is 'meldrecht' een betere omschrijving van het instrument.

Volgens de Raad moet bijkomend onderzocht worden of het voorontwerp compatibel is met het recent goedgekeurde decreet betreffende het hergebruik van overheidsinformatie, vooral wat de bepalingen betreffende kostprijs voor derden betreft.

Namens de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken,

(getekend)

Herman MATTHIJS
Voorzitter

ADVIES VAN DE COMMISSIE
VOOR DE BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

d.d. 16 januari 2008

Advies nr. 01/2008 van 16 januari 2008

Betreft: advies m.b.t. het ontwerp van decreet *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer* (A/2007/035)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVP"), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Vlaamse Minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, Geert BOURGEOIS, ontvangen op 19/11/2007;

Gelet op het verslag van de Voorzitter en de heer Frank ROBBEN;

Brengt op 16/01/2008 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Het voorgelegde ontwerpdecreet strekt ertoe het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer binnen de Vlaamse administraties eenduidig en transparant te regelen.

II. ONDERZOEK VAN DE ONTWERPTEKST

A. ALGEMENE BEOORDELING IN HET LICHT VAN DE WVP

2. Het initiatief dient vanuit het perspectief van de WVP toegejuicht te worden. Momenteel kan men immers gewagen van het ontbreken van een gedegen controle op de elektronische gegevensuitwisseling tussen diensten die afhangen van de gemeenschappen en gewesten.

3. Er bestaat in de schoot van de Commissie geen specifiek sectoraal comité dat bevoegd is om zich uit te spreken over het al dan niet geoorloofd karakter van een voorgenomen elektronische gegevensuitwisseling tussen deze diensten (machtigingsstelsel). Dit betekent echter niet dat de betrokken diensten vrijuit kunnen handelen. Zij moeten hoe dan ook de WVP naleven. De bescherming van de persoonlijke levenssfeer impliceert immers dat geval per geval wordt nagegaan of de doeleinden waarvoor men de gegevens wenst te bekomen, verenigbaar zijn met deze waarvoor de gegevens initieel werden ingezameld; of de gegevens waarvan de mededeling gevraagd wordt, proportioneel zijn in het licht van het doeleinde.

4. De WVP biedt de betrokken instanties weliswaar de mogelijkheid om het advies van de Commissie in te winnen m.b.t. een voorgenomen elektronische gegevensuitwisseling, maar een advies legt echter niet hetzelfde gewicht in de schaal als een machtigingsbeslissing.

5. Teneinde deze lacune in de WVP op te vangen, voorziet dit ontwerp van decreet in de oprichting van een Vlaamse Toezichtscommissie voor het Elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer, hierna "toezichtscommissie". Deze zal, naar analogie van de sectorale comités binnen de Commissie, machtigingen verlenen in verband met de elektronische mededeling van persoonsgegevens door Vlaamse overheidsdiensten. Hierbij waakt zij erover dat de WVP gerespecteerd wordt (artikelen 8 en 10 van het ontwerpdecreet).

6. In de mate dat door dit ontwerp van decreet een lacune met niet onbelangrijke privacyrepercussies verhelpt, kan dit initiatief niet anders dan positief onthaald worden.

B. PIJNPUNTEN

7. Niettegenstaande het initiatief in abstracto als positief dient bestempeld te worden, roepen de memorie van toelichting en de ontwerpbepalingen toch een aantal bedenkingen op.

8. Uit de memorie van toelichting (punt 1.6.4. op bladzijde 11) blijkt dat het de bedoeling is dat het ontwerpdecreet complementair is aan de WVP, m.a.w. dat het alleen die punten regelt waarvoor de WVP niets voorziet, zoals een machtigingssysteem voor de diensten die van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap afhangen.

9. De Commissie stelt echter vast dat het ontwerpdecreet niet louter complementair is. De toezichtscommissie krijgt ook een ruime adviesbevoegdheid in verband *met de elektronische mededeling van persoonsgegevens* (zie artikel 10, § 2, en diverse wijzigingsbepalingen van het ontwerp). Krachtens 29 WVP beschikt de Commissie echter over een algemene adviesbevoegdheid ter zake. Dit betekent dat er 2 organen in gelijke mate bevoegd zijn om met betrekking tot eenzelfde probleem een advies te verstrekken. Men loopt dus het risico op divergente adviezen, wat vanuit WVP-perspectief geen goede zaak is.

10. Hier kan dan ook de vraag gesteld worden of het niet aangewezen is om de problematiek van het elektronische gegevensverkeer van gemeenschappen en gewesten en de controle daarop best te regelen op een uniforme gestructureerde wijze binnen de schoot van de Commissie, een mogelijkheid die artikel 30 van het ontwerpdecreet niet uitsluit.

11. Dergelijke regeling heeft een aantal onmiskenbare voordelen. Er moeten geen nieuwe structuren en organisaties uitgebouwd worden. Een nieuw orgaan kan maar functioneren voor zover het over het nodige personeel en infrastructuur beschikt. Het veroorzaakt dus een niet onbelangrijke financiële last. Door te werken binnen een bestaand orgaan worden de kosten beperkt gehouden omdat alleen maar middelen worden moeten voorzien tot dekking van het meerwerk dat een bevoegdheidsuitbreiding met zich mee brengt.

12. Er wordt een uniforme toepassing van de WVP verzekerd. Wanneer verschillende instanties waken over de toepassing van dezelfde wet, ligt het voor de hand dat er divergenties zullen ontstaan omtrent de interpretatie en draagwijdte van sommige bepalingen en de rechtsonderhorige dus tegenstrijdige signalen ontvangt.

13. Verder wordt er de aandacht op gevestigd dat de creatie van een machtigingsinstantie (zoals de toezichtscommissie) buiten de schoot van de Commissie bevoegdheidsproblemen doet ontstaan en

de gegevensuitwisseling tussen de diverse overheidsniveaus bemoeilijkt. Wanneer men uit een databank gegevens (antwoorden) wenst te verkrijgen, moeten er eerst gegevens worden verstrekt (vraag). Voor alle sectorale comités die binnen de Commissie actief zijn, wordt het principe gehanteerd dat het sectoraal comité onder wiens bevoegdheid de antwoordverstrekker valt, de integrale gegevensstroom beoordeelt (zowel de vraag- als antwoordstroom). Wanneer de instantie die de vraag stelt en diegene die het antwoord verstrekt niet onder de bevoegdheidssfeer vallen van een sectoraal comité van de Commissie, moet zowel voor elke uitgaande stroom (vraag) als voor elke inkomende stroom (antwoord) een machtiging gevraagd worden. Er is immers geen overkoepelend orgaan binnen hetwelk afspraken kunnen gemaakt worden omtrent de bevoegdheid ter zake.

14. Het creëren binnen de Commissie van een sectoraal comité dat zich bezighoudt met de elektronische gegevensuitwisseling binnen een bepaalde gemeenschap/gewest vereist een aanpassing van de wet.

15. De Commissie is zich ervan bewust dat het aantal sectorale comités in haar schoot niet onbeperkt kan worden uitgebreid. Een herschikking van de organisatie moet echter mogelijk zijn. Daarbij zou men kunnen overwegen de bestaande sectorale comités te hertekenen en specifieke comités op te richten voor de gemeenschappen en gewesten. Daarbij kan misschien de mogelijkheid onderzocht worden om de regionale overheden inspraak te verlenen in de aanstelling van bepaalde leden.

16. Op bladzijde 11 van de memorie van toelichting wordt gewag gemaakt van het belang van een nauwe band met de Commissie door voor een aantal leden van de toezichtscommissie als benoemingsvoorwaarde te vereisen dat zij lid zijn van de Commissie, modaliteit die in het decreet zal overgenomen worden. De Commissie stelt vast dat deze vereiste niet in de ontwerptekst terug te vinden is.

17. Trouwens wordt er volledigheidshalve de aandacht op gevestigd dat de Commissie bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd ingesteld (artikel 23, eerste lid, WVP). Deze laatste financiert de Commissie en benoemt haar leden. Het komt de Commissie dan ook voor dat het wenselijk is dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers hierover geraadpleegd wordt. Verder verwijst de Commissie naar wat zij in de bespreking van artikel 10 opmerkt.

18. Uit de bespreking m.b.t. artikel 4, § 3, van het ontwerp blijkt dat het de bedoeling is om "kruispuntbanken" uit te bouwen. De Vlaamse Regering kan een of meer entiteiten aanwijzen om

dergelijke functie te vervullen. Ter illustratie wordt in de bespreking verwezen naar het MAGDA-platform dat beheerd wordt door Corve.

19. De Commissie vestigt er de aandacht op dat de 2 belangrijkste kruispuntbanken op federaal niveau, namelijk de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid en de Kruispuntbank van Ondernemingen, over een gedetailleerde wettelijke basis beschikken en ook wettelijke garanties bieden inzake o.a. privacy.

20. Maximale gegevensdeling tussen diverse overheden heeft een niet onbelangrijke impact op de persoonlijke levenssfeer. De Commissie acht het dan ook wenselijk dat er m.b.t. kruispuntbanken decretale garanties verkrijgen inzake o.a. respect voor de WVP, veiligheid, vertrouwelijkheid, enz.

C. ONDERGESCHIKT: ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

21. De Commissie vestigt er de aandacht op dat hierna opmerkingen worden geformuleerd bij een aantal bepalingen die niet direct privacy gerelateerd zijn. Het betreft meestal bepalingen die een specifieke werkwijze of procedure regelen. Gelet op het feit dat deze bepalingen, in geval van een overdracht van de bevoegdheden van de toezichtscommissie aan een sectoraal comité opgericht in de schoot van de Commissie, een weerslag zullen hebben op de werkzaamheden van de Commissie en haar secretariaat, acht zij het dan ook gepast om te wijzen op eventuele problemen die zij met zich meebrengen.

Artikel 2

22. Dit artikel bepaalt de draagwijdte van een aantal termen die in het ontwerpdecreet worden gehanteerd. De Commissie stelt vast dat in artikel 4 gewag gemaakt wordt van "afnemersfora". Het is niet helemaal duidelijk wat er juist achter die term schuilgaat. Het lijkt dan ook aangewezen dat in artikel 2 nader wordt toegelicht wat met deze term bedoeld wordt.

Artikel 3

23. Dit artikel verplicht de entiteiten om aan de toezichtscommissie te melden wanneer ze gegevens opvragen bij de betrokkene zelf. De Commissie stelt zich vragen m.b.t. de draagwijdte van deze meldingsplicht. Immers:

- de toezichtscommissie kan van een dergelijke melding alleen maar akte nemen. Er is niet voorzien dat zij die melding op haar correctheid toetst;

- wanneer mocht blijken dat de melding onterecht was en de gegevens dus wel degelijk via een authentieke bron beschikbaar waren, kan de toezichtscommissie niet optreden. Zij kan hoogstens de betrokken entiteit schriftelijk terechtwijzen;
- het verzuim om de melding te verrichten, wordt niet gesanctioneerd.

24. Ook de passage in deze bepaling m.b.t. het klachtrecht roept vragen op. Het decreet van 1 juni 2001 *houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen*, regelt op algemene wijze de mogelijkheid van de burger om klacht in te dienen bij een bestuursinstelling over de handelingen en de werkzaamheden van een bestuursinstelling. Op basis van dit decreet lijkt iedere burger reeds over de mogelijkheid te beschikken om een klacht in te dienen in verband met het al dan niet opvragen van gegevens bij hemzelf en niet bij de authentieke gegevensbron.

Artikel 4

25. De Commissie vestigt er de aandacht op dat het gebruik van de termen "entiteiten" en "instanties", zoals die in artikel 2 worden omschreven niet altijd bijdraagt tot de duidelijkheid van de tekst. In de eerste paragraaf van dit artikel wordt gezegd dat de Vlaamse Regering de instanties aanwijst die authentieke bronnen beheren. Moeten hier onder instanties ook de entiteiten begrepen worden? Dit is een vraag die nog in andere artikelen van het ontwerp terugkomt, bijvoorbeeld artikel 10. Voor een goed begrip van het decreet wordt dit best verduidelijkt zodat er geen misverstanden kunnen ontstaan.

26. In deze bepaling wordt tevens gewag gemaakt van de verwijzingsrepertoria die de entiteiten beheren. Voor het overige wordt er niets geregeld m.b.t. die repertoria. Het is aangewezen dat deze lacune opgevuld wordt. Verwijzingsrepertoria kunnen immers gegevens bevatten die volgens de WVP als gevoelige gegevens moeten bestempeld worden (zie punten 8.1. tot 8.5.4). van het advies nr.14/2005 van 28 september 2005). Het is minstens een element waarmee de toezichtscommissie bij de beoordeling van een aanvraag tot machtiging rekening moet houden.

Artikel 5

27. Dit artikel verplicht de instanties om contact op te nemen met de toezichtscommissie telkens er vragen rijzen over de naleving van de regels en procedures inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Op zich kan er niets ingebracht worden tegen het feit dat instanties gestimuleerd worden om in geval van twijfel m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens het probleem voor te leggen aan de toezichtscommissie. De vraag kan gesteld worden of een niet afdwingbare verplichting nodig is.

28. Zoals de tekst geformuleerd is moeten alle vragen in verband met de verwerking van persoonsgegevens vanaf de ontwikkelingsfase van een project tot de toepassing ervan op het terrein, voorgelegd worden aan de toezichtscommissie. Heeft men eraan gedacht dat:

- zolang er geen antwoord is op de voorgelegde vragen, het project weliswaar niet lam gelegd wordt maar toch vaart zal minderen;
- een strikte naleving van de verplichting een niet onbelangrijke vragenstroom en dus werklast zal betekenen voor de toezichtscommissie;
- alle vragen moeten behandeld worden tijdens de vergaderingen van het toezichtsorgaan gelet op zijn collegiaal karakter.

29. Een dergelijke verplichte adviesprocedure tijdens de aanloopfase van een project hypothekeert de ongebondenheid van de toezichtscommissie, wanneer zij zich naderhand moet buigen over een machtigingsaanvraag van de betrokken instantie in het kader van dat project.

30. Een dergelijke verplichting lijkt dus zowel voor de betrokken administraties als voor de toezichtscommissie niet gewenste neveneffecten te hebben.

Artikel 7

31. Het nut van deze bepaling ontgaat de Commissie.

32. De entiteiten en instanties worden verplicht om aan de toezichtscommissie de resultaten te bezorgen van het onderzoek van de aanvragen die zij ontvingen voor de terbeschikkingstelling van testgegevens. Testgegevens zijn volgens artikel 2, 13° van het ontwerp anonieme of fictieve gegevens. Het zijn dus geen persoonsgegevens zoals gedefinieerd door de WVP.

33. Ingevolge artikel 10 van het ontwerp is de toezichtscommissie bevoegd voor elektronische mededeling van persoonsgegevens. Testgegevens vallen daar niet onder. Wat is bijgevolg de meerwaarde van een dergelijke mededeling? Bovendien staat het de toezichtscommissie binnen het kader van haar toezichtsfunctie altijd vrij daarover informatie op te vragen wanneer zij dit nodig zou vinden. Een algemene verplichting lijkt dan ook overmatig.

Artikel 8

34. Formuleert het principe dat de elektronische mededeling van persoonsgegevens een machtiging van de toezichtscommissie vereist, behalve wanneer deze reeds onderworpen is aan een sectoraal comité van de Commissie. De Commissie stelt vast dat in het decreet geen woord terug te vinden is over het verloop van de procedure. Is er een beheersinstelling die een technisch en juridisch advies zal verstrekken? Welke zijn de termijnen?

35. Het is aangewezen dat het decreet op dit punt vervolledigd wordt. Men inspireert zich daartoe best op de procedure zoals ze voor de sectorale comités werd uitgewerkt. Er moet immers vermeden worden dat indien de bevoegdheid wordt overgedragen aan een sectoraal comité van de Commissie, er een andere procedure zou moeten gevolgd worden. Dit zou leiden tot verwarring en vergissingen.

36. Louter volledigheidshalve vestigt de Commissie er de aandacht op dat het verlenen van een machtiging niet alleen vereist dat gecontroleerd wordt in hoeverre de elektronische mededeling in overeenstemming is met de WVP en het ontwerpdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten. Er zal tevens rekening gehouden worden met de reglementaire bepalingen met het oog op dewelke de mededeling gewenst wordt.

Artikel 9

37. Dit artikel verplicht de beheerders van een authentieke gegevensbron en de "kruispuntbanken" om een veiligheidsconsulent aan te duiden. De Commissie is van oordeel dat deze verplichting moet verruimd worden tot iedere instantie en entiteit die elektronische gegevens ontvangt/uitwisselt. De informatieveiligheid is immers zo efficiënt als de zwakste schakel in de keten. Wat voor zin heeft het als een instantie/entiteit inspanningen doet om de informatieveiligheid te verzekeren als de anderen, waarmee gegevens worden uitgewisseld, op dat vlak geen enkele verplichting hebben.

38. Er wordt verder gesteld dat de Vlaamse Regering de opdrachten en de manier van aanwijzing van de veiligheidsconsulenten bepaalt. Dit kan tot problemen leiden. Het is immers niet uitgesloten dat iemand die op basis hiervan wordt aangeduid als veiligheidsconsulent, echter niet aanvaardbaar is voor de sectorale comités van de Commissie. Dit is eens te meer een argument om binnen de Commissie gemeenschappelijke sectorale comités op te richten, teneinde dergelijke problemen te vermijden.

Artikel 10

39. Deze bepaling voorziet in de oprichting van de toezichtscommissie en stelt in algemene bewoordingen haar bevoegdheden vast.

40. Er wordt gesteld dat de toezichtscommissie onafhankelijk is. De Commissie stelt evenwel vast dat er geen bepalingen zijn opgenomen die zowel de onafhankelijkheid van deze commissie als orgaan als deze van haar leden garanderen. Het is aangewezen dat deze onafhankelijkheid, net zoals dit voor de Commissie het geval is, decretaal verankerd wordt.

41. Er wordt eveneens gezwezen over de omvang van de toezichtscommissie, haar samenstelling, de samenstelling van de eventuele kamers, voorwaarden om lid te kunnen worden, de administratieve omkadering. Voor zover de Commissie het begrijpt is het de bedoeling dat de Vlaamse Regering dit allemaal invult. Dit lijkt de onafhankelijkheid van de toezichtscommissie niet ten goede te komen.

42 Men kan zich de vraag stellen of het niet aangewezen is om deze punten, of toch minstens een aantal ervan, bij decreet te regelen. Bijvoorbeeld de voorwaarden waaraan men moet voldoen om in aanmerking te kunnen komen als lid zijn gelinkt aan de onafhankelijkheid. Deze voorwaarden in handen geven van de benoemende instantie is geen goede wijze van handelen om de onafhankelijkheid te waarborgen. Het verleent immers een discretionaire macht aan de benoemende overheid.

43. In paragraaf 2 wordt gesteld dat de toezichtscommissie, onverminderd de bevoegdheden van de Vlaamse Regering, waakt over de toepassing van de privacy door de instanties en in het bijzonder bij de elektronische mededeling van persoonsgegevens.

44. De draagwijdte van de passage die verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Regering ter zake is vrij sibillijns. Ze heeft het karakter van een algemene delegatie en wekt de indruk dat er kan ingegrepen worden in de werking van de toezichtscommissie en haar bevoegdheden.

Artikelen 11 en 12

45. Deze artikelen passen de klachtprocedure zoals deze voorzien werd bij decreet van 1 juni 2001 *houdende toekenning van het klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen*, aan. De Commissie verwijst naar hetgeen zij naar aanleiding van haar commentaar op artikel 3 van het ontwerp opmerkte.

46. Ingevolge de voorgenomen aanpassing moet de klachtbehandelaar onmiddellijk, dus voor hij de klacht behandelt, het advies inwinnen van de toezichtscommissie, en naderhand zijn bevindingen over het onderzoek van de klacht bezorgen aan de toezichtscommissie. De Commissie stelt vast dat artikel 10 van het decreet van 1 juni 2001 de bestuursinstelling verplicht om een klacht binnen de 45 dagen na ontvangst af te handelen. Is het realistisch om een collegiaal orgaan telkens speciaal te laten samenroepen om een dringend advies te verstrekken over een klacht die, zoals reeds werd aangetoond, op het vlak van privacybescherming geen problemen stelt? Het zou de werkzaamheden van de toezichtscommissie voortdurend nodeloos ontregelen.

47. De Commissie meent dat de interventie van de toezichtscommissie best wordt weggelaten.

Artikelen 14 tot 21

48. Deze artikelen wijzigen diverse bepalingen in andere decreten. De Commissie stelt vast dat ingevolge deze artikelen:

- aan een aantal gegevensbanken de status van authentieke gegevensbron wordt verleend;
- aan een aantal agentschappen de hoedanigheid van "kruispuntbank" wordt verleend.

49. Dit doet bij haar toch een aantal vragen rijzen. Werden de betrokken gegevensbanken doorgelicht in functie van de criteria die in de memorie van toelichting worden opgesomd als toetsstenen? Het is belangrijk dat hieromtrent een gedetailleerde verduidelijking wordt verschaft. Zowel diegene die verplicht worden om een beroep te doen op deze gegevensbanken als diegene wiens gegevens in die databanken worden opgenomen, hebben het recht om te weten hoe de betrokken gegevensbanken scoren ten opzichte van elk van de opgesomde criteria.

50. Zoals gezegd krijgen verschillende agentschappen zonder meer de hoedanigheid van "kruispuntbank" toebedeeld. Omtrent hun taken, hun werkterrein, hun rechten en plichten eigen aan de hoedanigheid van "kruispuntbank" tast men volledig in het duister. Wil men vermijden dat deze "kruispuntbanken" in elkaars vaarwater terechtkomen, moet dit bij decreet geregeld worden. Dit is trouwens het geval voor de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (wet).

51. In artikel 15 gebruikt men het begrip "referentiebestand" zowel in het enkelvoud als in het meervoud. Het komt de Commissie voor dat het ofwel het ene moet zijn, ofwel het andere, zo niet is de tekst voor interpretatie vatbaar.

Artikelen 22 tot 29

52. Zij passen de decreten aan van 21 november 2003 *betreffende het preventieve gezondheidsbeleid*, van 3 maart 2004 *betreffende eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders* en van 16 juni 2006 *betreffende het gezondheidsinformatiesysteem* aan het feit dat dit ontwerp een toezichtscommissie creëert. Als gevolg daarvan:

- wordt de rol van verplichte adviesverstrekker die thans door de Commissie wordt vervuld, overgenomen door de toezichtscommissie;
- worden de bepalingen m.b.t. de specifieke toezichtscommissie voor het gezondheidsinformatiesysteem opgeheven vermits die rol voortaan zal vervuld worden door een kamer van de toezichtscommissie die door dit ontwerp wordt gecreëerd.

53. Het feit dat bepaalde adviesbevoegdheden worden toevertrouwd aan de toezichtscommissie, belet niet dat het advies van de Commissie wordt ingewonnen op basis van de bepalingen van de WVP en het feit dat zij over volheid van bevoegdheid beschikt.

Artikel 30

54. Zoals reeds aangestipt waardeert de Commissie het feit dat in de mogelijkheid wordt voorzien om de opdrachten van de toezichtscommissie toe te vertrouwen aan de Commissie en haar sectorale comités.

55. De Commissie verwijst naar wat ze onder punt B opmerkte.

OM DEZE REDENEN**DE COMMISSIE,**

adviseert gunstig met betrekking tot het feit dat de Vlaamse overheid een regeling treft die ervoor zorgt dat bij de elektronische uitwisseling van persoonsgegevens zowel de regels inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer als deze inzake veiligheid gewaarborgd worden.

Zij vestigt er evenwel de aandacht dat op de oprichting van "regionale sectorale comités" buiten de schoot van de Commissie ontegensprekelijk nadelen heeft, namelijk:

- een niet coherente toepassing van de reglementering inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de regels inzake de beveiliging van persoonsgegevens;

- het bemoeilijken van elektronische gegevensstromen tussen verschillende overheidsniveaus.

Zij is van oordeel dat dergelijke problemen kunnen vermeden worden door binnen de schoot van de Commissie dergelijke sectorale comités te creëren. Dit laat een coördinatie tussen deze comités en hun beslissingen toe.

Dit geschiedt best in overleg tussen de federale staat, de gemeenschappen en gewesten. De Commissie is bereid om daaraan mee te werken door voorstellen aan te reiken om haar werking en samenstelling hierop af te stemmen.

De Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Jo Baret

(get.) Willem Debeuckelaere

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de kwalitatieve verbetering en digitalisering van de Vlaamse formulieren

d.d. 23 november 2007*

* De bepalingen van dit voorontwerp van decreet werden opgenomen in het voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer d.d. 22 februari 2008

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende de kwalitatieve verbetering en digitalisering van Vlaamse formulieren

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De Vlaamse Regering kan decretale bepalingen aanpassen om de verplichting af te schaffen die erin voorkomt om een bepaald formulier te gebruiken, om het model van een formulier af te schaffen en/of te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan de Vlaamse overheid moeten worden bezorgd met het oog op de toepassing van de regeling in kwestie.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° elektronische formulieren: elektronische documenten en digitale toepassingen waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten online worden ingevuld en met eventuele bijlagen aan de Vlaamse overheid via de aangeboden of aangewezen toepassing digitaal worden bezorgd voor de toepassing van regelgeving;
- 2° papieren formulieren: papieren documenten waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten handmatig worden ingevuld en met eventuele bijlagen aan de Vlaamse overheid worden bezorgd voor de toepassing van regelgeving.

De Vlaamse overheid kan voor de toepassing van de regelgeving waarvoor ze bevoegd is, elektronische formulieren ter beschikking stellen.

Die elektronische formulieren worden gelijkgesteld met papieren formulieren die hetzelfde opschrift dragen en die ingevuld, gevalideerd en bezorgd worden overeenkomstig de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt.

Artikel 4

Dit decreet treedt in werking op [...].

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

d.d. 14 december 2007

Brussel, 14 december 2007
74/PVH/kv/advies formulierendecreet

Aan de heer Geert BOURGEOIS
Vlaams Minister van
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid,
Media & Toerisme
Boudewijnlaan 30

1000 BRUSSEL

Betreft: SERV-advies formulierendecreet

Mijnheer de Minister,

Op 30 november 2007 vroeg u de SERV om advies over het voorontwerp van decreet betreffende de kwalitatieve verbetering en verdere digitalisering van de Vlaamse formulieren.

De SERV verwelkomt dit initiatief. Het voorontwerp laat de Vlaamse regering immers toe om decretale bepalingen aan te passen om de erin opgelegde verplichtingen om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen en/of te vervangen door een loutere opsomming van de benodigde gegevens, zodat overbodige formulieren sneller kunnen worden afgeschaft en ingewikkelde formulieren of formulieren die onnodige informatie opvragen sneller kunnen worden vereenvoudigd. Het legt tevens de basis voor de ter beschikking stelling van elektronische formulieren, zonder daarbij de beschikbaarheid van papieren formulieren te beperken.

De raad merkt wel op dat het decreet pas in de praktijk voelbaar zal zijn, nadat de Vlaamse regering er daadwerkelijk uitvoering aan geeft. De SERV dringt er dan ook op aan dat dit spoedig gebeurt en vraagt terzake een daadkrachtig beleid zodat de administratieve lasten verbonden aan formulieren substantieel kunnen dalen. Dat betekent o.a. dat formulieren het principe van de eenmalige gegevensopvraging respecteren en ook op andere vlakken beantwoorden aan de Vlaamse en internationale standaarden van goede formulieren; dat de digitalisering verder gaat dan het louter elektronisch te beschikking stellen van formulieren en het gebruik van webformulieren wordt gepromoot; enz.

De SERV wijst daarnaast op enkele bezorgdheden aangaande het gebruik van elektronische formulieren. Er zijn immers nog talloze mensen die geen internet hebben, of het niet weten te gebruiken. Recent nog wees een studie van de Vlaamse Regering uit dat niet iedereen even digitaal vaardig is in het omgaan met en het gebruik van digitale communicatie voor contacten met de overheid. Dat impliceert voor de raad dat de beschikbaarheid van papieren formulieren moet verzekerd blijven, en dat de overheid geen extra kosten mag aanrekenen voor het gebruik van papieren formulieren om zo gebruikers aan te sporen elektronische formulieren te gebruiken. In die zin dringt de Raad bij verdere digitalisering aan op extra omkaderende maatregelen: gerichte communicatiecampagnes bij invoering van (nieuwe) digitale formulieren, maximale aandacht voor de gebruikersvriendelijkheid bij het ontwerp, een goed bemande helpdesk enz. In elk geval mag digitalisering niet inhouden dat de persoonlijke levenssfeer zou worden aangetast. Er moeten ook voldoende filters zijn zodat zware vergissingen (bekendmaking van gegevens op internet, hacking,...) zijn uitgesloten.

De SERV ondersteunt tot slot de suggestie in de RIA om het voorontwerp op vrij korte termijn op te nemen in een decreet bestuursrecht. De SERV stelt immers vast dat er de laatste jaren heel wat bepalingen zijn gekomen die de toegang tot informatie regelen. Zij zitten vandaag gespreid over meerdere decreten en van elkaar losstaande initiatieven: openbaarheid van bestuur, hergebruik overheidsinformatie, klachtendecreet, ombudsdienstdecreet, wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, afschaffing eensluidend verklaard afschrift, het elektronisch bestuurlijk verkeer en nu het formulierendecreet.

Aangezien de SERV geen raadszitting organiseerde in december, wordt dit advies nog ter bekrachtiging voorgelegd aan de SERV-raad van 16 januari 2007.

Wij hopen, mijnheer de minister, u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

ADVIES VAN DE VLAAMSE ADVIESRAAD VOOR BESTUURSZAKEN

d.d. 19 december 2007

Vlaams minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme
De heer Geert Bourgeois
Boudewijngebouw - Boudewijnlaan 30
1000 BRUSSEL

**Vlaamse Adviesraad voor
Bestuurszaken**
Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30 bus 41
1000 Brussel
Tel. 02 553 40 15
adviesraad@bz.vlaanderen.be

uw bericht van
27 november '07

uw kenmerk
AR/BZ/2007-674

ons kenmerk
07 WE 03

bijlagen

vragen naar / e-mail
Bram Opsomer
bram.opsomer@bz.vlaanderen.be

telefoonnummer
02 553 40 15

datum
19 dec. 07

Betreft: Briefadvies over het voorontwerp van decreet betreffende de kwalitatieve verbetering en digitalisering van de Vlaamse formulieren

Mijnheer de minister,

Op vrijdag 23 november '07 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet betreffende de kwalitatieve verbetering en digitalisering van Vlaamse formulieren en besliste hierover het advies te vragen aan o.a. de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken. De Raad ontving de adviesvraag per brief van 27 november '07.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken heeft inhoudelijk geen opmerkingen bij het ontwerpdecreet en de achterliggende doelstellingen. Het is een goede hefboom in de verdere ontwikkeling van e-government en vereenvoudiging.

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken sluit voor het overige aan bij de principiële opmerkingen die ook werden gemaakt in het kader van het advies over het voorontwerp van decreet betreffende het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer:

- Ten eerste mist de Raad in de memorie van toelichting een duidelijke kadering van het decreet binnen de ruimere strategie van de Vlaamse Regering voor e-government.
- Ten tweede vragen de vertegenwoordigers van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) in de Raad meer aandacht voor de lokale en provinciale besturen. Ook die niveaus zijn eigenaar van heel wat formulieren waar burgers en ondernemingen mee worden geconfronteerd. Het is daarom van belang dat ook zij worden betrokken in dit project. Er zijn daarvoor vanuit de Vlaamse overheid stimulansen en ondersteuning (delen van de opgedane know-how) nodig. Anders kan nooit volledig worden voldaan aan de achterliggende doelstelling van dit decreet, namelijk het aanbieden van kwalitatieve, toegankelijke en eenvoudige

formulieren aan burgers, bedrijven en organisaties. Er moet volgens de Raad ultiem gestreefd worden naar een éénloket-databank voor alle formulieren die op Vlaams, provinciaal en lokaal niveau beschikbaar zijn.

Tenslotte stelt de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken vast dat in de reguleringsimpactanalyse (RIA) sprake is van een Vlaams decreet bestuursrecht, waarin het voorontwerp later kan opgenomen worden (punt 5.1). De Raad is daar in het kader van eenvormigheid en wetsmatiging principieel voorstander van, maar vraagt zich af of momenteel ook effectief werk wordt gemaakt van dit reeds lang aangekondigd decreet. Wat is de huidige stand van zaken in dit dossier? De Raad vindt hierover namelijk niets terug in de verschillende beleidsnota's en beleidsbrieven.

Uiteraard, mijnheer de minister, zijn wij steeds bereid om over dit advies de nodige mondelinge toelichting te verschaffen.

Hoogachtend,

(getekend)

Herman MATTHIJS
Voorzitter

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

d.d. 22 februari 2008

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer: het verkeer van gegevens binnen en tussen overheidsdiensten op elektronische wijze;
- 2° authentieke gegevensbron: een op elektronische wijze bijgehouden verzameling van gegevens die als de meest volledige, kwalitatief hoogstaande door de Vlaamse Regering is erkend, en die nuttig of noodzakelijk is in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- 3° gebruiker: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, met inbegrip van ondernemingen, instellingen, verenigingen en alle onderdelen van de overheid zelf, die in contact met de overheid staat in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- 4° privacywet: de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de uitvoeringsbesluiten ervan;
- 5° Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer: de commissie, opgericht bij artikel 23 van de privacywet;
- 6° verwerken: iedere verwerking als vermeld in artikel 1, §2, van de privacywet;

- 7° mededeling: een of meer handelingen als vermeld in artikel 1, §2, van de privacywet, die slaan op het verstrekken van gegevens door middel van doorzending, het verspreiden, en het op welke andere wijze ook ter beschikking stellen van gegevens, voor zover dat op systematische en georganiseerde wijze gebeurt. De mededeling aan de personen op wie de gegevens betrekking hebben, aan hun wettelijke vertegenwoordigers, alsook aan degenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens te verwerken wordt niet als mededeling in de betekenis van dit decreet beschouwd;
- 8° toezichtcommissie: de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, vermeld in artikel 10;
- 9° entiteiten van de Vlaamse administratie: de Vlaamse ministeries en de agentschappen, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003;
- 10° instantie: de instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;
- 11° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen of rechtspersonen, alsmede de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;
- 12° metagegevens: documentatie die beschrijft wat de inhoud en de frequentie van actualisering van de authentieke gegevensbron zijn, en op welke technische wijze die bron benaderd en ontsloten kan worden;
- 13° testgegevens: een in omvang beperkte kopie van de authentieke gegevensbron met technisch dezelfde kenmerken als de authentieke gegevensbron, maar die uit anonieme, geanonimiseerde of fictieve gegevens bestaat;
- 14° persoonsgegevens: de persoonsgegevens, vermeld in artikel 1 van de privacywet;
- 15° elektronische formulieren: elektronische documenten en digitale toepassingen waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten online worden ingevuld en met eventuele bijlagen aan de Vlaamse overheid via de aangeboden of aangewezen;
- 16° papieren formulieren: papieren documenten waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten handmatig worden ingevuld en met eventuele bijlagen aan de Vlaamse overheid worden bezorgd met het oog op de toepassing van regelgeving;
- 17° afnemersforum: een forum dat bestaat uit afnemers van een authentieke gegevensbron in kwestie;
- 18° provinciale en lokale besturen: een provincie, een gemeente, een OCMW, een door hen opgericht verzelfstandigd agentschap of een vereniging waaraan zij deelnemen met toepassing van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking of van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn of een bestuur van een erkende eredienst.

HOOFDSTUK II

Basisprincipes van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

AFDELING I

Authentieke gegevensbronnen

Artikel 3

De entiteiten van de Vlaamse administratie moeten de gegevens die ze nodig hebben om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, bij authentieke gegevensbronnen opvragen.

Alleen als het om technische of juridische redenen niet mogelijk is een gegeven op te vragen bij een authentieke gegevensbron of als er geen authentieke gegevensbron bestaat, vragen de entiteiten van de Vlaamse administratie gegevens bij de gebruiker op.

De gebruiker bij wie een entiteit van de Vlaamse administratie een gegeven opvraagt, kan overeenkomstig het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen een klacht indienen met vermelding dat het gevraagde gegeven overeenkomstig §1 bij een authentieke gegevensbron moet worden opgevraagd, zonder dat hij op basis van die klacht kan weigeren het gevraagde gegeven te verschaffen. Het klachtrecht kan worden uitgeoefend vanaf het ogenblik dat de Vlaamse Regering, ter uitvoering van artikel 4, §1, en §2, de authentieke gegevensbronnen heeft aangewezen.

Artikel 4

§1. De Vlaamse Regering wijst de authentieke gegevensbronnen aan en bepaalt volgens de door haar bepaalde procedure welke instanties authentieke gegevensbronnen beheren. Die instanties zijn verantwoordelijk voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de authentieke gegevensbron en van de gegevens van die authentieke gegevensbron in kwestie en kunnen daartoe gegevens bij de gebruiker opvragen.

Om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, kan de Vlaamse Regering bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze die gegevens worden verwerkt.

§2. De Vlaamse Regering stelt vast welke authentieke gegevensbronnen die door een externe overheid worden beheerd, door de entiteiten van de Vlaamse administratie moeten worden geraadpleegd om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen. De Vlaamse Regering sluit met de externe overheden de nodige akkoorden zodat de gegevens die in die authentieke gegevensbronnen opgenomen zijn, kunnen worden gebruikt.

§3. De Vlaamse Regering kan een of meer entiteiten van de Vlaamse administratie aanwijzen om tussenbeide te komen bij de mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen of om een ondersteunend gebruikers- en toegangsbeheer te verwezenlijken.

Die entiteit kan of die entiteiten kunnen daartoe zo nodig elektronische repertoria en verwijzingsrepertoria beheren en gegevens met elkaar in verband brengen. Ze moeten er in voorkomend geval op toezien dat bij de mededeling van de gegevens de machtigingen, vermeld in artikel 8, §1, worden geëerbiedigd. De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor het aanmaken, het onderhoud, de actualisatie en de stopzetting van voormelde repertoria.

§4. De Vlaamse Regering kan voor de instanties die authentieke gegevensbronnen beheren overeenkomstig artikel 4, §1, en voor de entiteiten overeenkomstig artikel 4, §3, afnemersfora samenstellen die advies verlenen aan die instanties en entiteiten om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer te verbeteren.

AFDELING II

MAGDA-samenwerkingsverband

Artikel 5

Er wordt een strategisch overleg- en samenwerkingsverband opgericht tot ondersteuning van de instanties bij de uitvoering van dit decreet en bij de uitbouw en exploitatie van een gestructureerd communicatie- en beheersysteem van maximale gegevensdeling tussen de administraties, hierna het MAGDA-samenwerkingsverband te noemen. Het MAGDA-samenwerkingsverband pleegt overleg en werkt samen omtrent ten minste:

- 1° het optimaliseren binnen de instanties van de aanmaak, het gebruik, de uitwisseling en het beheer van gegevens;
- 2° een gestructureerde aanpak bij de uitbouw van een stelsel van Vlaamse authentieke gegevensbronnen;
- 3° het aanmaken en het beheren van authentieke gegevensbronnen;
- 4° het ontwikkelen van een organisatie voor de uitwisseling van metadata;
- 5° het promoten, begeleiden en coördineren van authentieke gegevensbronnen bij de instanties;
- 6° het gemeenschappelijk verwerven van informatie.

Het MAGDA-samenwerkingsverband bestaat uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en van de provinciale en lokale besturen.

De Vlaamse Regering stelt de verdere regeling, de organisatie, de samenstelling en de opdracht van het samenwerkingsverband vast.

AFDELING III

Rechten en verplichtingen

Artikel 6

§1. De instanties zijn in ieder geval verplicht:

- 1° persoonsgegevens te verwerken overeenkomstig de privacywet;
- 2° bij iedere nieuwe toepassing van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vooraf adequate technische en organisatorische maatregelen in te bouwen voor de naleving van de privacywet;
- 3° op elk moment te waken over de kwaliteit en de veiligheid van gegevens en alle maatregelen te treffen om een perfecte bewaring van persoonsgegevens te garanderen;

4° de toezichtcommissie te ondersteunen bij de vervulling van haar opdrachten;

5° de toezichtcommissie informatie te verstrekken en inzage in alle dossiers en informatieverwerkende systemen te verschaffen telkens als ze daarom vraagt.

§2. De elektronische mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4, §1, aan andere instanties is kosteloos.

De Vlaamse Regering kan regels bepalen voor het aanrekenen van kosten voor de elektronische mededeling van die gegevens aan derden.

Als de ontvanger van de gegevens vaststelt dat de gegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zijn, is hij verplicht dat onmiddellijk te melden aan de instantie die de authentieke gegevensbron in kwestie beheert. De Vlaamse Regering kan de regels voor die melding bepalen.

Artikel 7

§1. De instanties die authentieke gegevensbronnen beheren overeenkomstig artikel 4, §1, of de entiteiten, vermeld in artikel 4, §3, stellen de metagegevens van de authentieke gegevensbronnen kosteloos en publiekelijk open, zonder evenwel inbreuk te plegen op de intellectuele rechten en de confidentialiteitsverplichtingen die met die gegevensbronnen samenhangen, en zonder informatie bekend te maken die ongeoorloofde toegang of ongeoorloofd gebruik van de gegevensbronnen mogelijk maakt of de integriteit ervan in gevaar brengt.

Ze kunnen testgegevens ter beschikking stellen overeenkomstig het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie.

§2. Om te verhinderen dat misbruik wordt gemaakt van de metagegevens of de testgegevens, kan de Vlaamse Regering nadere bepalingen uitvaardigen over de registratie van de raadpleging van de metagegevens en het gebruik van de testgegevens.

HOOFDSTUK III

Bescherming van persoonsgegevens en de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

AFDELING I

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Artikel 8

De elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie vereist een machtiging van de toezichtcommissie of van een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10, §1, tenzij de elektronische mededeling van die gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Voor ze haar machtiging geeft, gaat de toezichtcommissie na of de elektronische mededeling in overeenstemming is met de privacywet, dit decreet en de uitvoeringsmaatregelen ervan en met de reglementaire bepalingen

met het oog waarop de mededeling gewenst wordt. De toezichtcommissie kan in haar machtiging de wijze van elektronische mededeling en de voorwaarden voor de elektronische mededeling bepalen.

Artikel 9

Iedere instantie die een authentieke gegevensbron beheert die persoonsgegevens bevat, iedere instantie die elektronische persoonsgegevens ontvangt of uitwisselt, en iedere entiteit die overeenkomstig artikel 4, §3, aangewezen is en persoonsgegevens verwerkt, wijst een veiligheidsconsulent aan. De Vlaamse Regering bepaalt de opdrachten en de manier van aanwijzing van die veiligheidsconsulenten.

AFDELING II

De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

Artikel 10

§1. Bij het Vlaams Parlement wordt een onafhankelijke Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer opgericht, die bestaat uit [zes] leden en [zes] plaatsvervangende leden. Hun mandaat duurt vijf jaar en is hernieuwbaar.

Binnen de toezichtcommissie kan het Vlaams Parlement kamers oprichten voor specifieke materies.

§2. Het Vlaams Parlement stelt, na overleg met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, onder de leden of plaatsvervangende leden van die commissie of onder de leden of plaatsvervangende leden van de sectorale comités binnen de schoot van die commissie, vermeld in artikel 31bis van de privacywet, drie leden van de toezichtcommissie aan, waaronder de voorzitter, alsook een plaatsvervanger voor elk van hen.

De andere drie leden van de toezichtcommissie zijn respectievelijk een jurist, een informaticus en een persoon die beroepservaring kan voorleggen in het beheer van persoonsgegevens. Ze worden aangesteld door het Vlaams Parlement, dat voor elk van hen ook een plaatsvervanger benoemt.

§3. De plaatsvervanger vervangt het lid van wie hij de plaatsvervanger is, als dit niet aan de besluitvorming van de toezichtcommissie kan deelnemen wegens een belangenconflict, of in afwachting van zijn vervanging.

Als het mandaat van een lid van de toezichtcommissie een einde neemt voor de vastgestelde datum, voorziet het Vlaams Parlement binnen zes maanden in de vervanging ervan.

Het nieuwe lid voleindigt het mandaat van zijn voorganger.

§4. Om tot lid of plaatsvervangend lid aangewezen te kunnen worden en het te kunnen blijven, moet de kandidaat aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- 2° geen lid zijn van het Europees Parlement, de Senaat, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, het Vlaams Parlement of een andere gemeenschaps- of gewestraad;
- 3° niet onder het hiërarchische gezag staan van het Vlaams Parlement.

§5. Het Vlaams Parlement regelt de procedure voor de oproep of de uitnodiging tot kandidaatstelling en voor de kandidaatstelling voor een benoeming als lid of plaatsvervangend lid.

§6. De leden van de toezichtcommissie zijn evenwaardig en hebben dezelfde bevoegdheden. Binnen de perken van hun bevoegdheden krijgen ze van niemand onderrichtingen. Ze kunnen niet van hun mandaat worden ontheven voor meningen die ze uiten of daden die ze stellen in het kader van hun functie in de toezichtcommissie.

Artikel 11

§1. De toezichtcommissie verleent, op verzoek of op eigen initiatief, advies aan het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, de instanties en belanghebbenden over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van dit decreet en de uitvoeringsbepalingen ervan.

De toezichtcommissie verleent in overeenstemming met artikel 8 machtigingen voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens binnen zestig dagen na de aanvraag en mits alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de toezichtcommissie zijn meegedeeld. De machtigingen die de toezichtcommissie verleent, zijn openbaar.

De toezichtcommissie brengt jaarlijks bij het Vlaams Parlement schriftelijk verslag uit over de vervulling van haar opdrachten gedurende het voorbije jaar, met inbegrip van aanbevelingen voor de toepassing van dit decreet. Het verslag van de toezichtcommissie wordt door het Vlaams Parlement openbaar gemaakt. De voorzitter van de toezichtcommissie kan al dan niet op eigen verzoek op elk moment door het Vlaams Parlement worden gehoord.

§2. De toezichtcommissie stelt haar huishoudelijk reglement vast en deelt het ter bekrachtiging mee aan het Vlaams Parlement. Dat huishoudelijk reglement bepaalt uitdrukkelijk dat bij een staking van stemmen in de toezichtcommissie de stem van de voorzitter beslissend is.

§3. De voorzitter van de toezichtcommissie behartigt en coördineert het overleg en de samenwerking van de toezichtcommissie met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Hij waakt over de verenigbaarheid van de aanbevelingen, adviezen en beslissingen van de toezichtcommissie en van de aan haar voorgelegde ontwerpbesluiten met de privacywet.

De voorzitter kan aan de toezichtcommissie vragen een advies, een aanbeveling of een beslissing uit te stellen en het dossier eerst aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor te leggen. De toezichtcommissie is daartoe verplicht op eenvoudig verzoek van een belanghebbende. In dat geval wordt de bespreking van het dossier in de toezichtcommissie opgeschort en wordt het dossier onverwijld aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer meegedeeld.

Als de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geen advies uitbrengt binnen een termijn van dertig kalenderdagen, te rekenen vanaf de ontvangst van het dossier, brengt de toezichtcommissie haar advies of aanbeveling uit of neemt ze haar beslissing, zonder het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer af te wachten.

Het standpunt van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt uitdrukkelijk in het advies, de aanbeveling of de beslissing van de toezichtcommissie opgenomen. In voorkomend geval geeft de toezichtcommissie een uitdrukkelijke motivering van de redenen waarom ze het standpunt van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geheel of gedeeltelijk niet volgt.

Artikel 12

§1. De toezichtcommissie beschikt over een secretariaat, waarvan de personeelsformatie, het statuut en de wijze van aanwerving worden bepaald door het Vlaams Parlement, op voorstel van de toezichtcommissie. De perso-

neelsformatie kan, in beperkte en behoorlijk verantwoorde mate, voorzien in de mogelijkheid om werknemers met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur in dienst te nemen.

§2. De plaatsvervangende voorzitter en de vaste of plaatsvervangende leden hebben recht op presentiegeld voor een bedrag van 223,18 euro (indexcijfer 1,2682). Dat bedrag is gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

De voorzitter heeft recht op anderhalve maal het presentiegeld.

Alle leden hebben recht op de vergoedingen voor reis- en verblijfskosten overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de ministeries.

§3. Het Vlaams Parlement keurt jaarlijks op voorstel van de voorzitter de begroting en de rekeningen van de toezichtcommissie goed.

HOOFDSTUK IV

Kwalitatieve verbetering en digitalisering van formulieren

Artikel 13

De Vlaamse Regering kan decretale bepalingen aanpassen om de erin opgelegde verplichting om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen, om het model van een formulier af te schaffen of te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan de bevoegde overheid moeten worden bezorgd met het oog op de toepassing van de regeling in kwestie.

Artikel 14

De Vlaamse overheid kan voor de toepassing van de regelgeving waarvoor ze bevoegd is, elektronische formulieren ter beschikking stellen.

Die elektronische formulieren worden gelijkgesteld met papieren formulieren die hetzelfde opschrift dragen en die ingevuld, gevalideerd en bezorgd worden overeenkomstig de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt.

HOOFDSTUK V

Wijzigingsbepalingen

AFDELING I

Wijzigingen in het decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen

Artikel 15

Aan artikel 12, §2, van het decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen wordt de volgende zin toegevoegd:

“De GI-Raad is voor geografische gegevens een afnemersforum als vermeld in artikel 4, §4, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Artikel 16

In artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 april 2004 en 7 mei 2004, wordt §3 vervangen door wat volgt:

“§3. Met behoud van de toepassing van de bepalingen van het decreet van 16 april 2004 houdende het Groot-schalig Referentie Bestand (GRB) kan het agentschap, op voorstel van de stuurgroep, een vergoeding vaststellen voor het leveren van diensten aan deelnemers en derden, alsook voor het bijhouden en leveren aan derden van referentie- en themabestanden. De elektronische mededeling van gegevens uit referentie- en themabestanden aan de deelnemers en de instanties, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, is kosteloos.”.

Artikel 17

Aan artikel 19, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 april 2004, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Tegelijkertijd wijst de Vlaamse Regering, op voorstel van de stuurgroep, de deelnemer aan GIS-Vlaanderen aan die het referentiebestand beheert overeenkomstig artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Die referentiebestanden zijn authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van de stuurgroep, de voorwaarden en de wijze bepalen waaronder de gegevens van de referentiebestanden worden verwerkt.”.

Artikel 18

Aan artikel 19, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 april 2004, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Die themabestanden zijn authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van de stuurgroep, de voorwaarden en de wijze bepalen waaronder de gegevens van de themabestanden worden verwerkt.”.

Artikel 19

Aan artikel 25 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 mei 2004, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Het agentschap is een entiteit als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

AFDELING II

Wijziging in het decreet van 21 november 2003
betreffende het preventieve gezondheidsbeleid

Artikel 20

In artikel 32, §3, artikel 33, §2, en artikel 45, §1, eerste en tweede lid, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid worden de woorden “Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer” vervangen door de woorden “een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen”.

AFDELING III

Wijziging in het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg
en de samenwerking tussen de zorgaanbieders

Artikel 21

In artikel 16, §3, en artikel 17, §2, van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders worden de woorden “Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer” vervangen door de woorden “een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen”.

AFDELING IV

Wijzigingen in het decreet van 16 april 2004
houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB)

Artikel 22

Aan artikel 3, §2, tweede lid, van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB) wordt de volgende zin toegevoegd:

“De GRB-raad is een afnemersforum als vermeld in artikel 4, §4, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Artikel 23

Aan artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 2006, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Het Agentschap is een instantie als vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het GRB is een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet.”.

AFDELING V

Wijziging in het decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting
van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
“Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen”

Artikel 24

Aan artikel 5, 15°, van het decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen”, vervangen bij het decreet van 21 april 2006, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Het Agentschap is een entiteit als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

AFDELING VI

Wijzigingen in het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem

Artikel 25

Aan artikel 2 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem wordt een punt 24° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“24° de kamer: een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen.”.

Artikel 26

In artikel 20, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de in artikel 55 bedoelde toezichtcommissie” vervangen door de woorden “de kamer”.

Artikel 27

In artikel 23, §2, eerste lid, artikel 25, tweede lid, artikel 27, §2, tweede lid, artikel 28, tweede lid, artikel 31, tweede lid, artikel 38, §2 en §3, artikel 39, 40, §3, artikel 42, §2, 6°, artikel 70, tweede lid, artikel 80, §1, en artikel 82, 2° en 3°, van hetzelfde decreet wordt het woord “toezichtcommissie” telkens vervangen door het woord “kamer”.

AFDELING VII

Wijziging in het decreet van 25 mei 2007
houdende de harmonisering van de procedures van voorkeprihten

Artikel 28

Aan artikel 3 van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeprihten wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen is een instantie als vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het geografisch themabestand ‘Vlaamse voorkeprihten’ is een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet.”.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 29

Artikel 83 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid wordt opgeheven.

Artikel 30

In artikel 26 van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders wordt het eerste lid opgeheven.

Artikel 31

Hoofdstuk VI, bestaande uit artikel 55 tot en met 69, en artikel 88 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem worden opgeheven.

Artikel 32

De opdrachten van de toezichtcommissie of van een of meer kamers van de toezichtcommissie kunnen ter uitvoering van een samenwerkingsakkoord, gesloten tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, worden overgedragen aan een gemeenschappelijk sectoraal comité als vermeld in artikel 31bis van de privacywet, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Vlaamse Regering bepaalt dan op welk ogenblik de taken en de bevoegdheden van de toezichtcommissie of van een of meer kamers van de toezichtcommissie worden overgedragen aan het gemeenschappelijk sectoraal comité, vermeld in het eerste lid.

Artikel 33

De Vlaamse Regering bepaalt voor elk van de artikelen de datum van inwerkingtreding en artikel 31 treedt in werking op datum van de inwerkingtreding van artikel 25 tot en met 27.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,

Marino KEULEN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

GA

KONINKRIJK BELGIË
-----ADVIES 44.192/1
VAN 1 APRIL 2008VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 26 februari 2008 door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 11 april 2008, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer", heeft het volgende advies gegeven:

LM

44.192/1

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan ⁽¹⁾.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp strekt ertoe een kaderregeling vast te stellen voor het elektronisch uitwisselen van gegevens door de entiteiten van de Vlaamse administratie ⁽²⁾.

Daarbij wordt uitgegaan van volgende beginselen:

- de uitbouw van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer gebeurt op basis van authentieke gegevensbronnen (zie de artikelen 3 en 4 van het ontwerp);
- er wordt een ondersteunend strategisch overleg en samenwerkingsverband opgericht, 'MAGDA-samenwerkingsverband' genaamd (artikel 5);
- de metagegevens van de authentieke gegevensbronnen (beheerd door de entiteiten van de Vlaamse administratie) worden vrijgegeven; ook de testgegevens kunnen ter beschikking worden gesteld (artikel 7);
- de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer ziet, in het kader van het decreet en de uitvoering ervan, toe op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (artikelen 10 tot 12);

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat wordt onder rechtsgrond de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

⁽²⁾ Daarmee zijn bedoeld "de Vlaamse ministeries en de agentschappen, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003" (artikel 2, 9°, van het ontwerp).

.../...

LM

44.192/1

- er wordt ruimte gecreëerd om met elektronische formulieren te werken (artikelen 13 en 14).

Naast de hiervoor vermelde regelingen omvat het ontwerp eveneens tal van wijzigings- (artikelen 15 tot 28) en enkele opheffingsbepalingen (artikelen 29 tot 31).

Het is de bedoeling dat de Vlaamse Regering voor elk van de artikelen van het ontwerp de datum van inwerkingtreding bepaalt (artikel 33).

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Overeenkomstig artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, komt het uitsluitend aan de regering toe de organisatie en de werking van haar diensten te regelen.

De vermelde bepaling van de bijzondere wet staat eraan in de weg dat de decreetgever zich inlaat met de organisatie en de werking van de diensten van de regering. Het komt de decreetgever met andere woorden niet toe om taken op te dragen aan bepaalde diensten van de regering en zodoende in te grijpen in de organisatie en de werking van die diensten ⁽³⁾.

In de mate dat het ontwerp betrekking heeft op de eigen diensten van de regering, inbegrepen de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid, gaat het in beginsel om een aangelegenheid tot de bevoegdheid van de Vlaamse Regering behoort, behoudens in zoverre het gaat om de bescherming van het recht op eerbiediging van het privé-leven. Dat laatste is op grond van artikel 22 van de Grondwet een aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheid.

⁽³⁾ Voor een kritische commentaar, zie: B. WEEKERS, "Personeel en organisatie (artikel 87 BWHI)" in G. VAN HAEGENDOREN en B. SEUTIN (eds.), *De bevoegdheidsverdeling in het federale België*, Brugge, die Keure, 2003, 37-38.

LM

44.192/1

In zoverre het ontwerp betrekking heeft op instellingen met rechtspersoonlijkheid, is de decreetgever krachtens artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Naar luid van dat artikel kunnen de gemeenschappen en de gewesten, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten, of kapitaalsparticipaties nemen. Het decreet kan de bedoelde organismen rechtspersoonlijkheid toekennen.

Er kan in dit geval, mede gelet op het in artikel 22 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel, echter worden aanvaard dat de decreetgever een kaderregeling uitwerkt voor de diensten van de Vlaamse Regering én de Vlaamse openbare instellingen samen, waarbij die wetgever - vanuit het oogpunt van efficiënt bestuur van het geheel - de principes bepaalt, doch de uitwerking en toepassing overlaat aan de regering en zodoende maximaal de bevoegdheid van de uitvoerende macht respecteert.

2. Het toepassingsgebied van de ontworpen regeling is niet precies en duidelijk genoeg afgelijnd.

2.1. Artikel 3 van het ontwerp bepaalt dat de "entiteiten van de Vlaamse administratie" de gegevens die ze nodig hebben om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, in beginsel bij authentieke gegevensbronnen opvragen. Uit artikel 2, 9°, van het ontwerp blijkt dat onder "entiteiten van de Vlaamse administratie" dient te worden begrepen "de Vlaamse administraties en de agentschappen, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003". Het is evenwel niet duidelijk waarom de verplichting om in beginsel met authentieke gegevensbronnen te werken, niet eveneens zou moeten gelden voor de andere entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap.

.../...

LM

44.192/1

Door het met het onderzoek van het ontwerp belaste lid van het auditoraat werd daaromtrent aan de gemachtigde gevraagd of het de bedoeling is ook andere entiteiten onder het toepassingsgebied te brengen dan de ministeries, de IVA's en de EVA's.

De gemachtigde antwoordde:

"(...) wij viseren niet enkel de entiteiten bedoeld in art. 3, 1ste en 2de lid van het kaderdecreet, maar ook andere Vlaamse openbare instellingen, die nog niet in de rechtsvormen waarin het kaderdecreet voorziet zijn gegoten (bv. de VRT die een sui generis vorm heeft) of er misschien ook nooit in gegoten zullen worden (er zijn een aantal instellingen die nog niet volledig afgewerkt zijn en/of die nu nog onder toepassing van de wet van 1954 vallen)".

Gelet daarop, zal artikel 2, 9°, van het ontwerp moeten worden aangepast.

2.2. Luidens artikel 4, § 2, van het ontwerp stelt de Vlaamse Regering vast welke authentieke gegevensbronnen die door een "externe overheid" worden beheerd, moeten worden geraadpleegd. Onder "externe overheid" dient op grond van artikel 2, 11°, van het ontwerp te worden verstaan "een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhankende instellingen of rechtspersonen, alsmede de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang".

Op grond van artikel 4, § 1, van het ontwerp wijst de Vlaamse Regering de authentieke gegevensbronnen aan en bepaalt welke "instanties" authentieke gegevensbronnen beheren; die instanties zijn verantwoordelijk voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de authentieke gegevensbron en van de gegevens van die authentieke gegevensbron in kwestie en kunnen daartoe gegevens bij de gebruiker opvragen.

Luidens artikel 2, 10°, van het ontwerp dient onder "instantie" te worden verstaan "de instantie, vermeld in artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur". Het gaat om volgende instanties:

.../...

LM

44.192/1

- 1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;
- 2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;
- 3° de gemeenten en de districten;
- 4° de provincies;
- 5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;
- 6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;
- 7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;
- 9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;
- 10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Aldus blijkt slechts onrechtstreeks wat het verschil is tussen externe overheden bedoeld in artikel 4, § 2, en de instanties bedoeld in artikel 4, § 1. Dat de lokale en provinciale besturen onder de regeling vallen bijvoorbeeld, kan niet meteen uit het ontwerp worden afgeleid. Het verdient daarom aanbeveling een en ander in het ontwerp zelf op te nemen, zodat de draagwijdte ervan explicieter tot uiting wordt gebracht.

.../...

LM

44.192/1

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

Uit de brief die bij de adviesaanvraag is gevoegd, blijkt dat het de bedoeling is om, als de lokale en provinciale besturen er klaar voor zijn, bij besluit van de Vlaamse Regering aan die besturen de verplichting op te leggen om gegevens slechts eenmaal op te vragen, zoals wordt bepaald in artikel 3 van het ontwerp.

Aangezien dit artikel, zoals het is geredigeerd, van toepassing is op de entiteiten van de Vlaamse administratie, waartoe de lokale en provinciale besturen niet behoren, kan er geen rechtsgrond aan worden ontleend om een dergelijke verplichting op te leggen.

Artikel 4

1. Uit de brief die bij de adviesaanvraag is gevoegd, blijkt dat het de bedoeling is om, op grond van artikel 4 van het ontwerp, bij besluit van de Vlaamse Regering in sectorale beheersinstanties te voorzien die het beheer en het delen van gegevens voor de eigen sector zouden regelen. Deze instanties zouden dan zaken bij delegatie kunnen regelen, wat de besluitvormingsprocedure voor de regelgeving zou kunnen vereenvoudigen.

De gemachtigde werd gevraagd om nader aan te duiden wat juist wordt bedoeld. Hij antwoordde:

"Deze vraag gaat terug op het advies van het College van ambtenaren-generaal van 28 november 2007 en dat ik u hierbij ter informatie stuur (zie punt 5 van het advies, zesde alinea).

Het College had 3 bekommernissen:

Het College vindt het belangrijk dat een aantal aangelegenheden effectief bij besluit zouden (kunnen) geregeld worden:

- de mogelijkheid om bij besluit sectorale beheersinstanties te voorzien die het beheer en het delen van gegevensbronnen voor de eigen sector zouden regelen, cfr. kruispuntbank sociale zekerheid (sectorale beheersinstanties zouden zaken bij

.../...

LM

44.192/1

delegatie kunnen regelen, wat de besluitvormingsprocedure voor de regelgeving zou kunnen vereenvoudigen);

(...)

Dit gaat over artikel 4 §§ 1 en 3 van het ontwerp. In deze paragrafen is de tussenkomst van de Vlaamse Regering vereist voor het aanduiden en het bepalen van de werkingsregels van authentieke gegevensbronnen (§ 1) en van de 'kruispunt'-entiteiten (§ 3).

Vraag is of het mogelijk is dat deze bevoegdheid te delegeren naar een vorm van sectorale beheersinstanties binnen een sector (bv. binnen de welzijnssector of binnen de sector van ruimtelijke ordening), en hoe zulks dan zou moeten of kunnen gebeuren.

Indien het antwoord, gelet op de huidige bepalingen in het ontwerp opgenomen, negatief zou zijn, is de vraag of het gaat om een principiële en totale onmogelijkheid om dergelijke delegatie op te zetten, dan wel welke soort bepaling wél nodig zouden zijn om zulks mogelijk te maken.

De vraag is ingegeven door de bekommernis tot efficiëntie".

Op een bijkomende vraag naar het specifieke juridische statuut van de betrokken instanties, antwoordde de gemachtigde nog het volgende:

"Zoals u zult opgemerkt hebben heeft het College van Ambtenaren-generaal - van wie de vraag komt - over de aard weinig of niets gespecificeerd.

Voor alle duidelijkheid : de instanties waarover het gaat bestaan (nog) niet. Het gaat dus om een concept, niet om een huidige realiteit.

Het doel van de vraag is om te weten of de Vlaamse Regering een deel van haar bevoegdheden zou kunnen delegeren, en zo ja naar welk soort instanties.

Afhankelijk van het antwoord kan de Vlaamse Regering dus beslissen al dan niet die richting uit te gaan.

We zien volgende pistes :

- a) We zouden kunnen veronderstellen dat het gaat om instanties die organen zijn van bepaalde instellingen (bv. beheerraden, bestuursorganen). Als het daarom gaat kunnen deze organen dus binnen een mandaat bepaalde beslissingen nemen en kan misschien een delegatie van uit de Vlaamse Regering mogelijk zijn.
- b) Het zou ook kunnen gaan om een samenstelling van organen van meerdere instellingen, maar de vraag is of dergelijke samengestelde lichamen enig juridisch bestaan kunnen hebben (en dus enig mandaat kunnen ontvangen). We hebben bv. in de Vlaamse Gemeenschap een zgn. Strategisch overlegforum voor informatica (SIOF), dat weliswaar niet bij Besluit (van de Vlaamse Regering of van de Minister) is opgericht, maar die op basis van een

.../...

LM

44.192/1

Mededeling aan de Vlaamse Regering is opgericht. Dit is weliswaar enkel een adviesorgaan, dat geen mandaat heeft om bepaalde bindende beslissingen te nemen.

- c) die zin kunt u opmerken dat in het ontwerp van decreet zelf een zgn. 'Magda-overlegplatform' wordt opgericht. Dit is dus een decretaal erkend orgaan. Zou een delegatie naar dit orgaan mogelijk zijn, en over welke materies? Misschien is dit de meest concrete piste in deze rij.
- d) Alternatief zou het ook nog om een ander soort instantie kunnen gaan. Wellicht is in de adviespraktijk van de Raad reeds dergelijke problematiek aan bod gekomen en kan daaruit geleerd worden.

In elk geval: het gaat alleszins niet op particulieren instellingen, maar alleszins om instanties die volledig van de Vlaamse Gemeenschap (of van de haar afhankende rechtspersonen) zou afhangen".

Artikel 4, § 1, van het ontwerp behandelt de bevoegdheid tot het aanwijzen van de authentieke gegevensbronnen, het bepalen van een procedure om aan te wijzen welke instanties de authentieke gegevensbronnen zullen beheren, het bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze de gegevens worden verwerkt. Artikel 4, § 3, van het ontwerp betreft de bevoegdheid om entiteiten van de Vlaamse administratie aan te wijzen om tussenbeide te komen bij de mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen of om een ondersteunend gebruikers- en toegangsbeheer te verwezenlijken. Tot slot kan de Vlaamse Regering regels bepalen voor het aanmaken, het onderhoud, de actualisatie en de stopzetting van elektronische repertoria en verwijzingsrepertoria.

Gezien de algemeenheid van de vraag, zonder een duidelijke afbakening om welke instanties het gaat, past het om de beginselen aan te geven over de mate waarin delegatie toelaatbaar wordt geacht.

Het toekennen van reglementaire bevoegdheid aan zelfstandige openbare instellingen of organen is moeilijk in overeenstemming te brengen met de algemene principes van het publiek recht, aangezien erdoor wordt geraakt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en terzake iedere rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Verordeningen van die aard ontberen daarenboven de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking en de preventieve controle van de afdeling wetgeving van de Raad van State.

.../...

LM

44.192/1

Uitzonderingen op het delegatieverbod van reglementaire bevoegdheid aan openbare instellingen of organen kunnen dan ook maar gebillijkt worden wanneer het gaat om delegaties met een beperkte draagwijdte en die van een zodanig technische aard zijn dat ervan moet worden uitgegaan dat de betrokken instelling of het betrokken orgaan het best is geplaatst om de betrokken reglementering uit te werken en op te volgen. Deze maatregelen vergen geen politieke beoordeling van de keuzes die daarbij worden gemaakt en waarbij beginselen die van tevoren in hogere regelingen zijn vastgelegd, ten uitvoer worden gelegd.

Indien dit algemeen principieel kader wordt toegepast op de inhoud van artikel 4, §§ 1 en 3, van het ontwerp blijkt het, zeker in paragraaf 1, te gaan om een hoofdbestanddelen van de ontworpen regeling, met name het bepalen van een procedure om aan te wijzen welke instanties de authentieke gegevensbronnen zullen beheren en het bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze de gegevens worden verwerkt. Wat deze bevoegdheden betreft, lijkt een delegatie uitgesloten.

2. Artikel 4, § 2, van het ontwerp luidt:

"De Vlaamse Regering stelt vast welke authentieke gegevensbronnen die door een externe overheid worden beheerd, door de entiteiten van de Vlaamse administratie moeten worden geraadpleegd om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen. De Vlaamse Regering sluit met de externe overheden de nodige akkoorden zodat de gegevens die in die authentieke gegevensbronnen opgenomen zijn, kunnen worden gebruikt".

Door het bevoegde lid van het auditoraat is aan de gemachtigde gevraagd wat precies wordt bedoeld met die akkoorden met externe overheden. Hij antwoordde wat volgt:

"Dergelijke akkoorden met de beheerders van de federale authentieke gegevensbronnen zullen voornamelijk praktische modaliteiten, technische afspraken over het ontsluiten van gegevens, en evt. financiële afspraken regelen. Zoals reeds in de Memorie van Toelichting aangegeven kan dit via het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten.

Art. 4, § 2, kadert tevens binnen het samenwerkingsakkoord van 28 september 2006 (B.S. 19 oktober 2006) betreffende de principes voor een geïntegreerd e-government en de bouw, het gebruik en beheer van ontwikkelingen en diensten van een geïntegreerd e-government (geciteerd in de Memorie van Toelichting onder 1.3).

.../...

LM

44.192/1

Het ontbreken van dergelijke akkoorden verhindert niet dat, zoals nu reeds het geval is, de entiteiten van de Vlaamse administratie federale authentieke gegevensbronnen kunnen raadplegen, zoals reeds het geval is voor het raadplegen van het Rijksregister en de Kruispuntbank Sociale Zekerheid. Uiteraard dient de Vlaamse entiteit in kwestie steeds de nodige machtiging van het betreffende sectoraal comité van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te hebben verkregen om de federale authentieke gegevensbronnen te kunnen raadplegen".

De memorie van toelichting verwijst als voorbeelden van federale authentieke databanken naar het Rijksregister, de Kruispuntbank Sociale Zekerheid en de Kruispuntbank voor Ondernemingen. Er wordt ook het volgende gesteld:

"In al die gevallen moet de Vlaamse Regering natuurlijk de weg vrij maken opdat de entiteiten van de Vlaamse administratie deze bronnen zouden kunnen aanspreken. Dit kan door het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten".

Bij dit alles moet voor ogen worden gehouden dat de betrokken bepalingen bevoegdheidsconform moeten worden gelezen, zodat er niet uit kan worden afgeleid dat de Vlaamse Gemeenschap eenzijdig opdrachten vermag te geven aan de federale overheid, andere gemeenschappen of gewesten die betrekking hebben op aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van die andere overheid. Wat wel kan is dat de Vlaamse Gemeenschap, op basis van vrijwilligheid in hoofde van de betrokken overheden (d.m.v. een samenwerkingsakkoord of een overeenkomst), elektronisch gegevensverkeer regelt met betrekking tot aangelegenheden die buiten haar de bevoegdheidssfeer liggen.

Artikel 10

Gelet op het gegeven dat de Vlaamse Toezichtscommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, als een onafhankelijke commissie wordt gekwalificeerd, is niet duidelijk waarom in artikel 10, § 4, 3°, het niet onder gezag staan van de Vlaamse Regering niet evenzeer als voorwaarde wordt gesteld ⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Vergelijk trouwens met de regeling in artikel 57 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem.

LM

44.192/1

Artikel 13

Bij artikel 13 van het ontwerp wordt de Vlaamse Regering gemachtigd de bij decreet opgelegde verplichting om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen, om het model van een formulier af te schaffen of te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan de bevoegde overheid moeten worden bezorgd. Uit de memorie van toelichting blijkt dat deze drie mogelijkheden niet als cumulatief te beschouwen zijn.

Dat betekent dat de verplichting om een bepaald formulier te gebruiken kan blijven bestaan, terwijl het model van dat formulier wordt afgeschaft en de te bezorgen gegevens niet zijn aangegeven. In die hypothese zal niet voldaan zijn aan de vereisten van rechtszekerheid en kenbaarheid van de regelgeving, die inhouden dat regelgeving, dus ook verplicht te gebruiken formulieren, moeten worden bekendgemaakt overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet (en artikel 55 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Artikelen 20 en 21

Bij de wijzigingen aangebracht bij de artikelen 20 en 21 van het ontwerp aan de decreten van 21 november 2003 en 3 maart 2004, werd geen rekening gehouden met de wijzigingen die bij het decreet van 16 juni 2006 worden aangebracht in deze decreten, maar waarvan de datum van inwerkingtreding nog moet worden bepaald. De gemachtigde van de Regering gaf daarover de volgende toelichting:

"Een aantal wijzigings- en opheffingsbepalingen van het decreet van 16 juni 2006 zijn inderdaad nog niet in werking getreden.

Die inwerkingtreding is pas voorzien ten vroegste 3 maanden en ten laatste 12 maanden nadat de leden van de toezichtcommissie Gezondheid zijn benoemd.

De samenstelling van die toezichtcommissie is echter nog niet imminent aangezien er moeilijkheden zijn om voldoende leden te vinden die passen aan alle vastgelegde voorwaarden. Het is trouwens de bedoeling dat de toezichtcommissie Gezondheid vervangen wordt door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Aangezien de wijzigings- en opheffingsbepalingen aldus nog niet in werking zijn getreden, bestaat o.i. tot op heden nog steeds de oorspronkelijke formulering van de decreten van 21 november 2003 en 3 maart 2004. Deze formulering moet dus worden gewijzigd om conform te zijn met het voorliggende voorontwerp van decreet.

.../...

LM

44.192/1

Vandaar dat het voorliggende ontwerpdecreet in de oorspronkelijke formulering van de decreten van 2003 en 2004 telkens "Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer" (de federale privacy commissie) dient te vervangen door "een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van (datum) betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen" (een kamer van de Vlaamse toezichtcommissie).

In de huidige reële stand van het dossier kan het voorliggend voorontwerp van decreet wetgevingstechnisch o.i. dus geen rekening houden met wijzigingen en opheffingen die nog niet in werking zijn getreden".

Artikel 27

Met artikel 27 van het ontwerp wordt de vervanging beoogd in een aantal artikelen van het decreet van 16 juni 2006 van het woord 'toezichtcommissie' door het woord 'kamer'. De gemachtigde bevestigde dat dit ook moet gebeuren in de artikelen 53 en 54 van het decreet.

GA

44.192/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren M. VAN DAMME, kamervoorzitter,

J. BAERT,
J. SMETS, staatsraden,

Mevrouw G. VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. G. SCHEPPERS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme en de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaan-gelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer: het verkeer van gegevens binnen en tussen overheidsdiensten op elektronische wijze;
- 2° authentieke gegevensbron: een op elektronische wijze bijgehouden verzameling van gegevens die als de meest volledige, kwalitatief hoogstaande door de Vlaamse Regering is erkend, en die nuttig of noodzakelijk is in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- 3° gebruiker: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, met inbegrip van ondernemingen,

instellingen, verenigingen en alle onderdelen van de overheid zelf, die in contact met de overheid staat in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

- 4° privacywet: de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de uitvoeringsbesluiten ervan;
- 5° Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer: de commissie, opgericht bij artikel 23 van de privacywet;
- 6° verwerken: iedere verwerking als vermeld in artikel 1, §2, van de privacywet;
- 7° mededeling: een of meer handelingen als vermeld in artikel 1, §2, van de privacywet, die slaan op het verstrekken van gegevens door middel van doorzending, het verspreiden, en het op welke andere wijze ook ter beschikking stellen van gegevens, voor zover dat op systematische en georganiseerde wijze gebeurt. De mededeling aan de personen op wie de gegevens betrekking hebben, aan hun wettelijke vertegenwoordigers, alsook aan degenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens te verwerken wordt niet als mededeling in de betekenis van dit decreet beschouwd;
- 8° toezichtcommissie: de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, vermeld in artikel 10;
- 9° entiteiten van de Vlaamse administratie:
 - de Vlaamse departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van het Kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003;
 - de strategische adviesraden, vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden;
 - de Vlaamse Radio- en Televisieomroep;
 - de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs, vermeld in artikel 66 van het bijzonder decreet van 14 juli

1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs;

- de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, vermeld in artikel 2 van het decreet van 28 juni 1983 houdende oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening;
- UZ Gent;
- de VITO, vermeld in artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek;
- het IWT-Vlaanderen, vermeld in artikel 2 van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Instituut voor de aanmoediging van innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen;

10° instantie: de instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

11° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen of rechtspersonen, alsmede de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;

12° metagegevens: documentatie die beschrijft wat de inhoud en de frequentie van actualisering van de authentieke gegevensbron zijn, en op welke technische wijze die bron benaderd en ontsloten kan worden;

13° testgegevens: een in omvang beperkte kopie van de authentieke gegevensbron met technisch dezelfde kenmerken als de authentieke gegevensbron, maar die uit anonieme, geanonimiseerde of fictieve gegevens bestaat;

14° persoonsgegevens: de persoonsgegevens, vermeld in artikel 1 van de privacywet;

15° elektronische formulieren: elektronische documenten en digitale toepassingen waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten online worden ingevuld en met eventuele bijlagen aan de Vlaamse overheid via de aangeboden of aan-

gewezen toepassing digitaal worden bezorgd met het oog op de toepassing van regelgeving;

16° papieren formulieren: papieren documenten waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten handmatig worden ingevuld en met eventuele bijlagen aan de Vlaamse overheid worden bezorgd met het oog op de toepassing van regelgeving;

17° afnemersforum: een forum dat bestaat uit afnemers van een authentieke gegevensbron in kwestie;

18° provinciale en lokale besturen: een provincie, een gemeente, een OCMW, een door hen opgericht verzelfstandigd agentschap of een vereniging waaraan zij deelnemen met toepassing van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking of van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn of een bestuur van een erkende eredienst.

HOOFDSTUK II

Basisprincipes van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

AFDELING I

Authentieke gegevensbronnen

Artikel 3

De entiteiten van de Vlaamse administratie moeten de gegevens die ze nodig hebben om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, bij authentieke gegevensbronnen opvragen.

Alleen als het om technische of juridische redenen niet mogelijk is een gegeven op te vragen bij een authentieke gegevensbron of als er geen authentieke gegevensbron bestaat, vragen de entiteiten van de Vlaamse administratie gegevens bij de gebruiker op.

De gebruiker bij wie een entiteit van de Vlaamse administratie een gegeven opvraagt, kan overeenkomstig het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstel-

lingen een klacht indienen met vermelding dat het gevraagde gegeven overeenkomstig §1 bij een authentieke gegevensbron moet worden opgevraagd, zonder dat hij op basis van die klacht kan weigeren het gevraagde gegeven te verschaffen. Het klachtrecht kan worden uitgeoefend vanaf het ogenblik dat de Vlaamse Regering, ter uitvoering van artikel 4, §§1 en 2, de authentieke gegevensbronnen heeft aangewezen.

Artikel 4

§1. De Vlaamse Regering wijst de authentieke gegevensbronnen aan en bepaalt volgens de door haar bepaalde procedure welke instanties authentieke gegevensbronnen beheren. Die instanties zijn verantwoordelijk voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de authentieke gegevensbron en van de gegevens van die authentieke gegevensbron in kwestie en kunnen daartoe gegevens bij de gebruiker opvragen.

Om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, kan de Vlaamse Regering bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze die gegevens worden verwerkt.

§2. De Vlaamse Regering stelt vast welke authentieke gegevensbronnen die door een externe overheid worden beheerd, door de entiteiten van de Vlaamse administratie moeten worden geraadpleegd om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen. De Vlaamse Regering sluit met de externe overheden de nodige akkoorden zodat de gegevens die in die authentieke gegevensbronnen opgenomen zijn, kunnen worden gebruikt.

§3. De Vlaamse Regering kan een of meer entiteiten van de Vlaamse administratie aanwijzen om tussenbeide te komen bij de mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen of om een ondersteunend gebruikers- en toegangsbeheer te verwezenlijken.

Die entiteit kan of die entiteiten kunnen daartoe zo nodig elektronische repertoria en verwijzingsrepertoria beheren en gegevens met elkaar in verband brengen. Ze moeten er in voorkomend geval op toezien dat bij de mededeling van de gegevens de machtigingen, vermeld in artikel 8, §1, worden geëerbiedigd. De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor het aanmaken, het onderhoud, de actualisatie en de stopzetting van voormelde repertoria.

§4. De Vlaamse Regering kan voor de instanties die authentieke gegevensbronnen beheren overeenkomstig artikel 4, §1, en voor de entiteiten overeenkomstig artikel 4, §3, afnemersfora samenstellen die advies verlenen aan die instanties en entiteiten om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer te verbeteren.

AFDELING II

MAGDA-samenwerkingsverband

Artikel 5

Er wordt een strategisch overleg- en samenwerkingsverband opgericht tot ondersteuning van de instanties bij de uitvoering van dit decreet en bij de uitbouw en exploitatie van een gestructureerd communicatie- en beheersysteem van maximale gegevensdeling tussen de administraties, hierna het MAGDA-samenwerkingsverband te noemen. Het MAGDA-samenwerkingsverband staat in voor ten minste:

- 1° het optimaliseren binnen de instanties van de aanmaak, het gebruik, de uitwisseling en het beheer van gegevens;
- 2° een gestructureerde aanpak bij de uitbouw van een stelsel van Vlaamse authentieke gegevensbronnen;
- 3° het overleg omtrent het aanmaken en het beheren van authentieke gegevensbronnen;
- 4° het ontwikkelen van een organisatie voor de uitwisseling van metadata;
- 5° het promoten, begeleiden en coördineren van authentieke gegevensbronnen bij de instanties;
- 6° het gemeenschappelijk verwerven van informatie.

Het MAGDA-samenwerkingsverband bestaat uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en van de provinciale en lokale besturen.

De Vlaamse Regering stelt de verdere regeling, de organisatie, de samenstelling en de opdracht van het samenwerkingsverband vast.

AFDELING III

Rechten en verplichtingen

Artikel 6

§1. De instanties zijn in ieder geval verplicht:

- 1° persoonsgegevens te verwerken overeenkomstig de privacywet;
- 2° bij iedere nieuwe toepassing van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vooraf adequate technische en organisatorische maatregelen in te bouwen voor de naleving van de privacywet;
- 3° op elk moment te waken over de kwaliteit en de veiligheid van gegevens en alle maatregelen te treffen om een perfecte bewaring van persoonsgegevens te garanderen;
- 4° de toezichtcommissie te ondersteunen bij de vervulling van haar opdrachten;
- 5° de toezichtcommissie informatie te verstrekken en inzage in alle dossiers en informatieverwerkende systemen te verschaffen telkens als ze daarom vraagt.

§2. De elektronische mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4, §1, aan andere instanties is kosteloos.

De Vlaamse Regering kan regels bepalen voor het aanrekenen van kosten voor de elektronische mededeling van die gegevens aan derden.

Als de ontvanger van de gegevens vaststelt dat de gegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zijn, is hij verplicht dat onmiddellijk te melden aan de instantie die de authentieke gegevensbron in kwestie beheert. De Vlaamse Regering kan de regels voor die melding bepalen.

Artikel 7

§1. De instanties die authentieke gegevensbronnen beheren overeenkomstig artikel 4, §1, of de entiteiten, vermeld in artikel 4, §3, stellen de metagegevens van de authentieke gegevensbronnen kosteloos en publiekelijk open, zonder evenwel inbreuk te plegen op de intellectuele rechten en de confidentialiteitsverplichtingen die met die gegevensbronnen samen-

hangen, en zonder informatie bekend te maken die ongeoorloofde toegang of ongeoorloofd gebruik van de gegevensbronnen mogelijk maakt of de integriteit ervan in gevaar brengt.

Ze kunnen testgegevens ter beschikking stellen overeenkomstig het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie.

§2. Om te verhinderen dat misbruik wordt gemaakt van de metagegevens of de testgegevens, kan de Vlaamse Regering nadere bepalingen uitvaardigen over de registratie van de raadpleging van de metagegevens en het gebruik van de testgegevens.

HOOFDSTUK III

Bescherming van persoonsgegevens en de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

AFDELING I

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Artikel 8

De elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie vereist een machtiging van de toezichtcommissie of van een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10, §1, tenzij de elektronische mededeling van die gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Voor ze haar machtiging geeft, gaat de toezichtcommissie na of de elektronische mededeling in overeenstemming is met de privacywet, dit decreet en de uitvoeringsmaatregelen ervan en met de reglementaire bepalingen met het oog waarop de mededeling gewenst wordt. De toezichtcommissie kan in haar machtiging de wijze van elektronische mededeling en de voorwaarden voor de elektronische mededeling bepalen.

Artikel 9

Iedere instantie die een authentieke gegevensbron beheert die persoonsgegevens bevat, iedere instantie die elektronische persoonsgegevens ontvangt of uit-

wisselt, en iedere entiteit die overeenkomstig artikel 4, §3, aangewezen is en persoonsgegevens verwerkt, wijst een veiligheidsconsulent aan. De Vlaamse Regering bepaalt de opdrachten en de manier van aanwijzing van die veiligheidsconsulenten.

AFDELING II

De Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

Artikel 10

§1. Bij het Vlaams Parlement wordt een onafhankelijke Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer opgericht, die bestaat uit zes leden en zes plaatsvervangende leden. Hun mandaat duurt vijf jaar en is hernieuwbaar.

Binnen de toezichtcommissie kan het Vlaams Parlement kamers oprichten voor specifieke materies.

§2. Het Vlaams Parlement stelt, na overleg met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, onder de leden of plaatsvervangende leden van die commissie drie leden van de toezichtcommissie aan, waaronder de voorzitter, alsook een plaatsvervanger voor elk van hen.

De andere drie leden van de toezichtcommissie zijn respectievelijk een jurist, een informaticus en een persoon die beroepservaring kan voorleggen in het beheer van persoonsgegevens. Ze worden aangesteld door het Vlaams Parlement, dat voor elk van hen ook een plaatsvervanger benoemt.

§3. De plaatsvervanger vervangt het lid van wie hij de plaatsvervanger is, als dit niet aan de besluitvorming van de toezichtcommissie kan deelnemen wegens een belangenconflict, of in afwachting van zijn vervanging.

Als het mandaat van een lid van de toezichtcommissie een einde neemt voor de vastgestelde datum, voorziet het Vlaams Parlement binnen zes maanden in de vervanging ervan.

Het nieuwe lid voleindigt het mandaat van zijn voorganger.

§4. Om tot lid of plaatsvervangend lid aangewezen te kunnen worden en het te kunnen blijven, moet de kandidaat aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- 2° geen lid zijn van het Europees Parlement, de Senaat, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, het Vlaams Parlement of een andere gemeenschaps- of gewestraad;
- 3° niet onder het hiërarchische gezag staan van het Vlaams Parlement;
- 4° alle waarborgen bieden met het oog op hun onafhankelijke uitoefening van hun opdracht.

§5. Het Vlaams Parlement regelt de procedure voor de oproep of de uitnodiging tot kandidaatstelling en voor de kandidaatstelling voor een benoeming als lid of plaatsvervangend lid.

§6. De leden van de toezichtcommissie zijn evenwaardig en hebben dezelfde bevoegdheden. Binnen de perken van hun bevoegdheden krijgen ze van niemand onderrichtingen. Ze kunnen niet van hun mandaat worden ontheven voor meningen die ze uiten of daden die ze stellen in het kader van hun functie in de toezichtcommissie.

Artikel 11

§1. De toezichtcommissie verleent, op verzoek of op eigen initiatief, advies aan het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, de instanties en belanghebbenden over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van dit decreet en de uitvoeringsbepalingen ervan.

De toezichtcommissie verleent in overeenstemming met artikel 8 machtigingen voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens binnen zestig dagen na de aanvraag en mits alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de toezichtcommissie zijn meegedeeld. De machtigingen die de toezichtcommissie verleent, zijn openbaar.

De toezichtcommissie brengt jaarlijks bij het Vlaams Parlement schriftelijk verslag uit over de vervulling van haar opdrachten gedurende het voorbije jaar,

met inbegrip van aanbevelingen voor de toepassing van dit decreet. Het verslag van de toezichtcommissie wordt door het Vlaams Parlement openbaar gemaakt. De voorzitter van de toezichtcommissie kan al dan niet op eigen verzoek op elk moment door het Vlaams Parlement worden gehoord.

§2. De toezichtcommissie stelt haar huishoudelijk reglement vast en deelt het ter bekrachtiging mee aan het Vlaams Parlement. Dat huishoudelijk reglement bepaalt uitdrukkelijk dat bij een staking van stemmen in de toezichtcommissie de stem van de voorzitter beslissend is.

§3. De voorzitter van de toezichtcommissie behartigt en coördineert het overleg en de samenwerking van de toezichtcommissie met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Hij waakt over de verenigbaarheid van de aanbevelingen, adviezen en beslissingen van de toezichtcommissie en van de aan haar voorgelegde ontwerpbesluiten met de privacywet.

De voorzitter kan aan de toezichtcommissie vragen een advies, een aanbeveling of een beslissing uit te stellen en het dossier eerst aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor te leggen. De toezichtcommissie is daartoe verplicht op eenvoudig verzoek van een belanghebbende. In dat geval wordt de bespreking van het dossier in de toezichtcommissie opgeschort en wordt het dossier onverwijld aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer meegedeeld.

Als de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geen advies uitbrengt binnen een termijn van dertig kalenderdagen, te rekenen vanaf de ontvangst van het dossier, brengt de toezichtcommissie haar advies of aanbeveling uit of neemt ze haar beslissing, zonder het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer af te wachten.

Het standpunt van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt uitdrukkelijk in het advies, de aanbeveling of de beslissing van de toezichtcommissie opgenomen. In voorkomend geval geeft de toezichtcommissie een uitdrukkelijke motivering van de redenen waarom ze het standpunt van de Commissie voor de bescherming

van de persoonlijke levenssfeer geheel of gedeeltelijk niet volgt.

Artikel 12

§1. De toezichtcommissie beschikt over een secretariaat, waarvan de personeelsformatie, het statuut en de wijze van aanwerving worden bepaald door het Vlaams Parlement, op voorstel van de toezichtcommissie. De personeelsformatie kan, in beperkte en behoorlijk verantwoorde mate, voorzien in de mogelijkheid om werknemers met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur in dienst te nemen.

De voorzitter van de toezichtcommissie heeft de leiding over dat secretariaat.

§2. De plaatsvervangende voorzitter en de vaste of plaatsvervangende leden hebben recht op presentiegeld voor een bedrag van 223,18 euro (indexcijfer 1,2682). Dat bedrag is gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

De voorzitter heeft recht op anderhalve maal het presentiegeld.

Alle leden hebben recht op de vergoedingen voor reis- en verblijfskosten overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de ministeries.

§3. Het Vlaams Parlement keurt jaarlijks op voorstel van de voorzitter de begroting en de rekeningen van de toezichtcommissie goed.

HOOFDSTUK IV

Kwalitatieve verbetering en digitalisering van formulieren

Artikel 13

De Vlaamse Regering kan decretale bepalingen aanpassen om de erin opgelegde verplichting om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen of om het model van een formulier af te schaffen en te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan

de bevoegde overheid moeten worden bezorgd met het oog op de toepassing van de regeling in kwestie.

Artikel 14

De Vlaamse overheid kan voor de toepassing van de regelgeving waarvoor ze bevoegd is, elektronische formulieren ter beschikking stellen.

Die elektronische formulieren worden gelijkgesteld met papieren formulieren die hetzelfde opschrift dragen en die ingevuld, gevalideerd en bezorgd worden overeenkomstig de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt.

HOOFDSTUK V

Wijzigingsbepalingen

AFDELING I

Wijzigingen in het decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen

Artikel 15

Aan artikel 12, §2, van het decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen wordt de volgende zin toegevoegd:

“De GI-Raad is voor geografische gegevens een afnemersforum als vermeld in artikel 4, §4, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Artikel 16

In artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 april 2004 en 7 mei 2004, wordt §3 vervangen door wat volgt:

“§3. Met behoud van de toepassing van de bepalingen van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB) kan het agentschap, op voorstel van de stuurgroep, een vergoeding vaststellen voor het leveren van diensten aan deelnemers en derden, alsook voor het bijhouden en

leveren aan derden van referentie- en themabestanden. De elektronische mededeling van gegevens uit referentie- en themabestanden aan de deelnemers en de instanties, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, is kosteloos.”.

Artikel 17

Aan artikel 19, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 april 2004, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Tegelijkertijd wijst de Vlaamse Regering, op voorstel van de stuurgroep, de deelnemer aan GIS-Vlaanderen aan die het referentiebestand beheert overeenkomstig artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Die referentiebestanden zijn authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van de stuurgroep, de voorwaarden en de wijze bepalen waaronder de gegevens van de referentiebestanden worden verwerkt.”.

Artikel 18

Aan artikel 19, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 april 2004, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Die themabestanden zijn authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van de stuurgroep, de voorwaarden en de wijze bepalen waaronder de gegevens van de themabestanden worden verwerkt.”.

Artikel 19

Aan artikel 25 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 mei 2004, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Het agentschap is een entiteit als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

AFDELING II

Wijziging in het decreet van 21 november 2003
betreffende het preventieve gezondheidsbeleid

Artikel 20

In artikel 32, §3, artikel 33, §2, en artikel 45, §1, eerste en tweede lid, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid worden de woorden “Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer” vervangen door de woorden “een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen”.

AFDELING III

Wijziging in het decreet van 3 maart 2004
betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg
en de samenwerking tussen de zorgaanbieders

Artikel 21

In artikel 16, §3, en artikel 17, §2, van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders worden de woorden “Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer” vervangen door de woorden “een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen”.

AFDELING IV

Wijzigingen in het decreet van 16 april 2004
houdende het Grootschalig Referentie Bestand
(GRB)

Artikel 22

Aan artikel 3, §2, tweede lid, van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootschalig Referentie Bestand (GRB) wordt de volgende zin toegevoegd:

“De GRB-raad is een afnemersforum als vermeld in artikel 4, §4, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Artikel 23

Aan artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 2006, worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Het Agentschap is een instantie als vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het GRB is een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet.”.

AFDELING V

Wijziging in het decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen”

Artikel 24

Aan artikel 5, 15°, van het decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen”, vervangen bij het decreet van 21 april 2006, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Het Agentschap is een entiteit als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

AFDELING VI

Wijzigingen in het decreet van 16 juni 2006
betreffende het gezondheidsinformatiesysteem

Artikel 25

Aan artikel 2 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem wordt een punt 24° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“24° de kamer: een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10 van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die specifiek toeziet op de

bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen.”.

Artikel 26

In artikel 20, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de in artikel 55 bedoelde toezichtcommissie” vervangen door de woorden “de kamer”.

Artikel 27

In artikel 23, §2, eerste lid, artikel 25, tweede lid, artikel 27, §2, tweede lid, artikel 28, tweede lid, artikel 31, tweede lid, artikel 38, §2 en §3, artikelen 39, 40, §3, artikel 42, §2, 6°, artikel 53, artikel 54, artikel 70, tweede lid, artikel 80, §1, en artikel 82, 2° en 3°, van hetzelfde decreet wordt het woord “toezichtcommissie” telkens vervangen door het woord “kamer”.

AFDELING VII

Wijziging in het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten

Artikel 28

Aan artikel 3 van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen is een instantie als vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van [...] betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het geografisch themabestand ‘Vlaamse voorkeurechten’ is een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4 van het voormelde decreet.”.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 29

Artikel 83 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid wordt opgeheven.

Artikel 30

In artikel 26 van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders wordt het eerste lid opgeheven.

Artikel 31

Hoofdstuk VI, bestaande uit artikelen 55 tot en met 69, en artikel 88 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem worden opgeheven.

Artikel 32

De opdrachten van de toezichtcommissie of van een of meer kamers van de toezichtcommissie kunnen ter uitvoering van een samenwerkingsakkoord, gesloten tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, worden overgedragen aan een gemeenschappelijk sectoraal comité als vermeld in artikel 31bis van de privacywet, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Vlaamse Regering bepaalt dan op welk ogenblik de taken en de bevoegdheden van de toezichtcommissie of van een of meer kamers van de toezichtcommissie

sie worden overgedragen aan het gemeenschappelijk sectoraal comité, vermeld in het eerste lid.

Artikel 33

De Vlaamse Regering bepaalt voor elk van de artikelen de datum van inwerkingtreding en artikel 31 treedt in werking op datum van de inwerkingtreding van artikel 25 tot en met 27.

Brussel, 9 mei 2008

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

*De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur,
Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,*

Marino KEULEN

BIJLAGE

bij de memorie van toelichting:

REGULERINGSIMPACTANALYSE

Reguleringsimpactanalyse voor het voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

1 Titel

Voorontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

2 Aanleiding en doel

2.1 Aanleiding

A. MAGDA-principe

Momenteel moet men regelmatig dezelfde of gelijkaardige gegevens bij dezelfde of verschillende overheidsinstanties telkens opnieuw bezorgen. Dikwijls moet informatie worden bezorgd die de overheid al in haar bezit heeft of die elders vrij beschikbaar is.

Omtrent de eenmalige gegevensopvraging werden reeds herhaaldelijk door de Vlaamse Ombudsdienst aanbevelingen gedaan. Zie o.a. het jaarverslag 2006 (blz. 233):

Aanbeveling 2003-47: De Vlaamse overheid moet alles in het werk stellen om zoveel mogelijk gegevens waarover zij beschikt of kan beschikken, te koppelen, zo actief mogelijk te gebruiken en, waar nodig, te corrigeren bij de behandeling van aanvragen. Als het om gegevens gaat die worden verwerkt of ter beschikking gesteld door andere overheden, al dan niet van een ander bevoegdheidsniveau, moet de samenwerking tussen de beleidsniveaus geïntensiveerd worden, bijvoorbeeld op het gebied van het onroerend goed. De mogelijkheden van e-government moeten optimaal worden benut.

En verder op blz. 234: Hoofdstuk Voorstellen en aanbevelingen: In heel wat klachtendossiers botst de Vlaamse Ombudsdienst al jaren op het feit dat gegevens en informatie niet of onvoldoende worden uitgewisseld. In de mate van het mogelijke moeten een efficiënte uitwisseling en koppeling van zowel interne als externe gegevens leiden tot een automatische toekenning van bepaalde voordelen en tegemoetkomingen. Een voorbeeld is de noodzakelijke uitwisseling van

gegevens met universiteiten en hogescholen. Ook in het kader van de onroerende voorheffing pleit de Vlaamse Ombudsdienst voor een maximale beperking van de administratieve formaliteiten voor de vrijgestelde onroerende goederen, en zo mogelijk een automatische toekenning, bijvoorbeeld in geval van verminderingen. Een goede toepassing zou tevens het probleem van de te grote omvang aan opeenvolgende aanslagbiljetten kunnen opvangen. In de commissiebespreking verwees de minister-president naar het in vorig jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst reeds vermelde initiatief MAGDA (Maximale Gegevensdeling tussen Administraties en Agentschappen), een sleutelproject in het kader van het Vlaamse programma rond e-government. De eerste reeks MAGDA-toepassingen is operationeel sinds 21 februari 2006, onder meer in de onderwijssector. Maar de integratie van gegevens vergt - zo wordt gesteld - veel tijd en zorg (onder meer rond definities, voorbereidend werk, enzomeer), zodat er voor wordt gekozen om de systemen pas te lanceren wanneer ze werkelijk op punt staan. Maar ze moeten wel leiden tot een beter geïntegreerde dienstverlening van de Vlaamse overheid, zowel elektronisch als klassiek. De voordelen zijn een betere ontsluiting van gegevens en een grotere bruikbaarheid voor externen.

De SERV stelde in een aanbeveling d.d. 19 januari 2005 de één-kopie-regel voor. De SERV vraagt naar een inventarisatie en heroverweging van alle regels die verplichten om informatie over te maken die de overheid al in haar bezit heeft of die elders vrij beschikbaar is (bv. vroegere vergunningen, kopieën van statuten, ...) vanuit het streven dat één kopie van één document slechts éénmaal moet worden bezorgd.

Ook bij verschillende meldpunten (Kafka, Samen Vereenvoudigen) wordt door de burger, de onderneming, de instelling, de vereniging regelmatig opgemerkt dat men herhaaldelijk dezelfde informatie aan de overheid moet bezorgen.

De burger die vandaag geconfronteerd wordt met herhaalde gegevensopvraging kan dus wel klagen in het kader van klachtendecreet en decreet inzake de Vlaamse ombudsdienst maar heeft geen juridisch afdwingbaar recht om de overheid te verplichten haar handelswijze aan te passen.

Uiteraard moet het verwerken van persoonsgegevens (meedelen van persoonsgegevens door een overheidsinstantie aan een andere overheidsinstantie) conform de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levensfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens gebeuren. Bij het opstellen van het ontwerpdecreet is ook afstemming met andere decreten (klachtendecreet, hergebruik van overheidsinformatie) nagestreefd. Dat alles vanuit het oogpunt om het voor de betrokkene zo eenvoudig mogelijk (zonder nieuwe bijkomende procedures) te houden.

B. Testgegevens en metagegevens ter beschikking stellen

Het ter beschikking stellen van testgegevens voegt een dimensie bij aan de uitbouw van de toepassingen die tot doel hebben het bovenstaande principe te verwezenlijken. Niet alleen de overheid kan goede ideeën hebben omtrent hoe de eenmalige gegevensopvraging in de praktijk kan gerealiseerd worden, ook

individuele burgers en ondernemingen kunnen innovatieve en creatieve voorstellen hebben. Een firma die uit eigen beweging een voor de gegevensuitwisseling nuttige toepassing wil maken wordt echter thans beperkt door het feit dat ze slechts een beperkt inzicht hebben in de opbouw van de gegevensbronnen en bij gebrek aan gegevens kun ideeën niet kunnen valideren. Het ter beschikking stellen van testgegevens en metagegevens – gegevens over hoe de gegevens in de authentieke databronnen geordend zijn – moeten het mogelijk maken dat ook externen aan de overheid ('de markt' of 'ict-community') meedenken over het opbouwen van bijkomende diensten en het verbeteren van de dienstverlening.

2.2 Doelstelling

Het Magda-principe heeft tot doel de administratieve lasten van de burger, de onderneming, instelling, vereniging, ... te verlagen en te vermijden dat hij herhaaldelijk dezelfde of gelijkaardige gegevens moet bezorgen. Dit gebeurt door authentieke gegevensbronnen op te zetten die unieke bronnen moeten worden voor administraties die gegevens nodig hebben en door het principe van de eenmalige gegevensopvraging te verankeren.

Bovendien zorgt het ter beschikking stellen van metadata en testgegevens dat externen aan de overheid ('de markt' of 'ict-community') de nodige elementen in de hand krijgen om mee te denken over de manier waarop de toepassingen en dienstverlening verder kunnen ontwikkeld worden, zodat alle geïnteresseerde (markt/community)spelers een bijdrage kunnen leveren bij de ontwikkeling van het e-government.

In de beleidsnota 2004-2009 'Bestuurszaken – Bouwen aan vertrouwen' werd beklemtoond dat e-government een krachtig middel kan zijn om openbare diensten van betere kwaliteit te leveren, om procedures te vereenvoudigen, om wachttijden terug te dringen en de kosteneffectiviteit te verbeteren, de productiviteit op te voeren en de transparantie en verantwoordingsplicht te verbeteren.

In de beleidsbrief "E-Government en Wetsmatiging 2007" (blz. 23) werd reeds aangekondigd dat diverse elementen in de verdere succesvolle ontwikkeling van e-government in Vlaanderen een juridische regeling en/of een politieke verankering vereisen.

Vandaar dat een ontwerpdecreet aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd dat die diverse elementen op een omvattende wijze regelt. Zowel voor de burgers als voor de Vlaamse administraties worden de belangrijkste principes inzake geïntegreerde dienstverlening en éénmalige gegevensopvraging best decretaal verankerd

Scope van deze RIA:

Het voorliggende ontwerpdecreet betreft hoofdzakelijk de juridische verankering van het MAGDA-principe door verplichtingen op te leggen aan de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid (ihb. de authentieke gegevensbronnen). Deze bepalingen vallen onder de uitzonderingsgrond 'autoregulering' en behoeven dus geen RIA.

De RIA zal zich alleen toespitsen op de rechten en/of verplichtingen aan (rechts)personen buiten de Vlaamse overheid.

3 Opties

A. MAGDA-principe

Optie 1 (nuloptie): De entiteiten van de Vlaamse administratie kunnen benodigde gegevens telkens bij de betrokkene (de burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen, ...) opvragen. De betrokkene moet dus telkens zijn gegevens aan de overheidsinstanties bezorgen, ook al zijn die gegevens reeds bij dezelfde of een andere instantie gekend. Hij kan alleen klagen over de 'werking van de overheidsdienst' in het kader van klachtendecreet/ombudsdienstdecreet;

Optie 2 (gekozen optie): De entiteiten van de Vlaamse administratie worden verplicht de benodigde gegevens bij authentieke gegevensbronnen op te halen tenzij dat technisch of reglementair niet mogelijk is. Dat heeft als gevolg dat burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen, ... niet langer telkens de al gekende gegevens aan verschillende instanties hoeven mee te delen, voor zover die gegevens in authentieke gegevensbronnen gekend zijn en het technisch of reglementair mogelijk is. Hij mag niet weigeren de gegevens te bezorgen, ondanks zijn klacht; hij heeft wel het recht om te klagen bij de klachtenbehandelaar van de betrokken overheidsdienst.

Optie 3: De entiteiten van de Vlaamse administratie worden verplicht de benodigde gegevens bij authentieke gegevensbronnen op te halen tenzij dat technisch of reglementair niet mogelijk is. De burger heeft decretaal het recht om te weigeren zijn gegevens meer dan eens aan de Vlaamse overheid te bezorgen.

B. Testgegevens opvragen

Optie 1: Geen recht om testgegevens of metadata op te vragen want dit zijn geen bestuursdocumenten in de zin van het decreet hergebruik van overheidsinformatie.

Optie 2 (gekozen optie): De belangstellende kan testgegevens en metadata opvragen conform het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie. Er wordt aldus geen nieuwe bijkomende procedure ontwikkeld om die gegevens op te vragen. Er worden aldus geen nieuwe administratieve verplichtingen of lasten gecreëerd.

Optie 3: Nieuwe procedure voor het opvragen testgegevens en metadata, afwijkend van decreet hergebruik van overheidsinformatie.

4 Effecten

4.1 Doelgroepen en betrokken partijen

A. MAGDA

- De burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen, ... die gegevens aan instanties moeten bezorgen.
- De instanties die gegevens moeten opvragen/ter beschikking stellen.

B. TESTGEGEVENS EN METADATA

- Instanties als eigenaar van authentieke gegevensbronnen.
- Belanghebbenden, geïnteresseerd in testgegevens ('de markt' of 'ict-community')

4.2 Optie 1

A. MAGDA

Directe effecten

De lasten voor de burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen, ... blijven dezelfde: ze blijven telkens hun gegevens aan de verschillende instanties bezorgen. Het is zelfs best mogelijk dat bij nieuwe beleidsmaatregelen, er nog eens dezelfde of gelijkaardige gegevens moeten worden meegedeeld om in aanmerking te komen voor bv. nieuwe subsidiemaatregelen, enz.

De entiteiten van de Vlaamse administratie hoeven zich intern niet te reorganiseren om een authentieke gegevensdatabank op te zetten en actueel te houden of te raadplegen.

Verdelingseffecten

Kleine bedrijven hebben meer last van administratieve lasten in verhouding tot grote bedrijven.

Indirecte effecten

nihil

Vergelijkingstabel van alle effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	Schatting	Omschrijving	Schatting
Burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen entiteiten van de Vlaamse administratie	nihil Geen authentieke gegevensdatabanken vormen en actueel houden		Telkens gegevens aan verschillende instanties meedelen Administratieve kosten voor het telkens opvragen van gegevens De kwaliteit van de gegevens en de continuïteit van de gegevens is niet gegarandeerd.	

Totaal

B. Testgegevens en metadata

Directe effecten

Belanghebbenden, geïnteresseerd in testgegevens, en metadata kunnen geen beroep doen op het decreet hergebruik van overheidsinformatie om testgegevens te verkrijgen. Testgegevens alsdusdanig zijn immers geen bestuursdocumenten in de zin van het voornoemde decreet en zijn geen standaardinformatie in de zin van de betreffende Europese Richtlijn.

Verdelingseffecten

nihil

Indirecte effecten

nihil

Vergelijkingstabel van alle effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	Schatting	Omschrijving	Schatting
Geïnteresseerd in metadata en in testgegevens	De authentieke bron hoeft geen testgegevens bij te houden en evenmin ter beschikking te stellen. Metadata moeten hoe dan ook intern worden bijgehouden in het kader van een degelijke documentatie van de systemen		Verzoeken tot het verkrijgen van de testgegevens zullen niet positief worden beantwoord. Men verkrijgt de testgegevens niet.	
instanties die authentieke gegevensbronnen beheren				
Totaal				

4.3 Optie 2

A. MAGDA

Directe effecten

- Burgers – bedrijven:

Eens de eenmalige gegevensinzameling wordt geïmplementeerd, zal dat een grote administratieve lastenverlaging met zich meebrengen. Burgers hoeven gegevens, gekend in authentieke gegevensbronnen, niet meer opnieuw aan de entiteiten van de Vlaamse administratie te bezorgen. Indien de entiteit van de Vlaamse administratie dat niet naleeft, kan hij dat aanklagen via het klachtendecreet.

De meting van de administratieve lastenverlaging kan echter pas gebeuren van zodra de authentieke gegevensbronnen in kaart zijn gebracht. Zolang die authentieke gegevensbronnen door de Vlaamse Regering niet zijn aangewezen, kan de entiteit van de Vlaamse administratie nog niet weten welke gegevensbron hij moet raadplegen.

Ook moeten de resultaten van de nulmeting van alle administratieve lasten, veroorzaakt door Vlaamse wetgeving, zoals beslist door de Vlaamse Regering op 29 juni 2007 (VR/2007/2906/DOC.0675), zijn gekend. Dan zijn de bestaande administratieve lasten gekend en kan vanuit die resultaatsgegevens worden gestart om het verschil te berekenen indien gegevens niet meer telkens opnieuw moeten worden meegedeeld.

- Entiteiten van de Vlaamse administratie:

De instanties moeten authentieke gegevensbronnen opzetten en actueel en correct houden. Ze moeten tevens zelf authentieke gegevensbronnen raadplegen en gebruiken. Daartoe moeten ze zich ook intern organiseren.

Verdelingseffecten

Vooraf kleine bedrijven zullen voordeel doen bij daling administratieve lasten.

Indirecte effecten

nihil

Vergelijkingstabel van alle effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	Schatting	Omschrijving	Schatting
Burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen	Het wegvallen van het telkens meedelen van dezelfde gegevens			
instanties die authentieke gegevensbronnen beheren	De kwaliteit van de gegevens en continuïteit van de gegevens is gegarandeerd		Authentieke gegevensdatabanken opzetten en actueel houden en raadplegen	
Entiteiten van de Vlaamse administratie	Administratieve kosten voor het telkens opvragen van gegevens vallen weg		Onderzoeken welke gegevens bij welke authentieke gegevensbronnen raadpleegbaar zijn, machtiging aanvragen voor toegang tot die gegevens.	

Totaal

B. Testgegevens en metadata

Directe effecten

- Geïnteresseerden zoals bedrijven en burgers krijgen toegang tot testgegevens en metadata via de bestaande procedure van het decreet inzake hergebruik van overheidsinformatie. Onderzoek van testgegevens kan leiden tot eventuele commerciële opportuniteiten, innovatie en het aanbieden van betere informatica-producten, afgestemd op de noden van de overheid.

- Instanties die van authentieke gegevensbronnen beheren, moeten testgegevens aanmaken met bijbehorende kost. De metadata moeten hoe dan ook worden aangemaakt in het kader van opbouwen van een degelijke documentatie over elke authentieke gegevensbron.

Verdelingseffecten

nihil

Indirecte effecten

nihil

Vergelijkingstabel van alle effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	Schatting	Omschrijving	Schatting
Geïnteresseerd in metadata en in testgegevens	Het verkrijgen van de testgegevens via de procedure voorzien in het decreet hergebruik.			
Instanties die authentieke gegevensbronnen beheren	Metadata moeten hoe dan ook intern worden bijgehouden in het kader van een degelijke documentatie van de systemen zodat de externe ter beschikkingstelling ervan geen extra inspanning vereist.		Het aanmaken van testgegevens, die geanonimiseerd zijn, zorgt voor bijkomende kost.	
Instanties	Het verkrijgen van betere informatica-producten, afgestemd op de noden van de overheid doordat ook externen aan de instanties hun ideeën kunnen uitwerken en (weliswaar op eigen kosten) toetsen.			

Totaal

4.4 Optie 3

Directe effecten voor de doelgroepen

A. MAGDA

- Burgers – bedrijven:

Burgers hoeven gegevens, gekend in authentieke gegevensbronnen, niet meer opnieuw aan de entiteiten van de Vlaamse administratie te bezorgen. Indien de entiteit van de Vlaamse administratie dat niet naleeft, heeft de betrokkene het decretale recht om te weigeren die gegevens nog eens te bezorgen zonder dat hun recht op hetgeen waarvoor de betrokkene in aanmerking komt, vervalt.

- Entiteiten van de Vlaamse administratie:

Instanties moeten authentieke gegevensbronnen opzetten en actueel en correct houden. De entiteiten van de Vlaamse administratie moeten tevens zelf authentieke gegevensbronnen raadplegen en gebruiken. Daartoe moeten ze zich ook intern organiseren. Bovendien zal de entiteit van de Vlaamse administratie zelf op zoek moeten gaan naar de gegevens in kwestie aangezien men het recht heeft om te weigeren om reeds gekende gegevens nog eens mee te delen.

Verdelingseffecten

Burger moet zeker zijn dat het gevraagde gegeven inderdaad bij een authentieke gegevensbron gekend is en dat er geen technische of reglementaire redenen zijn waarom de entiteit van de Vlaamse administratie het gegeven toch opvraagt.

Risico dat de aanvraag, vergunning, ... niet wordt behandeld zolang de entiteit van de Vlaamse administratie de gegevens in kwestie niet bij de authentieke gegevensbron heeft geraadpleegd (risico dat budget waarvoor men eigenlijk in aanmerking kwam, ondertussen is uitgeput).

Indirecte effecten

nihil

Vergelijkingstabel van alle effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	Schatting	Omschrijving	Schatting
Burgers, ondernemingen, instellingen, verenigingen	Het wegvallen van het telkens meedelen van dezelfde gegevens Het recht om te weigeren om gegevens nog eens mee te delen		Zelf nagaan of gegeven inderdaad bij authentieke gegevensbron gekend is Risico dat de aanvraag niet wordt behandeld zolang de entiteit van de Vlaamse administratie de gegevens in kwestie niet bij de authentieke gegevensbron heeft geraadpleegd (risico dat budget waarvoor men eigenlijk in aanmerking kwam, ondertussen is uitgeput)	
Instanties die authentieke gegevensbronnen beheren	De kwaliteit van de gegevens en continuïteit van de gegevens is gegarandeerd.		Authentieke gegevensdatabanken opzetten en actueel houden en raadplegen	
Entiteiten van de Vlaamse administratie	Administratieve kosten voor het telkens opvragen van gegevens vallen weg.		Onderzoeken welke gegevens bij welke authentieke gegevensbronnen raadpleegbaar zijn, machtiging aanvragen voor toegang tot die gegevens. Vertraging in de behandeling van de dossiers, als er gegevens ontbreken omdat de indiener van het dossier oordeelt dat bepaalde mee te delen gegevens ten onrechte nog eens worden opgevraagd.	

Totaal

B. Testgegevens en metadata

Directe effecten

- Geïnteresseerden zoals bedrijven krijgen toegang tot testgegevens en metadata via een nieuwe in het leven geroepen procedure.
- Instanties die authentieke gegevensbronnen beheren, moeten testgegevens aanmaken met bijbehorende kost en bezorgen via die nieuwe procedure.

Verdelingseffecten

De geïnteresseerde moet deze nieuwe aanvraag- en behandelingsprocedure kennen

Indirecte effecten

nihil

Vergelijkingstabel van alle effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	Schatting	Omschrijving	Schatting
Geïnteresseerd in metadata en in testgegevens	Het verkrijgen van de testgegevens		Geïnteresseerde moet op de hoogte zijn van de nieuwe procedure, bij welke instantie, binnen welke termijn, aan welke voorwaarden, enz.	
Instanties die authentieke gegevensbronnen beheren	Het verkrijgen van betere informatica-producten, afgestemd op de noden van de overheid		Het aanmaken van testgegevens, die geanonimiseerd zijn, zorgt voor bijkomende kost	
	Metadata moeten hoe dan ook intern worden bijgehouden in het kader van een degelijke documentatie van de systemen zodat de externe ter beschikkingstelling ervan geen extra inspanning vereist.		Instantie moet ook die nieuwe procedure aanleren en opvolgen.	
Totaal				

4.5 Keuze en motivering van de optie

A. MAGDA

Gelet op de administratieve lastenverlaging die de verplichte eenmalige gegevensinzameling en maximaal hergebruik van gegevens zal teweegbrengen, wordt voor optie 2 gekozen. Er wordt niet gekozen voor optie 3 omdat die optie toch ook wat risico's inhoudt voor de betrokkene die van oordeel is dat hij het recht heeft om een gegeven niet nog eens opnieuw mee te delen.

B. Testgegevens

Gelet op de mogelijke voordelen voor de overheid bij het bezorgen van testgegevens, wordt geopteerd om de testgegevens ter beschikking te stellen via de

bestaande procedure van het decreet hergebruik van overheidsinformatie. Een nieuwe aanvraagprocedure in het leven roepen leidt tot nodeloze complexiteit.

4.6 Analyse van indirecte effecten

A. VLAAMSE OVERHEID

Instanties die door de Vlaamse Regering worden aangewezen om authentieke gegevensbronnen te beheren, zijn verantwoordelijk voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de authentieke gegevensbron en van de gegevens van die authentieke gegevensbron in kwestie. Ze zijn ook verplicht de nodige test -en metagegevens ter beschikking te kunnen stellen.

Dat brengt uiteraard kosten met zich mee. Daartoe hebben die entiteiten middelen en personeel nodig om de taken en verantwoordelijkheden die authentieke gegevensbronnen met zich meebrengen, te verwezenlijken.

Anderzijds zal de kost voor het telkens opvragen van gegevens bij de burger, de onderneming, de instelling of organisatie, en die gegevens dan telkens zelf te verwerken, verdwijnen doordat men beroep zal kunnen doen op de elektronische mededeling van die gegevens uit authentieke gegevensbronnen.

B. LOKALE BESTUREN

De lokale besturen vallen ook onder het toepassingsgebied van het voorliggende decreet.

Momenteel kan er echter niet van álle lokale besturen worden verwacht dat ze in staat zijn om alle verplichtingen uit dit decreet na te leven. Ze genieten wel dezelfde rechten als de entiteiten van de Vlaamse administratie.

De verplichting om de gegevens slechts eenmaal op te vragen of om de gegevens bij een authentieke gegevensbron in te winnen, geldt niet voor de lokale besturen omdat niet alle lokale besturen op korte termijn dit kunnen realiseren. Bepaalde lokale besturen kunnen echter wel aangeduid worden als instanties die een authentieke gegevensbron beheren en zullen dan ook de nodige test -en metagegevens ter beschikking stellen en de persoonsgegevens slechts meedelen nadat er een machtiging van de toezichtcommissie is verleend.

Alle instanties, dus ook de lokale besturen, zijn uiteraard verplicht om de privacywet na te leven. De mededeling van gegevens uit authentieke bronnen zal eveneens kosteloos gebeuren t.a.v. de lokale besturen.

Aangezien lokale besturen eveneens kunnen instaan voor het beheren van authentieke gegevensbronnen, brengt dat uiteraard kosten met zich mee. Daartoe hebben die lokale besturen (provincies en gemeenten) middelen en personeel nodig om de taken en verantwoordelijkheden die authentieke gegevensbronnen met zich meebrengen, te verwezenlijken.

Anderzijds zal de mededeling van gegevens van authentieke gegevensbronnen aan lokale besturen kosteloos zijn.

5 Uitwerking, uitvoering en monitoring

5.1 Juridisch-technische uitwerking

De basisprincipes van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer worden decretaal verankerd: het realiseren van de eenmalige gegevensinzameling en het maximale hergebruik van gegevens door het oprichten van authentieke gegevensbronnen en het respecteren van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer door het oprichten van de toezichtcommissie die instaat voor de machtigingen.

Afstemming met bestaande decreten/ wetten:

- Decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen

Dit decreet voorziet dat iedereen het recht heeft om kosteloos een klacht in te dienen bij een bestuursinstelling over de handelingen en werking van die bestuursinstelling. De bestuursinstelling zet daartoe een klachtenvoorziening op. De klacht moet worden behandeld conform het decreet van 1 juni 2001.

Het voorliggende ontwerpdecreet voorziet geen specifieke regeling met een aparte klachtenprocedure. Dat maakt het voor de burger niet onnodig complex.

- Decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst

De Vlaamse ombudsman heeft het recht om klachten te onderzoeken over de handelingen en de werking van de bestuursinstanties en daarbij bemiddelend op te treden. De belanghebbende moet echter vooraf contact zoeken met die bestuursinstantie om genoegdoening te krijgen.

Het voorliggend decreet laat de werking van de Vlaamse ombudsdienst onverlet.

- Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens

De verwerking van persoonsgegevens zullen door de Vlaamse overheidsinstanties conform de wet van 8 december 1992 worden verwerkt.

- Decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie

Het ontwerpdecreet bepaalt dat de vragen om testgegevens te verkrijgen, worden behandeld conform het decreet van 27 april 2007. Dat houdt in dat voor de belanghebbende geen aparte procedure moet worden gevolgd om testgegevens op te vragen en te verkrijgen.

- Decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur

Het voorliggende ontwerpdecreet laat het decreet van 26 maart 2004 onverlet.

In het voorliggende decreten worden de volgende decreten gewijzigd om de terminologie en inhoud ervan op elkaar af te stemmen:

- Decreet van 17 juli 2000 houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen

De GI-raad wordt een afnemersforum voor de geografische gegevens. Het leveren van referentie- en themabestanden aan de instanties wordt kosteloos. De thema- en referentiebestanden zijn authentieke gegevensbronnen. Het AGIV wordt een (kruispunt)entiteit om tussenbeide te komen bij de mededeling van geografische gegevens en om die gegevens met elkaar in verband te brengen.

- Decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB)

De GRB-raad wordt een afnemersforum. Het AGIV is een instantie die authentieke gegevensbronnen, bepaald overeenkomstig het decreet van 16 april 2004, beheert.

- Decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen"

Er wordt uitdrukkelijk vastgelegd dat het AGIV is een (kruispunt)entiteit is om tussenbeide te komen bij de mededeling van geografische gegevens en om die gegevens met elkaar in verband te brengen.

- Decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten

Het AGIV is een instantie die het themabestand Vlaamse voorkeurechten beheert. Dat themabestand is een authentieke gegevensbron.

- Decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt er telkens vervangen door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens.

- Decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt er telkens vervangen door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens.

- Decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem

De toezichtcommissie wordt er telkens vervangen door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens. Het hoofdstuk dat de toezichtcommissie voor gezondheidsgegevens regelt, wordt opgeheven aangezien die vervangen wordt door de kamer van de Vlaamse toezichtcommissie die specifiek bevoegd is voor gezondheidsgegevens.

5.2 Uitvoering en administratieve lasten

Het voorliggende ontwerpdecreet zal pas in praktijk kunnen worden toegepast nadat de Vlaamse Regering de nodige uitvoeringsbesluiten heeft goedgekeurd, zoals het aanduiden van de authentieke gegevensbronnen.

Het voorliggende decreet vereist aldus verdere uitvoering.

Enerzijds zal een besluit van de Vlaamse Regering noodzakelijk zijn om de procedure inzake vaststelling van de authentieke gegevensbronnen te regelen en de kwaliteitseisen vast te stellen waaraan moet voldaan zijn vooraleer er van een authentieke bron sprake kan zijn. Er moet daarbij natuurlijk ook aandacht besteed worden aan beveiliging, standaarden, eigenaarschap enz. Vanzelfsprekend komt het aan elke functioneel bevoegde minister toe om binnen zijn/haar beleidsdomein het initiatief te nemen de bronnen vast te stellen. Het spreekt echter ook vanzelf dat dit best op een gecoördineerde manier gebeurt om tot een verdere integratie te komen. De beleidsdomeinen zullen hiertoe met elkaar moeten overleggen. Daartoe wordt het MAGDA-samenwerkingsverband opgericht, samengesteld uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en de provinciale lokale besturen. CORVE, dat vanuit het Magda-platform een algemeen overzicht van het gegevenslandschap van de Vlaamse administratie heeft, kan hiertoe de nodige ondersteuning geven en voor de vereiste coherentie zorgen.

Het gaat hoe dan ook om een zeer belangrijke organisatiebrede oefening waarbij maximaal overleg moet worden gepleegd. Eens opgericht zullen ook de permanente 'afnemersfora' (artikel 4 § 4) bij elk van de authentieke gegevensbronnen er trouwens voor moeten zorgen dat er permanent overleg blijft bestaan en dat de evolutie van de desbetreffende authentieke gegevensbron beantwoordt aan de specifieke behoeften van de afnemers en de ruimere behoeften van de samenleving.

Anderzijds zal de Regering moeten vastleggen welke de verschillende authentieke gegevensbronnen zijn. De Vlaamse Regering wijst de authentieke gegevensbronnen aan en bepaalt daartoe de procedure van aanwijzing.

Voor elk van die bronnen zal een besluit moeten worden opgesteld waarin duidelijk wordt gesteld over welke gegevens het gaat, waartoe deze gegevens kunnen worden gebruikt, welke de voorwaarden voor het gebruik van deze gegevens zijn en welke instantie de authentieke gegevensbron in kwestie beheert. Die instantie is immers verantwoordelijk voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de authentieke gegevensbron en van de gegevens van die authentieke gegevensbron in kwestie.

Het ligt voor de hand dat de Regering eerst de reeds bestaande gegevensbronnen en –stromen onder de loep zal nemen.

In de beleidsbrief wetsmatiging en –egovernment 2006-2007 wordt dit trouwens reeds gedeut:

Vanuit de gekende behoeftes van de Vlaamse overheid worden de eerste MAGDA-onderdelen ter ontsluiting van authentieke gegevensbronnen aangeboden:

- Ondernemingsgegevens - De Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen (VKBO) laat toe de gegevens van een onderneming, instelling of organisatie op te zoeken in de federale Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO), zoals haar officiële ondernemings- of vestigingsnummer en andere basisgegevens (naam/adres/status/...). Het Magda-platform "verrijkt" deze informatie met andere officiële informatie over diezelfde ondernemingen of instellingen (tewerkstelling, omzet, dossier-info, ...).

- Persoonsgegevens - De Verrijkte Kruispuntbank voor Personen (VKBP) laat toe - mits de juiste machtigingen op het vlak van bevraging en gebruik van persoonsgegevens - de officiële rijksregistergegevens met betrekking tot een persoon op te halen, via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) of via het Rijksregister (voor de opvraging van gegevens zal Vlaanderen in 2007 circa 100.000 euro moeten betalen aan de federale overheid).
- Geografische gegevens – We maken ook werk van de ontsluiting van authentieke gegevens over straten en adressen, via het Centraal Referentie AdressenBestand (CRAB) van AGIV, het agentschap voor geografische informatie. Hetzelfde geldt voor authentieke gegevens over gebouwen, percelen, ... ook in samenwerking met AGIV.

Deze reeds bestaande Magda-architectuur zal zonder twijfel de basis voor een eerste uitvoering kunnen vormen. De bepaling van de andere bronnen zal dan stapsgewijze gebeuren. Dit zal afhangen van het ritme van de administraties en diensten die daartoe klaar zijn en de organisatorische en financiële mogelijkheden. Voor de eerste fase geldt alvast dat de organisatorische en financiële inspanningen reeds in grote mate zijn geleverd.

Bij de afbakening van de authentieke bronnen moet ook worden bepaald hoe de gegevensstromen vanuit deze bronnen zullen verlopen. In dat geval zal zo nodig ook de rol van een 'kruispuntbank' worden gedefinieerd. Net zoals AGIV thans reeds een dergelijke rol vervult inzake geografische gegevens, en waaraan niet zal geraakt worden, ligt het in de lijn der verwachtingen dat het Magda-platform dat door CORVE wordt beheerd dergelijke rol zal vervullen.

De meting van de administratieve lasten kan pas gebeuren nadat die authentieke gegevensbronnen zijn aangewezen en nadat de resultaten van de nulmeting van de administratieve lasten, veroorzaakt door Vlaamse wetgeving, gekend zijn. Die resultaatsgegevens zijn de vertrekbasis om te kunnen meten welke administratieve lastenvermindering de eenmalige gegevensopvraging en het maximale hergebruik van gegevens realiseert.

5.3 Handhaving

Er is voorzien dat men een klacht kan indienen indien gegevens die reeds bij een authentieke gegevensbron gekend zijn, nog eens worden opgevraagd. De klacht wordt ingediend conform het klachtendecreet.

5.4 Evaluatie

In het voorliggende decreet is geen evaluatie van het decreet voorzien. Uiteraard zal de Vlaamse Toezichtcommissie aan de hand van haar jaarverslag aanbevelingen kunnen doen.

6 Consultatie

Een leescomité, bestaande uit de leidend ambtenaren van o.a. de VDAB, het departement WSE, Zorg en Gezondheid, de Kruispuntbank Sociale Zekerheid en AGIV, alsook de voorzitter van de Commissie voor bescherming van de persoonlijke levenssfeer en Prof. Dumortier, hebben tijdens drie bijeenkomsten het ontwerpdecreet becommentarieerd en interessante input ter verbetering bezorgd. Er is nog apart overleg geweest met AGIV en het Agentschap Zorg en Gezondheid.

7 Overige informatie voor de Inspectie van Financiën

8 Samenvatting

Het voorliggende ontwerpdecreet bevat hoofdzakelijk autoregulering. Alleen de bepaling omtrent de eenmalige gegevensinzameling en het opvragen van testgegevens heeft impact op de burger, de onderneming, de instelling, de vereniging. Vandaar dat slechts omtrent die twee zaken de opties en effecten worden uiteengezet. Gelet op de administratieve lastenverlaging die de verplichte eenmalige gegevensinzameling en het maximale hergebruik van gegevens zal teweegbrengen, wordt geopteerd om die eenmalige gegevensinzameling decretaal te verankeren. Aan de betrokkene het decretale recht verlenen om te weigeren een reeds gekend gegeven nog eens mee te delen, wordt niet weerhouden omdat dit momenteel te vergaand is en bovendien een aantal risico's voor betrokkene inhoudt.

Gelet op de mogelijke voordelen voor de overheid bij het bezorgen van testgegevens, wordt geopteerd om de testgegevens ter beschikking te stellen via de procedure van het decreet hergebruik van overheidsinformatie. Zodoende wordt er niet voorzien in een bijkomende nieuwe procedure om bepaalde gegevens op te vragen.

9 Contactinformatie

CORVE, Nathalie De Jaeger (02/553.17.24)

Kabinet Bourgeois, Peter Goethals (02/552.70.47)